COLECȚIA SFINX

LEONIDA NEAMȚU

ACOPERIȘ CU DEMONI

LEONIDA NEAMȚU ▪ ACOPERIȘ CU DEMONI

LEONIDA NEAMȚU

ACOPERIȘ CU DEMONI

roman

EDITURA MILITARĂ — 1973

Ilustrația copertei
N. NOBILESCU

Redactor : Căpitan ION ARAMĂ
Tehnoredactor : GH. CUCOȘ

Bun de tipar 23.02.1973. Apărut 1973. Tiraj 73.340 exemplare. Hîrtie ziar sul de 50 g/m². Format 540×840/16. Coli tipar 9,5 B. 800.

Tiparul executat sub comanda nr. 29 970 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București
Republica Socialistă România

NUMELE MEU ESTE Leonida Neamţu şi în acest moment mă apuc să scriu cartea intitulată „Acoperiş cu demoni". În paginile ei veţi afla, printre altele, unele amănunte cu privire la domnul Clemenţiu Dragomir care a publicat un roman cu titlu identic : „Acoperiş cu demoni"...

După ce i-a apărut cartea, acest enigmatic domn a fost ucis.

Romanul lui Clemenţiu Dragomir relatează o parte din viaţa unui tînăr autor, Silviu Udrea, care se apucase, şi el să compună un op cu titlul „Acoperiş cu demoni", rămas neterminat datorită dispariţiei sale premature.

Dispariţia, mai crud spus moartea lui Silviu Udrea, a rămas vreme îndelungată sub semnul misterului.

Lucrurile par complicate la prima vedere. Dar, şi la a doua. Nu ştiu cum are să iasă cititorul din această dilemă şi nu am idee, mai ales, cum am să mă descurc eu. Am în faţă un maldăr de însemnări, carneţele, foi disparate, margini rupte de ziar pe care de pildă găsesc : „Atenţie la clipa cînd culege din raft dicţionarul r.-e." Ce poate fi „dicţionarul r.-e." ? Româno-elveţian ? (! !) Nu ştiu la ce mă voi fi gîndit în clipa cînd aşterneam în fugă astfel de cuvinte şi litere — o fi ceva important, însă nu le poţi ţine minte chiar pe toate ! Hîrtiile şi hîrtiuţele acestea alcătuiesc o ciorbă mare şi deasă, foarte încărcată şi condimentată, în care înoată, ivindu-se şi dispărînd, dincolo de o foaie de

varză sau după un con de țelină, personaje cum ar fi Asul Negru, Patricia nr. doi, Frumoasa Corinna, prințul George de Asw.-G., Cartoforul Trist, Vipera Albastră, blînda Nadire (se citește cum se scrie, inclusiv *e* final...), tripla nevastă a lui Bartolomeus Creangă. sau, capul tuturor, baronul doctor von Halles (chirurg).

AȘ MAI ADĂUGA UN AMĂNUNT CU TOTUL NEÎNSEMNAT. Dată fiind situația, acest roman se termină înainte de a începe, iar pe deasupra episoadele, la o privire neatentă, nu au o certă legătură unul cu celălalt. Și asta din pricină că într-o zi colonelul * căpătă dificila misiune de a reconstitui un mamut, fără ca să i se ofere măcar *prima vertebră*, și fără a primi o cît de vagă indicație asupra locului unde e îngropată vertebra cu pricina.

Colonelul efectuă o plimbare de unul singur, scormonind cu privirile vitrinele de pe bulevard cu toate că acolo, în mod cert, nu avea șanse să descopere ceea ce căuta ; un vag miros de varză îl alungă din fața unui local de lux, dar, prin una din acele stranii asociații de idei, îi aduse în amintire un crîmpei dintr-o discuție purtată cu destui ani în urmă.

TOTUȘI, ÎNAINTE DE a-și lua servieta și mai ales înainte de a începe inopinata călătorie de care aminteam, Adrian Mocanu trebui să efectueze cîteva operațiuni exacte ce țineau de organizarea muncii sale de vulpoi încercat pentru următoarele zile, în amănunt, cu pedanteria-i recunoscută, pînă la „secundă și centimetru"... Întîi de toate, în birou-i spațios unde ferestrele erau larg deschise pînă și-n zilele reci, își aprinse o țigaretă Benson și, fumînd prelung, cu ochii fixați asupra unui punct nelămurit în spațiu (unde cu siguranță se întruchipau reprezentări dintre cele mai fantastice), recapitulă scurta convorbire avută cu superiorul său. Apoi stinse țigareta, își frecă palmele, gest

* Colonelul de securitate Adrian Mocanu, firește.

în care se putea bănui o urmă de nervozitate pe care n-ar fi vrut să şi-o mărturisească, şi străbătu încăperea în diagonală, fără rost, de cîteva ori ; avea figura posacă, trasă ; colţurile ochilor, totuşi, înălţate uşor, parcă surîdeau a încordare. Era emoţionat, bucuros, îngrijorat ; totuşi, două minute mai tîrziu, cînd îi convocă urgent pe unii dintre încercaţii săi colaboratori, printre care căpitanul Cristescu şi locotenentul Robert (căruia i se spune şi „Puişor" datorită neînsemnatului amănunt că trage la cîntar peste o sută), nici unul dintre aceşti bărbaţi n-ar fi putut spune mare lucru despre starea de spirit reală a şefului lor. Erau cu toţii bărbieriţi proaspăt, în ţinută regulamentară, şi-n acelaşi timp cît putea fi, fiecare din ei în parte, de eleganţi ; altfel cum şi-ar fi putut permite să intre în biroul colonelului, despre care legenda nescrisă spunea că e unul dintre cei mai stilaţi şi eleganţi bărbaţi „din această parte a lumii" ? !

Cristescu, mărunţel, cu faţa subţire (de o putea folosi şi pentru a tăia filele unei cărţi) îşi plimba ochii deasupra distinsei adunări, meditînd că, una din două : sau e pe cale de a se întîmpla ceva „mare", sau A. M. îşi sărbătoreşte aniversarea şi pe chestia asta dă un coniac (firește nu în timpul orelor de serviciu !) „Puişor", vreau să zic locotenentul Robert, luă loc, la invitaţia superiorului, pe fotoliul din dreapta lui Cristescu, fotoliu gemu iar tînărul locotenent îşi confecţionă figura despre care era absolut convins că e „impenetrabilă". Era un om sănătos, probabil cel mai sănătos dintre cei de faţă, şi se avînta fără plăcere în discuţii despre „complexitatea vieţii moderne", sau altele de soiul acesta.

Ceilalţi doi sau trei, mai mici în funcţii, luară loc şi ei. Colonelul zise că e voie să se fumeze, zîmbi cam acru observînd ochii lui Cristescu care se aţinteau asupra pachetului de Benson, apoi, în foarte puţine cuvinte, îi puse în temă, atît cît se impunea. Permise celor mai mici în grad să iasă, iar căpitanului şi locotenentului le dădu unele dispoziţii suplimentare. Încă nu trecuse de ceasul zece al acelei dimineţi, însă căldura năvălea deja prin ferestrele deschise şi nu era necesar să fii astrolog spre a presupune că va fi o zi de zăduf.

La urma urmelor, nu e lucru simplu să reconstitui un mamut, cînd nici măcar VERTEBRA ESENȚIALĂ nu-ți stă încă la-ndemînă. Însă nu era pentru prima dată cînd acești BĂRBAȚI își începeau munca în condițiuni similare !

CREDINCIOS TACTICII SALE de a urma „jocul calului", Asul Negru făcu aproximativ șaizeci și patru de pași (cîte patrate are tabla de șah), apoi traversă brusc intersecția la stînga, și o luă iar la stînga, pe aceeași stradă înapoi, numai că pe trotuarul opus. Intră în braseria „Ciocîrlia" (care local cu ani în urmă se chema „Puritanii"), comandă cafea, țigarete, pateuri și se apucă să studieze cu mare curiozitate fața blocului cenușiu de peste drum, care purta numărul 17.

Strada Cornul de Aur, 17.

Pe la începutul veacului cineva botezase imobilul asupra căruia-și revărsa atenția Asul Negru, din pricini mai mult sau mai puțin evidente, „Punctul Boema". Porecla prinsese. E folosită cîteodată și azi, mai ales de „ăi bătrîni".

Asul Negru nu purta mustăcioară. Și nici barbă, fără să fie spîn, totuși. Avea o față mică, un obraz mic, pe care abia ar fi încăput o palmă de femeie de gabarit normal. Părul, care bătea în gri, îl purta lung și lins cu mare îngrijire ; pe semne îl udase dimineața, iar acum uscîndu-se se despărțise într-un fel de cărare ce-i împărțea capul fix în două, ispitind pe un eventual ucigaș să dea acolo cu toporul. Trăsăturile fine ale chipului său păreau tot atît de misterioase ca o formulă algebrică pe-o gheară de japonez, totuși avea sprîncene stufoase. Purta cu eleganță pe trupul său delicat o bluză subțire, gri, asortată la culoare cu părul, cu mînecă lungă și peste pantalon. La pantofii ușori, șireturile lungi, înnodate de două ori, atîrnau ca niște mustăți de cotoi. La inelarul stîng purta un inel cu rubin dreptunghiular. Fuma dintr-o sipcă lungă și albă țigări ieftine, fără filtru. După ce termină cafeaua, scoase dintr-o mapă neagră, în care se mai găseau plicuri, hîrtie și pixuri, o carte pe care o răsfoi distrat, aruncînd

uneori cîte o privire spre casa de peste drum, spre ferestrele de la etajele trei, patru, cinci.

Cartea din mîna Asului Negru era un roman de aventuri, „Acoperiș cu demoni", de Clemenţiu Dragomir. Era nouă, proaspăt ieșită din teascuri, proaspăt cumpărată de la librărie, iar coperta sugera într-adevăr un acoperiș nocturn, două hornuri, în spatele fiecărui horn cîte o umbră. Un profil fantomatic de mîță neagră, a cărei coadă, ca un drapel al teroarei, despica în două discul livid al lunii, întregea de minune peisajul.

Vipera Albastră nu avea o tactică anume stabilită : ea își făcu apariţia la braseria „Ciocîrlia" săltînd ușurel din șoldurile-i divine, pe la orele unsprezece, se interesă cu voce mai mult tristă dacă poate servi o friptură slabă, își alese un loc bun unde se așeză și începu să studieze și ea casa de peste drum — strada Cornul de Aur 17 — independent de eforturile Asului Negru care, nepăsător față de farmecele unei femei frumoase, nu acordase Viperei, nici măcar în treacăt, o căutătură piezișă.

De altfel ei nu se cunoșteau de loc, dacă ne putem astfel exprima.

Cu atît mai ciudat faptul că la un moment dat și Vipera Albastră scoase din poșetă romanul „Acoperiș cu demoni" și reciti cu atenţie un scurt pasaj, de la o anume pagină.

Puţin mai tîrziu Asul Negru plăti și se ridică. În picioare, stinse ţigara, strecură în buzunar sipca și, credincios tacticii calului în jocul de șah, merse printre mese drept, o coti apoi spre intrare și se prelinse de-a lungul șirului de mese scos pe trotuar în fața localului.

Vipera Albastră lăsă ţigara aprinsă în scobitura scrumierei și se duse la toaletă, balansîndu-și brațele cu nepăsare. Cîteva capete se răsuciră să examineze mai bine pantalonii ei din material imprimat. Reveni, ascunse în poșeta din piele maron cu franjuri cartea „Acoperiș cu demoni", din care citise nu mai mult de o pagină și jumătate, spuse „Nu, mersi" chelnerului care o întrebase dacă mai dorește ceva.

Vipera Albastră ieși în lumina soarelui, iar acolo își drese poziţia umerilor, ţinuta. Mergea descompunîndu-și fiecare mișcare în fragmente minuţios calculate. Fiecare

parte a trupului ei părea să execute, independent, o anumită oscilație, în orice caz cea mai potrivită. Știa să meargă al dracului de interesant, și cu mersul acesta interesant și frumos traversă nepăsătoare strada într-un loc cu totul interzis pentru asemenea manevre, punînd la grea încercare frînele unui Taunus de culoarea untului, numai că deșteptul de la volan n-o înjură, ci numai se zgîi la rotunjimile ei.

Vipera Albastră ajunse în fața „Punctului Boema", iar acolo ridică ochii ca din întîmplare, și ochii ei părură plini de uimire, ca ai căprioarei cînd vede lupul pe neașteptate, cînd descoperi că acolo e numărul 17. Rămînînd cu bărbia ridicată și gîtul întins, păru să ezite, însă, pînă la urmă, intră. Străbătu repede holul, urcă scări, trecu nepăsătoare prin fața unei serii de uși care nu-i spuneau nimic. Ușa care-i spunea ceva se afla la etajul trei. Un cartonaș avertiza : „Clemențiu Dragomir, jurisconsult". Ultimul cuvînt era șters cu o linie groasă, albastră, de Carioca, și sub el scria cu litere groase, de tipar : „scriitor". Vipera Albastră ridică bărbia, își micșoră gura care deveni guriță, și reuși, printr-un efect de destindere, al mușchilor probabil, să-și lungească ochii către tîmple. Acum erau imenși !

Apăsă pe sonerie, scurt, slab, ca o fetiță aproape îngrozită de ceea ce comite.

UN BĂRBAT ÎN COSTUM GRI, ale cărui trăsături ascuțite aminteau mult (și firește... din întîmplare) de chipul subțire al căpitanului Cristescu, urmărise, parcă distrat, de la o anumită distanță, manevrele frumoasei fete ; el continuă să treacă încetișor prin fața vitrinelor, ca unul care nu știe cum să-și folosească timpul.

NU SE AUZI — ca să fim sinceri — nici o împușcătură *. Țipete de groază nu sfredeliră văzduhul **. Pe sub tingirea de argint a lunii nu trecură, filfîind cu enigmatică lenevie, fantome transparente, pentru motivul prea simplu că era zi, amiază de vară orbitoare, luna nu putea fi zărită nicăieri (poate picase !), iar aici, la margine de oraș, doar bîzîitul acela insistent, cotropitor, tulbura oarecum liniștile.

Ai fi zis că se apropie ceva.

Însă erau doar albinele. Adică niște pașnice gloanțe galbene, stropite cu polen și miere.

Cîte una rămînea lipită de ochiul albastru al florii și ațipea, legănîndu-se, fără să-i pese că trec secunde. Pentru o albină obișnuită cîteva secunde pot valora ore sau zile, cine poate dovedi contrariul ? Ce este timpul, mai mult decît o speculație ? Da, stimați amici, cam la asta se gîndea A.M. (colonelul, deci).

Disprețuind portița — anume neunsă ! — al cărei scîrțîit subțire și trădător îl cunoștea, cu veche îndemînare, neauzit, el sări ga.

* Fiindcă nici nu era cazul !
** Idem !

NU GA, CI GARDUL. Aterizã între două straturi şi rămase nemişcat aspirînd aromele amestecate ale plantelor, fructelor înfierbîntate de soare. Îşi trecu iute degetele prin părul mult rărit, netezi haina din stofă subţire, fină, cu sclipiri argintii. Dumnealui colonelul, cum se ştie, fusese totdeauna un pedant în privinţa vestimentaţiei. Apropiindu-se de cabana scundă nu văzu pe nimeni, diferite semne însă trădau prezenţa gazdei. Un tricou alb se zvînta în vîrful unui par îndoit. În mijlocul culturilor de căpşuni două sperietori păreau mai mult să aibă rolul de a face semne amicale trecătorilor şi păsărilor, totuşi păsările nu veneau să ciugulească fructele mari şi roşii. Plutea o aromă dulce, ameţitoare. Din interiorul cabanei veni zvonul metalic, uscat, şleampăt şi străvechi al pendulei pe care Blondul o cumpărase la Viena.

Ora era cam atît şi atît. Fostul agent secret — Blondul — se ivi cu o sapă în mînă, bronzat de-i crăpa pielea, gol pînă-n brîu. Părea un fost boxer care încasase în viaţă destule lovituri ca să nu se mai teamă prea mult de cele care vor veni... Sub umerii groşi, căzuţi, negri, luceau cicatrici albe, subţiri. De la distanţă ochii lui, pe faţa arsă de soare, păreau două pete spălăcite. Una din tălpicile de lemn, prinse în curele, pe care le tîra în picioare, se agăţă de o buruiană ; o pierdu, se întoarse s-o ia şi veni în faţa cabanei. Rezemă sapa. Îşi şterse obrazul şi fruntea cu tricoul agăţat în par. Apoi, brusc, înălţă nările şi adulmecă mirosul de ţigară Benson. Se încruntă, rînji, zise tare :

— Adrian Mocanu ! Ieşi la suprafaţă, colonele ! !

Cum nu se arătă nimeni, aruncă iute o privire : o şuviţă de fum aproape invizibilă trăda prezenţa celuilalt.

— Haide, zise Blondul, sîntem prea serioşi ca să ne jucăm de-a hoţii şi var... Ştiu că te ascunzi după magazie, înfăţişează-te ! Nu mă obliga să vin eu după tine, cum se spune la „frontieră".

Colonelul călca uşor pe nisip, apropiindu-se.

— Nu ţi-e cald ? întrebă Blondul.

— Sîntem serioşi ? întrebă dumnealui, colonelul.

— Vreo „mişcare" pe undeva ? se interesă fostul agent secret.

— Vai ! Ce, ne aflăm în vreun *saloon* ?

Fumau amîndoi. Blondul scutură ţigara şi privi cerul. Pe gît i se prelingeau picături mărunte de sudoare. Împrejurul ochilor se adunară riduri, multe. Coborî ochii. Cei doi bărbaţi se scrutau, amuzîndu-se. Şi-n acelaşi timp, fiecăruia dintre ei îi era puţin milă de celălalt. Vîrsta la care se îmbătrîneşte rapid !

— Prin urmare, *cultivons notre jardin,* zise colonelul ca să spună şi el ceva.

Cîteva cărţi aruncate pe-un fotoliu de trestie, sub umbrarul de viţă, scrutau cu rezervă, cu literele mari ale titlurilor, pe cei doi. Voltaire zăcea mîhnit pe-o cărămidă crăpată. Un bătrîn şi o mare fuseseră abandonaţi în crăcana unui prun. Blondul adăugă doar că e cald, că în perioada asta nu are poftă să citească şi discuţia rămase vag suspendată. Pe urmă zise „aştept să spui ce naiba vrei de la mine, că simple vizite de amiciţie nu-mi amintesc să-mi fi făcut ! Bem ceva ?"

— Pe zăduful ăsta ? Dar în fond, de ce nu ?

— Ai poftă de nişte pere ce se topesc în gură ?

— Ascultă, vorbi colonelul, şi vocea lui fu cam prea dură, am venit la tine cu o treabă foarte serioasă.

Blondul deschise un robinet, luă un săpun mare şi se săpuni bine pînă la coate. O muscă i se aşeză pe umărul gol, dar o goni ; musca se aşeză pe mijlocul spatelui şi începu să urce pe coloana vertebrală. Blondul probă o lungă şi suculentă înjurătură, care însă nu avu efect. Musca, rea, tot continua să urce. A.M. luă atunci un prosop şi-l plesni tare pe Blond, voind să ucidă insecta. Aceasta însă se refugie direct în ochiul stîng al colonelului, orbindu-l pentru două minute. Blondul îşi clăti mîinile, le şterse, trase peste cap o cămaşă subţire, fără s-o mai descheie.

— Ascultă, zise iar colonelul, masînd uşor pleoapa ochiului, ai terminat în fine cu dichisitul ? Avem de discutat.

— Diseară eşti liber ? întrebă Blondul. Facem pe răcoare o partidă de prăşit ?

— Facem ! Da, facem, dacă-mi spui ce-ţi mai aminteşti despre *ultimul mesaj* al baronului doctor von Halles (chirurg) !

Blondul nu păru să fi auzit spusele colonelului. El întrebă :

— Ce mai vrei să guști, pe lîngă pere ?

— Oh, nimic, în afara informației pe care ți-am cerut-o.

— N-ar fi mai interesant să discutăm despre fotbal, Trescobaldi, sau evoluție ? Știi că Darwin începe să fie pus serios sub semnul întrebării ?

— Asta mă îngrijorează mult, rîse A.M. Dar *ultimul mesaj ?*

— Ce e cu *ultimul mesaj ?*

— *That is the question !* Sau, dacă vrei să-ți traduc pe românește : iată că umbra ilustrului spion, baronul doctor von Halles (chirurg), iese din neant, cînd te-ai fi așteptat mai puțin. Știu : l-ai cunoscut, pe vremuri. Ce părere ai ?

Blondul se strîmbă, gura i se lăți mult ; la spate părul, udat în timp ce se spălase, atîrna în laițe inegale.

— Lasă, dragul meu colonel, tonul de interogatoriu ! Ce te face să crezi că aș ști ceva despre asta ?

— Parcă spuneai că dai ceva de băut și niște pere. Sau căpșuni ?... *Ultimul mesaj* nu mă interesează în mod special, glumi A.M. Aminteam despre el așa, în treacăt...

— Și care e treaba foarte serioasă pentru care ai venit ?

Prins cu mîța-n sac, colonelul tăcu o vreme. Și-n acest interval cei doi bărbați sorbiră o licoare amăruie și mîncară căpșuni.

— PE BARONUL DOCTOR VON HALLES (CHIRURG), l-am văzut numai timp de patru secunde, într-o anumită ocazie, despre care poate am să-ți povestesc, dacă o să am chef, zise Blondul, și se vedea că probabil n-o să aibă chef prea curînd. Își privi unghiile înainte de a continua. Nu știu mare lucru, din păcate, despre *ultimul mesaj*. Îmi mai amintesc doar că era așteptat cu o anumită ardoare, ca un lucru deosebit de important, de care depindeau multe. Sau chiar foarte multe. Și mai știu că n-a ajuns nici la *Sicherheitsdienst Ausland*, și nici la *Abwehr*... Nu am idee unde a ajuns, dacă a ajuns undeva,

sau dacă, în general, a fost trimis. Poate că baronul doctor von Halles (chirurg) nu l-a trimis niciodată ! Îl plăcea să glumească.

— De ce i se spunea chirurg ?

— Nu știu. Poate fiindcă era chirurg de meserie. La început, înainte de a se apuca de răutăți.

— Poate. Deh ! Însă e puțin probabil. Aruncă-mi bricheta, făcu A.M.

Blondul luă o țigaretă Benson din pachetul colonelului, o aprinse, apoi îi făcu vînt brichetei, adăugînd :

— Dacă-ți voi spune că pînă și mustăciosul isteric întreba cam de două ori pe zi de *ultimul mesaj*, ce ai să zici ?

— Am să mă bucur, desigur. Îmi place să lucrez la nivel înalt. Ce părere ai, unde ar fi putut să se împotmolească acest blestemat *mesaj ?*

— Un *mesaj*, persiflă Blondul, se poate împotmoli oriunde și oricînd. Chiar și în buzunarul expeditorului.

— Minunat răspuns ! Și cînd te gîndești — făcu pe același ton A.M. — că nu mi-ar fi trecut prin cap. Cam ce putea să conțină, după opinia ta, *ultimul mesaj* al baronului doctor von Halles (chirurg) ?

— Un mesaj poate să conțină orice, declară Blondul cu importanță, suflînd tare fumul. Chiar dacă e *ultim*. Mai ales dacă e *ultim*. Tot felul de chestii interesante. Lista celor mai ieftine bordeluri din Balcani sau zilele în care scrumbia de Dunăre e mai gustoasă.

— Încă două-trei întrebări, încă două-trei răspunsuri la fel de competente, și totul devine teribil de limpede ; von Halles ăsta era un tip „mare" ?

— În felul său, desigur... În stilul Biroului Doi ar suna, dacă te interesează, cam astfel : Figură contradictorie, enigmatică, un fel de romantic rece, incurabil, trecut prin toate viciile... A condus, totuși, într-un fel original și remarcabil, mai multe rețele, fiind stimat și chiar temut de cei doi mari „Hi". Himmler și Hitler. Sociabil, fanfaron, și, după unele surse, foarte complexat.

A.M. rîse :

— Complexat, da, sună pe franțuzește !

— Lasă-mă să termin, protestă Blondul, tot mai bine dispus. Iată : Von Halles a dispărut în chip cu totul mis-

terios — cum se şi cuvenea ! — în timp ce expedia, sau după ce a expediat (probabil din România) un *ultim mesaj* care n-a ajuns la destinaţie, n-a ajuns nicăieri, şi nu s-a aflat ce conţinut avea... Viaţa lui — a baronului — a inspirat romancieri deştepţi, regizori mediocri etc. Sau, să narăm în stil britanic : fişa 200023, cartonul una mie, dulapul şaptesprezece, sertarul opt, sertăraşul douăzeci şi opt, baron Arnond von Halles (K-18), spion de origine germană (1891—1945 ?). Drogoman, afemeiat, lipsit de caracter, de fermitate, a ratat majoritatea acţiunilor datorită propriilor sale slăbiciuni. Aşa cum se întîmplă, legendele cu privire la războaiele şi concurenţa serviciilor secrete i-au umflat fără justificare faptele. Despre aşazisul său *ultim mesaj*, nu se ştie nimic concret. Presupunem că nici n-a existat. Punct.

— Încep să cred că tu eşti baronul doctor von Halles (chirurg) : rîse A.M.

— N-ar fi mare lucru, acceptă Blondul. Dar dacă eşti tu ? Asta ar fi o bombă !

— N-am vîrsta necesară, zise colonelul. Nu-s născut în 1891. Însă mă gîndesc că poate vrei să afli şi originea acestui înviorător dialog pe care-l purtăm de patruzeci şi două de minute. Iat-o.

Dumnealui, colonelul, scoase din buzunar o cărticică. O azvîrli, delicat. Cărticica descrise o curbă lungă, ca proiectilul unui tun cu tragere îndepărtată, şi ateriză pe genunchii Blondului.

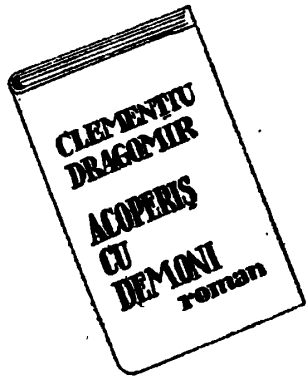

Prima pereche de coarne *

Nefericitul care a proiectat imobilul de pe bulevardul Cornul de Aur la numărul 17, a acționat fără îndoială sub imperiul unui impuls diabolic! Altfel, cum să explicăm?

Mai de mult un arhitect tînăr, uimit de monstruozitatea contorsionată a casei, a încercat din pur amuzament să-i *ridice* planul, dar a dat foarte curînd bir cu fugiții, cuprins de o teribilă durere de cap, care nu i-a trecut nici pînă astăzi. Spiralele haotice ale scărilor interioare păreau anume construite pentru întîlniri fatale sau răfuieli definitive; odăile și diferitele hrube din casă erau aranjate ca niște cărămizi de mărimi variabile, unele înalte, altele turtite. Chiar și în interiorul aceluiași apartament înălțimea încăperilor era adeseori diferită și părea să fie rodul unei trageri la sorți, iar nu al calculului unui arhitect cu ăzul rațiunii în stare acceptabilă de funcționare.

Întreg ansamblul era de o imperfecțiune aberantă. Tocmai din cauza aceasta părea, oarecum, perfect. Iată o cugetare pentru care sper să nu fiu strangulat de cititori.

* *De drac!* Următoarele pagini sînt extrase din cartea lui Clemențiu Dragomir (Nota noastră, L.N.).

Însă, voi avea vreodată cititori?

Dacă aș frunzări unele hîrtii mai vechi ce acum zac în colțul cămăruței în care, izolat de lume, bat pe îndelete la mașină istorisirea de față, aș putea descoperi și cita atît numele nefericitului de arhitect cît și cele ale proprietarilor care au stăpînit, mai mult sau mai puțin sănătoși, casa de pe strada Cornul de Aur nr. 17, însă nu cred să merite osteneala.

Tot ce este necesar să fie spus, va fi spus la momentul potrivit, însă prin tot nu trebuie să înțelegem totul.

În romanele pe care le voi scrie, avertizez de pe acum, o să rămînă părți nedivulgabile, din rațiuni diverse, asupra cărora nu e cazul și nici nu e important să insistăm.

Tot așa, cred că e inutil să mai precizez că, ținînd cont de caracterul acestei narațiuni, îmi voi acorda licența de a schimba denumirile unor servicii secrete sau nesecrete, de a schimba, într-o măsură, sensul unor ranguri, grade sau titluri, de a inventa eventual altele, toate acestea însă ținînd de amănuntul strict și făr-a avea vreo influență asupra verosimilului posibil.

Numele meu este Clementiu Dragomir. *Eu sînt autorul acestei cărți.* În această carte, intitulată „Acoperiș cu demoni", voi descrie aventurile stranii și tribulațiile sentimentale bogate ale unui oarecare Silviu Udrea, și el scriitor, și el — bizară coincidență! — autor al unei cărți cu titlul „Acoperiș cu demoni".

Faptul trebuie să deruteze numai în aparență, și doar pe cei slabi de înger. Încurcătura nu e chiar atît de mare, pe cît s-ar părea. Nuu... E *mult* mai mare!

A doua pereche de coarne *

N-am ce face, trebuie să-ncep cu descrierea fizică a personajului meu. Știu că asta nu place nimănui, începînd chiar cu autorul. Dar trebuie!

* De drac. Din romanul „Acoperiș cu demoni" de Clementiu Dragomir.

Tînărul care urca, într-o ploioasă dimineaţă de noiembrie, treptele Prefecturii de Poliţie a oraşului B. (evenimentul se petrecea la puţini ani după terminarea războiului), blond, rotofei, scund de statură, cu mari ochi bovini sub sprîncenele larg arcuite, nu avea nimic din alura fatală a unui detectiv, fatală, dar blazată a unui asasin, fatală, dar blazată şi isteaţă a unui pungaş de frunte.

Nu.

Din cauza corpolenţei premature şi a picioarelor cam scurte, mersul lui aducea vag cu cel al unei raţe sătule, mulţumite, care tocmai se pregăteşte să intre în iazul verde. Privirea lui sinceră, deschisă, uşor nedumerită, te îndemna la răutăţi. Îţi venea să-l pişti de obraz, sau să-i înfigi un cui în tîmplă. Îţi venea să-i zici : ia mai dă-te, dom-le, la o parte, nu mai încurca lumea.

De aceea, unuia dintre agenţii care se nimerise să fie de faţă tocmai în clipa apariţiei sale în holul întunecos al instituţiei, i se lungi nasul de mirare auzindu-l că doreşte să facă o declaraţie importantă, şi încă numai unui şef, unui colonel, dacă se poate.

Agentul scoase din buzunar o batistă mare, şi-n vreme ce o apropia de nas continuă s-o privească, intens şi cruciş. Apoi împături batista cu grijă, ca pe-o hartă veche, misterioasă şi fragilă, o ascunse în buzunar. Ridică privirea, stăpînindu-se greu să nu-l apuce pe individ de guler.

Mîrîi, agasat şi ameninţător.

— De ce numai unui colonel ?

Rotofeiul începu să behăie ceva confuz despre convingerea lui că un şef trebuie să fie neapărat şi colonel, sau invers, agentul îşi pierdu răbdările şi-i arătă o uşă zicînd „Du-te, frate, acolo !“ pe un ton de mare sictir.

Neîndemînatecul pătrunse deci într-un birou, nu fără a răsturna un scaun, şi repetă că ar dori să yadă în faţa ochilor un şef, iar o femeie ochioasă, nici tînără, nici bătrînă, cu bărbia ascuţită, puţintică şi neagră, cum se găsesc totdeauna la poliţie *, îl luă de mînă ca pe un şcolar

* Faptele din romanul iscălit de Clemenţiu Dragomir, se petrec, repetăm, puţini ani după terminarea războiului (Nota noastră, L.N.).

de-a-ntîia şi-l plantă în faţa unui ins care, deşi beneficia de un grad ceva mai mic, avea glas şi statură de şef şi de colonel. Acest bărbat impozant se numea Stoleriu, era ajutor de comisar, şi el tună :

— Vă ascult ! Vorbiţi !

În aceeaşi clipă laba lui se abătu asupra sugativei de pe birou, turtind trei muşte care nu făceau rău nimănui. Femeiuşca se şi topise din încăpere.

Tînărul privi la ce mai rămăsese din muşte şi zise :

— În noaptea trecută scriam.

— Hm ! îl încurajă Stoleriu, şi-ntre degetele sale, care ştiau să strivească cu atîta îndemînare muştele, apăru ca prin miracol o ţigaretă gata aprinsă.

O fi mai mare decît colonel ! cugetă buimăcit şi surprins noul venit şi, corectîndu-şi ţinuta, cercetă costumul civil, cenuşiu, al poliţistului, cam ros, cam şifonat.

— Scriam... eu scriu... şi, pe la ora unu şi un sfert, continuă cu ezitări, am auzit un ţipăt... un urlet... urletul cuiva care e ucis, înjunghiat.

Se exprimase exact, scurt, fără divagaţii, aşa cum îşi propusese, şi pentru o clipă fu mîndru. Bănuia, de fapt ştia din cărţi, că tipii de la poliţie nu prea suportă vorbăria. Ei, oamenii de acţiune !

— Aţi mai auzit şi altă dată ţipete de oameni înjunghiaţi ? Auziţi deseori *aşa ceva ?* se interesă prompt Stoleriu, şi-n vocea lui liniară, de bâs, nu se putea distinge nici o urmă de ironie.

— Nu..., mărturisi junele.

— Atunci de unde ştiţi că era ţipăt de om înjunghiat şi nu de cotoi cu coada prinsă-ntre uşi ?

Ochii nedumeriţi ai tînărului fură şi mai nedumeriţi. Ciudatul costum cu picăţele care-i acoperea trupul dolofan foşni ca o hîrtie mototolită. Falca ajutorului de comisar se mişcă orizontal, rumegînd parcă.

— Numele dumitale !

— Poftim ? A... Pricep... Udrea. Udrea Silviu.

— U-drea Sil-viu. Poliţistul se chiorî la individ, tot mai indispus. Automat, întrebă : Domiciliul ?

— Cornul de Aur, 17. Man... Hm !... Mansarda...

— Cornul de aur, 17. „Punctul Boema“, pricep, zise Stoleriu.

— Poftim ?

— Aşa-i zicem noi aici casei ăleia. „Punctul Boema“. Ocupaţia d-tale ?

— Scri... scriitor.

— Scrii... ? Aha ! Unde ?

— Poftim ?

— Unde scrii ?

— Nu scriu la... adică scriu la mine, acasă. Scriu, cum să vă explic, cărţi...

— AAAA ! se luminâ cu voie bună poliţistul. Strivi ţigara, îşi frecă palmele. Cărţi ! Romane ! Aprinse o nouă ţigară, însă dracu ştie de ce trase numai un fum şi o azvîrli aprinsă pe fereastră. Probabil constatase că e amară. Dacă pică pe-o ladă de muniţii ? se îngrozi Udrea. Însă nu urmă nici o detunătură, de unde se putea trage concluzia că în curtea Pref. de Pol. nu exista nici o ladă cu muniţii. Ce romane ai scris pînă acu, stimabile ? reluă Stoleriu.

— Unul singur, recunoscu Silviu Udrea, blajin, cu obrajii împurpuraţi, şi nici măcar acela nu e gata încă. Privi jos. Genunchii nădragilor săi cu picăţele erau lustruiţi, cu stofa cam rărită şi murdară. *Din mansarda mea oraşul pare cîteodată alb*, adăugă visător, spre marea uimire a ajutorului de comisar. Alb, imaculat, şi cînd colo... „Acoperiş cu demoni“.

Stoleriu se holbă :

— Ce fel de „aco...“ ?

— Cu demoni. „Acoperiş cu demoni“. E titlul, firește provizoriu, al romanului meu neterminat.

— Şi provizoriu, şi neterminat, constată cu un fel de amărăciune poliţistul. Dar de ce *cu demoni ?*

— Fiindcă pe acoperişul „Punctului Boema“, cum îi ziceţi aici, umblă demoni, *mai ales noaptea.*

Stoleriu începu să se plictisească tare. Întîlnise cîţiva nebuni în viaţă. Unul în plus, nu-l mai amuza.

— Acum înţeleg, zise el. De ce n-ai spus de la început ?

— Şi tot ce e în romanul pe care-l scriu, de la o vreme mi se întîmplă aievea, spuse repede Udrea, pornit pe calea mărturisirilor.

— Acum e clar de tot. Spune-mi, frățioare, n-ai avut în ultima vreme ceva... cam așa... hm, ca un accident ?

— Ați aflat ? Cum ?

— La poliție se află totul. Cum a fost cu accidentul ?

— M-a lovit un automobil.

— Dar nu te-a omorît de tot, văd...

— Multă vreme n-am mai știut ce-a fost cu mine.

— Așa e totdeauna cînd te pui cu un automobil. Cine te-a îngrijit ?.

— Dacă aș ști... Nu știu.

— Cum, *dacă* ? Și cum nu știi ?

— Omul care-mi dădea să beau medicamentele purta mască, era amabil și vorbea o limbă străină. N-a scos măcar un cuvînt...

— Ce tot spui ?

— Ne aflam undeva în pădure, într-un castel. Veveriţe drăguțe...

— „Dră...“ ?

— Da, „dră.“ Adică drăguțe. Veneau la ferestre. Am rămas acolo pînă ce m-am înzdrăvenit. Pe urmă, dintr-odată, m-am trezit la mine acasă în pat. Mă aduseseră în vreme ce dormeam. Ai fi zis că nu se întîmplase nimic...

— Înțeleg.

— Nu știu dacă înțelegeți într-adevăr, eu în orice caz n-am înțeles mare lucru din întîmplarea aceea. Și dacă nu aș avea cicatricea, aș zice că totul a fost numai un vis lung și ciudat.

— Bine, bine... Ai și o cicatrice !

— Da, desigur, aici. Și rotofeiul scriitor Silviu Udrea își pipăi șoldul drept, adăugînd : Și acum mă trec uneori junghiuri parcă aș avea un mic fulger ascuțit *ascuns în carne*. Vreți... ?

— Nu, doamne ferește, nu vreau să văd cicatricea, cred tot ce spui, se grăbi Stoleriu.

Silviu Udrea se ridică.

— Nu veniți ?

— Unde ?

— Să ridicați cadavrul.

— *Ce cadavru*, frățioare ?

— Dar nu v-am spus că azi-noapte a fost asasinat cineva la „Punctul Boema" ?

Ajutorul de comisar se ridică și el, greoi. Buzele sale efectuară o strîmbătură de nedescris.

— Du-te acum, dragă. Ne ocupăm noi și de cadavru...

A treia pereche de coarne *

Continua să picure, mărunt, nimicitor, peste oraș, peste lume, peste sufletele morților... Cîini cenușii cu mizerabile cozi încovrigate, ochi mici și feroci, se strecurau prin ganguri.

Clamp, clamp, clamp...

Cîni sau duhuri ?

Clamp, clamp — cîte o pereche de șoșoni, înaintînd prin umezeală, cînd singuri, cînd împreună cu stăpînul lor. De cele mai multe ori singuri, șoșoni vechi, rătăcitori prin lume, stafii de șoșoni, printre cîinii fantomatici. Vai, să nu mori într-un asemenea anotimp ! Dar dacă nu mori de bună voie, tot are grijă cineva să te asasineze !

Urmărind, *ce* ?

Un jaf mărunt ? Aș, cine mai ucide azi de dragul unor hîrtii mototolite ? Urmărind atunci, poate, crima de dragul crimei. De dragul performanței...

Uite, Spitz, sasul, a ieșit din băcănia sa ca un gîndac din lada cu mucegăite coji de pîine și, fără să-i pese de bura măruntă și deasă, a efectuat cele o sută patruzeci de mișcări pendulatorii cu mătura ce constituie gimnastica sa de dimineață și-i asigură o iluzorie curățenie pe trotuarul din fața prăvăliei. Face acest lucru de vreo douăzeci de ani, și nu s-a plictisit. Eu în locul lui mi-aș pune la gît un pietroi mare și, neapărat, alb.

Are el vreun rol în toată tevatura ce urmează ?

* De drac ! Din romanul „Acoperiș cu demoni" de Clemențiu Dragomir.

E, te pomeneşti, ucigaşul, va figura printre martorii principali sau, ferească Dumnezeu; va fi *assassiné ?* Nu aş crede. Însă, cine ştie, cine poate să priceapă ceva într-o astfel de zi ? Trebuie să trecem în revistă cît mai mulţi. Dintre ei, oricum, se vor alege persoanele cu roluri, iar în cel mai rău caz unii or să rămînă decor. Un sas cu pielea albă, punctată de pete roşcate, ca nişte sahare pe-o hartă, constituie, nu e aşa, un excelent decor ! ?

Haos...

Oamenii se mişcă pe străzi ca nişte picături plumburii. La mii de kilometri distanţă unul de celălalt.

Domnii Mărculescu şi Stanciu lunecă şi ei pe stradă, prin pîclă, la braţ. De cînd a căzut cortina peste război ei nu s-au trezit din beţie măcar o secundă. O beţie dulce, lungă, neviolentă, ca o partidă de înot de-a latul Pacificului. Continuă să sărbătorească supravieţuirea, amîndoi au fost în primele linii, în tot felul de linii, s-au întors acasă împreună, şi împreună au pornit cheful, fără să le mai pese de nimic. E abia nouă dimineaţa, dar considerînd că lozinca „Bea numai după ce apune soarele" e doar o deşertăciune, ei au şi pătruns în bodega „Puritanii", aproximativ peste drum de „Punctul Boema".

De unde or fi avînd bani, cine ştie, dar acum toată lumea are şi n-are.

Între timp, domnul Spitz a terminat cu măturatul şi examinează cerul sumbru, parcă aşteptînd apariţia Olandezului... A Olandezului Zburător, fireşte.

Cad.

Nu cad, ci cadavrul. Cel despre care pomenise Silviu Udrea, zăpăcitul, neîndemînatecul, plictisindu-l mult pe ajutorul de comisar.

Cadavrul exista cu adevărat şi aştepta să fie descoperit într-un fel de magazioară întunecată de la etajul trei al „Punctului Boema". Încăperea nu dispunea decît de o ferestruică minusculă cu gratii ce dădea în scara interioară, iar uşa, o capodoperă de tîmplar diletant (căci cea autentică fusese furată), atîrna strîmb, amintind de pardesiul unui beţivan ce înaintează pe stradă, înconjurat de efluvii alcoolice ; dacă aveai destul curaj ca să introduci braţul prin deschizătura practicată în acea uşă, la înălţimea umărului, existau unele şanse să descoperi cheia atîrnînd într-un cui.

Astfel, oricine avea acces la mica și neaerisita magazioară în care găseai de toate, de la canapele scoase din uz, pînă la colecții de reviste vechi (iar acum chiar și un cadavru — proaspăt), dar în realitate numai următoarele persoane își depozitau acolo felurite obiecte : familia Băbălău, familia Boghe, domnul Bouroșu — *compositeur*, și d-ra Patricia, despre care oricine știa că practică savuroasa profesie de *putain*...

Evenimentele decurseră cam în felul următor.

La orele nouă și un sfert (martor mi-e Asmodeu că ora exactă nu are cine știe cîtă importanță în cazul de față), domnul Spitz, isprăvind cu măturatul ritual, cum am zis, privea cerul parcă aștepta apariția O.Z. *, cînd urechile sale fine, educate, la sunetul instrumentelor nobile precum orga, clavecinul, viola, înregistrară un țipăt lung, subțire ca o imitație de țipăt, revărsîndu-se de undeva din interiorul clădirii cu nr. 17 — „Punctul Boema" — și umplînd spațiile umede de-afară, ca un semnal al teroarei.

Țipătul, au declarat apoi unii, în speță d-nii Mărculescu și Stanciu, a fost recepționat pînă și-n bodega „Puritanii".

Ce se întîmplase însă ?

Voind să recupereze o mătură veche (cea bună îi fusese șterpelită chiar din pragul ușii), simpatica doamnă Băbălău intrase în sinistra magazioară, aprinsese lumina și, observînd un cadavru destul de frumos ciopîrțit, se ușurase de acel țipăt, leșinînd apoi spectaculos.

Părăsind clădirea Pref. de Pol., la fel de nedumerit pe cît era cînd intrase, tînărul Silviu Udrea efectuă un ocol : vizită o cîrciumă vreme cît să înghită un țap cu bere leșioasă, care era numai c-o idee mai bună la gust decît un coktail de currara cu mătrăgună, pe urmă se abătu pe la un cunoscut, actor fără angajament, și se lamentară împreună cam zece, douăzeci de minute. Cînd Udrea porni spre casă avea deja în cap continuarea unui capitol din romanul său „Acoperiș cu demoni".

* Olandezul Zburător. iar nu O.Z.N. (L.N.)

Apropiindu-se de „Punctul Boema" văzu Mercedes-ul vechi şi negru al poliţiei şi o grămadă de lume. Din grămada aia se desprinse silueta grea a ajutorului de comisar Stoleriu, care înaintă, rînjind plin de răutate.

— Te aşteptam, domnule scriitor !

Şi-l înhăţă, în văzul lumii.

Aici ar trebui să fac, aşa ca-n filme, un larg *panoramic*, de sus, al acoperişurilor umede, cenuşii sau roşii, urîte, ruginite, putrede, luînd prin sita mişcătoare a ploii forme neverosimile, monstruoase.

Pe acoperişul „Punctului Boema", tot atît de complicat ca şi interiorul clădirii, se prelinge o pisică, ferindu-se cît îi stă în putinţă de ploaie. Pisicilor nu le place apa, chiar şi vechii perşi ştiau asta. Găuri întunecate se cască aici şi dincolo. În oricare din ele ar putea fi ascuns un asasin fioros. Apoi, unghiul se schimbă, lunecăm brusc în jos, de-a lungul etajelor, se văd capetele agitîndu-se şi faţa confuză şi foarte ruşinată a romancierului, capturat de poliţie.

— Cum ? Mă arestaţi ? Pentru ce ?

Comisarul Badiu, poreclit nu se ştie din ce cauză Spinoza, mîngîindu-şi cu buricele degetelor genunchiul în care de mulţi ani sălăşluia o cutră de reumă, îl privi pieziş pe autorul „Acoperişului cu demoni", roman încă neterminat, şi cu titlul încă provizoriu, şi prin capul lui subţire ca un arac de fasole cioplit la bază cu toporişca trecu gîndul simplu : ăsta e asasin cum sînt eu abstinent !

Totuşi, în virtutea meseriei, se răsti :

— De unde ştiai că există un cadavru ? Unde ai ascuns şişul ?

Poate, dacă ar fi avut de luptat cu o singură întrebare, romancierul ar fi încercat să behăie un vag răspuns. Două întrebări, atît de acuzatoare, îl copleşiră.

În spatele durdulîiului Udrea se lăţeau umerii lui Stoleriu, care-i făcu semn cu ochiul şefului său. Se aflau acum în apartamentul strîmt şi afumat al familiei Băbălău. Undeva, alături, o pendulă veche sughiţa la răstimpuri : Spinoza sorbea dintr-o cafeluţă pregătită de migăloasa d-nă Băbălău, trezită din leşinul ei la timp util. Silviu Udrea transpirase mult la subsuori şi acum simţea o mîncă-

rime insuportabilă. Cît era el de naiv, tot pricepuse că se vîrîse singur în capcană, ca un neghiob ce era!

— *Mă acuzaţi de crimă cu premeditare?* se pomeni vorbind, repetînd o frază citită sau auzită, groaznic de săracă, de stereotipă.

Stoleriu îl privi cu dispreţ şi făcu „hă, hă!"

Se apucară să-i ia un „prim interogatoriu".

Bîlbîindu-se şi transpirînd, ridicol sub ochii celor doi bărbaţi importanţi şi masivi, romancierul repetă cum, la vreme de noapte adîncă, neagră, cînd chiar şi bufniţele tac, auzise distinct ţipătul acela de om înjunghiat, şi cum a doua zi, după o scurtă frămîntare, ca un om de bună credinţă ce era, se decisese să povestească totul celor în drept... ceea ce şi făcuse... martor e dumnealui, şi făcu un gest, fără voia sa neglijent, în direcţia ajutorului de comisar.

Spinoza-l ascultă cu gîndurile aiurea, ronţăindu-şi unghiile pe rînd şi dispuse ca pînă una alta martorul — sau inculpatul — să fie dus la Prefectura de Poliţie şi să aştepte acolo, pînă la noi ordine.

Aşa se şi făcu.

Ancheta continuă. Poliţiştii aruncară o privire grăbită prin magazia plină de praf unde fusese descoperit cadavrul, care era al unui bărbat tînăr, blond, uşor obez*.

Spinoza strîmbă profesional din nas, declară că dăduse peste o „afacere blestemată". Asasinatul fusese comis oare de un sadic, de un nebun? În afară de leziunea adîncă de la gît, victima prezenta încă o sumă de răni, de tăieturi adînci, prelungi, pe tot corpul. Ceva hidos! Medicul opină că necunoscutul decedase după miezul nopţii, ceea ce corespundea cu declaraţia lui Udrea, privitor la ţipătul auzit de el. Asupra cadavrului nu se găsiră hîrtii, acte, bani. Nimic.

Locatarii „Punctului Boema", aduşi spre marea lor groază la confruntare, pretinseră că nu-l cunosc pe mort, că nu-l văzuseră vreodată şi că nu auziseră zgomote sus-

* Atrag atenţia asupra asemănării voite, sau întîmplătoare, dintre Silviu Udrea şi victimă! (L.N.).

pecte sau strigăte în timpul nopţii, cu excepţia pianinei d-lui Bouroşu *(compositeur)*.

— O pianină scoate „zgomote suspecte"? replică Spinoza, mai mult pentru sine, apoi, mult plictisit, îi concedie pe toţi.

Reieşea că numai nefericitul romancier avusese urechea pe recepţie în timpul nopţii trecute. Doar atît era suficient pentru a-l incrimina ?

Silviu Udrea fu interogat pe îndelete aproape patruzeci şi opt de ceasuri, pe urmă îl expediară. El se întoarse pe înserate acasă, plin de idei, şi, cum ploaia încetase, deschise ferestruica mansardei sale, să intre şi puţin aer.

O lună subţire, asasină, se legăna pe zdrenţele de nouri.

Deasupra tăcutelor reliefuri ale acoperişurilor pluteau umbre.

Udrea privi fix spre un anumit punct ; un cap negricios apăruse şi dispăruse în spatele unui horn.

„Nu m-au crezut că pe-aici circulă demoni", gîndi destul de blazat romancierul. „Cu atît mai rău pentru ei !"

Placid, nu simţea urmă de frică. „Da, demoni, îşi repetă sub musteaţă. Proaspeţi. Ca în romanul meu !"

Muie condeiul şi se aşternu pe scris. Iată ce scrise :

Capitolul 52 *

Era seară cînd baronul doctor von Halles (chirurg) îşi sună servitorul.

— Adolf, m-a căutat cineva ? îl întrebă, deşi pe camerist îl chema altfel. Însă mintea meticuloasă a spionului era cu totul dezorganizată cînd era vorba de fleacuri, precum numele servitorilor. În fond (acum o putem spune), von Halles era un mare zăpăcit.

* ATENŢIE ! ! ! Acest scurt fragment face parte din romanul „Acoperiş cu demoni" al lui Silviu Udrea şi e inclus în „Acoperiş cu demoni" de Clemenţiu Dragomir, din care un fragment doar cu ceva mai lung e inclus din necesităţi de compoziţie în romanul „Acoperiş cu demoni" al subsemnatului (L.N.).

— Da, domnule baron, răspunse impasibil cameristul. A trecut pe aici doamna Corinna, la ora trei. Iar la patru și jumătate a sunat doamna Nadire.

— Prea bine, Jean, făcu baronul, căscînd lung. Ce i-ai spus Frumoasei Corinna ?

— Că ați plecat în provincie pentru cel puțin zece zile, domnule.

— Perfect.

— Doamnei Nadire i-am transmis că o veți căuta în timpul nopții, așa cum mi-ați poruncit.

— Ești o comoară, Hans ! Se ridică, se duse la fereastră, și zise întors cu spatele : Bine. Poți să pleci. Poți să pleci, ești liber toată seara, Piki, și făcu un gest larg, de concediere, cu dreapta.

. . . . . .

. . . . . .

Rămas singur, baronul doctor von Halles (chirurg) scoase din *safe-ul deschis* băutura lui preferată, un amestec de alcool cu droguri, își umplu un pahar mare, se duse în fața oglinzii venețiene și-și făcu urarea sa misterioasă, pe englezește : *„Tallyho !"*

Ajuns aici, Silviu Udrea puse punct, suflă în lampă și încercă să doarmă.

A patra pereche de coarne *

Ceardăr aduse la vechiul birt „Puritanii" bătrînul său zîmbet infantil, cîteva zile după asasinatul comis la „Punctul Boema", și se părea că nu-i pasă de nimic cînd ceru, trecînd în diagonală spre măsuța din colț, o băutură.

Dl. Florescu se scobea în nas la tejghea. El privi în silă fața mică și scofîlcită a noului venit pe care nu-l mai vă-

* De drac. Tot din „Acoperiș cu demoni" de Clementiu Dragomir.

zuse călcînd prin localul său și, mormăind în-sine că e „unu străin", o trimise pe Cocuța cu o măsură de alcool prost.

Cocuța traversă săliță, ca o lebădă neagră, depuse tava sub nasul lui Ceardăr, care mirosi băutura, dar nu se atinse de ea. Aprinse cu migală pipa, în vreme ce doi sergenți de stradă, ca niște păsări ale înserării, se opriră în fața vitrinei arătîndu-și ceva, probabil fotografiile unor tipe ale căror adrese se aflau depozitate la dl. Florescu. (În anul acela încă mai existau „profesioniste".)

Trecură mai departe și rîsul lor răzbătu înăuntru.

Se făcuse cam ora șase.

În cîrciumă lumina era chioară ca o aripă de liliac neurastenic și-n momentul acela se găseau acolo bătrînul Ceardăr, cum am spus, o damă ce stătea cu fața spre intrare, așteptîndu-și pesemne destinul, și un student, instalat în colțul opus lui Ceardăr și care compunea, concentrat, cu creionul, o scrisoare. În fața sa încetase de multă vreme să fumege un surogat de cafea.

Între două momente de plictiseală, Ceardăr apucă paharul său și se mută la masa tînărului care înălță niște ochi mari, cenușii, nu tocmai binevoitori.

— Îmi dai voie ? bodogăni Ceardăr, și luă loc fără să mai aștepte răspuns. Dl. Florescu urmări scena apatic, întrebîndu-se dacă de aici va ieși o încăierare, vreo arestare, sau ce ? Cocuța, cu fundul ei mare, tînăr și rotund, se mișca încet printre mese, aranjînd cîte o scrumieră, fluierînd încetișor, cum avea obiceiul.

— Putem vorbi ? zise Ceardăr.

Tînărul îi aruncă o privire melancolică, din care putea să reiasă orice : tristețe, plictiseală, început de mînie, suspiciune. Întinse mîna și potrivi din vîrful degetelor o anumită distanță între ceașca sa de cafea și paharul lui Ceardăr, ambele neatinse, ca și cum ar fi vrut să precizeze o anumită distanță și între ei doi. Scrisoarea asupra căreia stătuse aplecat pînă atunci o ținea acoperită cu palma stîngă.

— Despre ce să vorbim ?

— Despre orice. Ești de multă vreme pe-aici ?

Tînărul îl măsură scurt pe Ceardăr.

— Serviciul secret ?

— Mmmmm !... Să zicem !

— Care ?

— Drace ! Unul din ele !

— Perfect ! Mă dau în vînt după servicii secrete ! divulgă ironic tînărul, și-n ochi i se aprinse o luminiță mortal de batjocoritoare, numai că și Ceardăr, cîine bătrîn, nu fu impresionat și privi spre peretele opus pe care nu se găsea nimic, nici măcar tencuială.

Pe student îl chema Aurel Rogo și majoritatea timpului nu avea para chioară prin buzunar, totuși era un tip descurcăreț, cunoștea lume multă, iar în clipa cînd Ceardăr se așezase la masa lui, tocmai scria unei fete din Moldova pe care-și închipuia c-o iubește. El vorbi, sec :

— Ei bine, care-i mutarea următoare, facem un tango, sau poate mă arestezi ?

Dl. Florescu auzi ultimul cuvînt, rostit cam tare și ciuli urechea. Iar Cocuța își încordă torsul de viteluță.

— Ești un vis ! zise Ceardăr, mirosind alcoolul din paharul său, fără să-l guste.

— Cu cine trebuie să mă bat ? Ce trebuie să fac ?

— Mutarea următoare ar fi să-mi spui ce indivizi ai observat pe-aici în ultimul sfert de ceas. Dacă ai ținere de minte.

— Nu-s în slujba dumitale !

Măsuța se clatină un pic, studentul se și-ndepărta. Ceardăr ridică mîna :

— Un moment ! Un moment, domnule Aurel Rogo ! Studentul, mirat, se opri, întoarse capul. Ai uitat plicul... scrisoarea. Fii calm, ce...

Studentul Rogo înșfăcă foaia de hîrtie, plicul pe care se putea citi numele său și chiar adresa, ieși trîntind ușa, dar, cuprins de nehotărîre, zăbovi, și silueta lui se profilă dincolo de vitrină ca un cal de mare într-un acvariu indigo.

— Stă la numărul douăzeci și cinci, se aplecă slugarnic capul d-lui Florescu deasupra mesei.

Ceardăr îl privi cu ochii lui mici de pește sufocat.

— Ei și ce ? Nu mă interesează ! Ce plătesc ?

În urma lui Ceardăr, la „Puritanii" rămase o șuviță de fum șocolatiu, de pipă, un pahar plin, o mutră alungită de cîrciumar, și-un fund rotund de Cocuță.

Aurel Rogo trecu pe strada Cornul de Aur oscilînd între indignare și îndoială, zgribulit în pardesiul subțire, cu capul descoperit. Privi în treacăt ursul împăiat din vitrina lui Precup. Astăzi fiara părea să aibă o expresie serafică, de mîță blîndă. Depăși apoi zidurile negre, arse, ale hotelului „Simplon", lăsă în spate casa cu nr. 25, în care locuia, traversă brusc și vijelios strada. Umbla numai în unghiuri drepte, imitînd parcă *saltul calului pe tabla de șah*... Se opri, își trase un pumn în cap ca omul ce-și amintește brusc ceva, se întoarse cu nouăzeci de grade, reveni pe celălalt trotuar pînă în dreptul ruinelor „Simplonului", aici pătrunse într-un gang, străbătu o curte interioară de forma unei cizme, urcă în goană o scară și bătu violent la ușa pe care era fixat următorul cartonaș :

— Cine mă deranjează ? răcni o voce.

— Deschide ! Sînt eu, Rogo.

— Dracul să te ia, Rogo ! Dracul să te ia !

— Deschide, bătrîne, nu fi idiot !

Philip the Morlay, „regele spionilor", vechi client al clinicilor neuro, se ivi în ușă deșirat, cu părul lui rar adunat în smocuri cărunte și țepene, ca niște coarne. Nu părea furios, cum te-ai fi așteptat. Întrebă :

— Cum e vremea ?

— Te salut, zise studentul. Ce faci ?

— Descifrez coduri ultrasecrete. Compun altele noi. Formulez taine imense. Depozitez supertaine. Am să crăp într-o zi de-atîta efort. Nu e destul ?

— Chiar prea mult, pentru unul singur. Cînd ți-au dat drumul de la balamuc ?

— Ei, de vreo două săptămîni... Sau trei ?....

— Şi, hm, cu ce diagnostic, dacă nu-s indiscret ?

— Ei, frate Rogo, cu cel la care mă aşteptam. Nebun Ei zic că-s nebun.

— Cum a fost *acolo ?*

— Destul de amuzant. Dar m-au tratat ca pe-un nebun oarecare, nu ca pe unul de lux, cretinii. Mă puneau să fac exerciţii de respiraţie, pentru regenerarea resurselor spirituale. Nu e hilar ? Resursele mele spirituale oare trebuiesc regenerate ? Spune şi tu !

Studentul, delicat, ocoli răspunsul. Un păun atîrna de tavan, de penele prăfuite ale păunului atîrnau păianjeni slabi şi melancolici. Rogo aruncă o privire împrejur. Nu se schimbase mare lucru. În ungher barda ruginită, stropită cu roşu şi şuviţe de păr lipite de tăiş — roşul era vopsea, părul fusese smuls de pe craniul lui Philip the Morlay —, pe toţi pereţii inscripţii în cretă colorată glăsuiau : Cifrul nr. 2 — Nelson ; Cifrul nr. 7 — de rezervă ; Vineri, potop de sînge ; Rîsul nebunului, prima cheie a codului mic ; Cifrul micilor aparenţe etc., etc...

În rafturile bibliotecii destul de cuprinzătoare, ca şi pe canapeaua pe care „regele spionilor" îşi petrecea orele de insomnie, dezordinea părea iremediabilă. Pe-o măsuţă, maldăre de cesti cu resturi de cafea.

— Rege, glăsui Rogo, tu pretinzi că-i cunoşti pe toţi copoii din lume, cine ar putea fi unul amărît, bătrîior, cu faţa ca de maimuţă... şi...

În cameră era frig, nu se făcuse foc în toamna aceea, şi din curte se auzi un ţipăt de femeie sau de copil, nu dureros sau tragic, ci mai curînd un fel de chiot de plăcere care desenă pe deasupra capetelor celor doi bărbaţi un semicerc luminos, portocaliu.

Studentul Rogo, întrerupt în expunerea sa, lăsă să se şteargă impresia de lumină, încercă să continue ; ciudat, nu mai vedea prea clar în minte figura care-l preocupa.

— ...Şi, în sfîrşit, o mutră cam insalubră, ai prefera să n-o întîlneşti des. Pricepi ?

— Nu. Ai încurcături cu poliţia ? Bravo ! Ce făcuşi ?

— De ce să am ? Ce-s eu, „spion" ca tine ?

— Tipul de care tot boscorodești are măcar vreun tic caracteristic ? chestionă metodic Philip the Morlay, holbîndu-și ochii injectați.

— Poate că, răspunse istețul Aurel Rogo, singurul lui tic e să-și închipuie că face parte din serviciile secrete. E la modă să faci pe agentul, pe detectivul. Ce părere ai ?

„Regele spionilor" își scărpină nasul gălbejit.

— Ei ! Cred că totul e foarte caraghios ! Azvîrli spre Rogo pachetul cu țigări. Fumul se ridică, formînd falduri bolnave împrejurul păsării împăiate. Și alte ticuri ? Nu i se strîmbă gura, spasmodic ? Nu face cu ochiul fără motive ? Nu-i tresare mîna dreaptă ca un paing cu picioarele retezate ? Ce fel de spirit de observație ai ?

— Habar n-am. Să comanzi băutură, apoi să nu te-atingi de ea, e un tic ?

Philip the Morlay aruncă o privire mîhnită spre patul în stare de dezastru. De sub plapuma rebegită ieșea un colț de caiet, o dungă de pantalon de pijama (la fel de bine ar fi putut fi dunga unei uniforme de pușcăriaș) și-o bucățică de perie de ghete.

— Trăim în mare dezordine, constată. Grav e că dezordinea interioară e și mai mare. Dracu să mă ia, nu știu de ce mă tot tragi de limbă. Din cîți copoi există pe lume, unul singur se preface că bea și nu bea. Ceilalți toți nu se prefac, ci beau. Beau ! Însă cel despre care vorbești, ar putea să fie colonelul Ceardăr, amărîtul meu prieten... Prin grația lui am ajuns la balamuc. Balamuc balamucus. Un tip deștept dar afurisit, care-și vîră musteața peste tot. Pînă i-o retează cineva, într-o zi.

Rogo se gîndi o clipă.

— N-are musteață !

— Ei, mare idiot poți fi ! Ziceam și eu musteață la figurat.

Rogo zise :

— Cineva se învîrte în umbră împrejurul asasinatului de la „Punctul Boema". Ce părere ai ?

— Ei ! E o afacere blestemată.

— Ești foarte original ! Toată lumea repetă același lucru : blestemată afacere. Ziarele, poliția, *fetele*. Ai și alte idei ?

— Ai intrat în stipendia poliției ?

— Colonelul Ceardăr, dacă ăla e, s-a legat ca din întîmplare de mine. Nu știu ce urmărește.

— Caută-l pe Dărăbanțu, zise Philip the Morlay.

— Cine-i Dărăbanțu ?

— Dărăbanțu e Nicanor.

— Acum e foarte clar. Cine e Nicanor ?

— Nicanor e Crocodilu, vărul lui Bașă. Bașă umblă cu Corinna. Frumoasa Corinna. Mai ai ceva de întrebat ?

— Nimic. Cine-i vărul lui Bașă ?

— Un fel de țigan. Dar el zice că e turc.

— Cum e mai bine ?

— Haide, cară-te acum, Rogo. M-am plictisit de tine, mult.

— Și de ce să-l caut pe Crocodilu ?

— Am zis eu așa ceva ?

— Și totuși, unde-l pot găsi ?

— Vorbele tale încep să mă zgîrie, Rogo, vorbi foarte apăsat „regele spionilor." Știu că n-ai bani.

— N-am. Însă pot să-ți ofer o cină.

— Nu de mîncare e vorba, clătină din cap cu grea tristețe regele spionilor. Am să merg la poliție să le vînd un nou cod secret. Unul atît de secret, încît nici eu nu-l mai pot descifra ! Ei plătesc foarte bine, uneori, pentru chestii d-astea.

— Da ! Iar uneori te vîră și la balamuc.

— Balamuc, balamucus. Ei, du-te dracului acum, lasă-mă singur !

A cincea pereche de coarne *

Ceardăr bătu, în sfîrșit, la ușa romancierului Silviu Udrea.

Urcase mai repede decît s-ar fi cuvenit, inima sa veche începuse să scîrțîie. Prin spațiile haotice și întunecate ale

* De drac. Tot din „Acoperiș cu demoni" de Cl. Dragomir.

„Punctului Boema" se încrucișau curenți de aer purtînd felurite mirosuri, de clătită arsă, scrobeală, vece, odicolon, tristețe (dacă tristețea are miros...).

Privi pe gaura cheii : în mansardă părea să fie întuneric și liniște de moarte. Ceardăr se zgribuli, cuprins de un tremur ușor, coborî un număr de trepte, urcă altele, alese ușa d-rei Patricia, făcu un cioc-cioc-cioc !

Patricia deschise, într-un capot strîns, cu păr șaten lung, bogat, pe umeri ; nu era o fată urîtă.

Îi zîmbi, aproape atingînd cu pieptul nasul colonelului.

— Regret, sînt foarte, foarte ocupată ! ! !

Ultimul cuvînt îl accentuase.

— Regret, domnișoară, și eu. Regret că trebuie să stăm de vorbă, acum.

— Poliția ?

— Mai mult, domnișoară. Sau mai rău, cum poftiți.

— Interesant ! chicoti insa.

— Sufăr, domnule, că trebuie să vă invit să vă căraţi, croncăni Ceardăr spre tipul deșirat, în cămașă galbenă murdară, ce ședea rezemat cu coatele de masă. Și cît mai repede cu putință. Insul se ridică amenințător, c-un bot lat din care ieșeau fire rare, parcă verzui.

— Termină, Dady, șterge-o, îl împinse Patricia spre ușă. Tipul se duse.

— Cine-i Dady, un client ?

Fata clinti un scaun, din vîrful piciorului, care răsări pînă la șold din capot, lujer alb, ca de balerină, alb și delicat, neașteptat de alb...

— Îl cheamă Neagoe, un ticălos... Ei ?

— Te stoarce ?

— Nu-i merge totdeauna. Dar e violent. Toate fetele ca mine dau de cîte unul d-ăsta, bubos și rău... Ei ?

Ceardăr privi. Locuința fetei arăta așa și așa, dar destul de curățică.

— Numele meu este Ceardăr, zice Ceardăr.

— Îmi face plăcere. Copoii au obiceiul să se prezinte ?

— Nu, dar eu sînt de modă veche...

— Te-ri-fi-ant ! Ei ?

— Poți face un ceai ?

— Pot. Ei ?

Colonelul își descheie haina, netezi ușor, la piept, cămașa boțită.

— Ce, ei ?

— Era vorba că discutăm ceva important. Cum să fie ceaiul ?

— Fierbinte și dulce, dacă ai zahăr. Ce zici despre crima ce s-a comis în casa asta ?

— E o afacere blestemată.

— Ai nimerit-o.

— Așa a zis și Spinoza.

— Te-a interogat ?

— Nu prea *strîns*... Ești mai mare decît el ?

— *Infinit* mai mare. E plăcut la tine.

— Dintre ăia de-acolo, Spinoza e cel mai cumsecade.

— Am să-i transmit. Ai auzit țipătul în noaptea aceea ?

Turnînd ceaiul, fata se aplecă peste umărul lui Ceardăr, întîrziind răspunsul, dezvelindu-și pieptul. Tîmpite-s femeile, își închipuie că neapărat cu asta te scot din minți. Colonelul îi privi sînii frumoși și nu clipi.

— Am douăzeci de ani, făcu fata, dorm adînc. Nu aud nimic în somn. Te mai duce gîndul la... ?

— Da. Cum a fost țipătul ? Lung ?

— Deștepți mai sînteți voi ăștia... Uite zahărul... N-ai vorbit cu Spinoza ? I-am spus de cel puțin treizeci de mii de ori că dorm buștean, am somn ca plumbul și...

— Haide ! Lasă ! Eu nu sînt Spinoza ! Tipul care a fost ucis de la tine ieșise !

— Care tip ?

— Tipul ucis și asasinat... Ți-a fost client. Ieșise din casa ta cîteva clipe înainte de-a muri. Ai auzit totul. Știu !

Sprîncenele Patriciei deveniră două linii drepte. Îl privi lung și cu ură pe colonel.

— Poate-ți iau ceaiul înapoi ! Crezi că eu...

— Cum îl cheamă, de unde e ?

Patricia oftă, își puse mîinile pe genunchi. Avea ochi mari, cu colțurile delicat alungite. Părul șiroia feciorelnic în jurul gîtului.

— M-ai luat al dracului de la fix. Lui Spinoza nu i-aș fi mărturisit în veci. Nu știu nimic despre el. Mi l-a adus Crocodilu. Zicea că e băiat bun, și că să-l primesc.

— Și a fost bun ?

Patricia-şi adună buzele, a dispreţ.

— Dă-mi ţigară ! Ceardăr îi întinse una, el nu folosea decît pipă, dar prin buzunarele sale găseai ţigări mototolite cîte voiai. În orice caz, a plătit, dacă asta e întrebarea. Vreau să dorm.

Căscă. Limba i se zbătu ca un cap de şarpe, roşu.

— Crocodilu, vărul lui Başă, comentă pentru sine Ceardăr, şi-i veni să sughită. Duse mîna la gură. O privi cum trage fumuri, cum se întinde ca o şerpoaică, gata să iasă din capot. O întrebă, rar :

— Ţi-ar face plăcere să mori ? Ai unele şanse... Ai auzit strigătul... strigătele, ştiai ce se întîmplă. Probabil mulţi au auzit, şi nu s-a clintit nimeni.

— Lumea se teme, ce vrei. Nu se amestecă.

— N-ai făcut cunoştinţă cu mortul ? Crocodilu nu ţi l-a prezentat în vreun fel ?

— „Un prieten". Atît. Clienţii nu-s prea politicoşi...

— E adevărat, de vreme ce plătesc...

Ceardăr duse degetul la buze. Se auzeau paşi undeva pe scară. Răsună o bufnitură grea.

— S-a întors acasă aiuritul de la mansardă, comentă Patricia. E, cică, scriitor ! Silviu Udrea, pe care-l arestase la început Spinoza. I-au dat drumul, ştii... Totdeauna se-mpiedică de ultima treaptă.

— Nu sînteţi amici ?

— Nu mi-a fost client, dacă asta e întrebarea. Nici nu ştiu dacă... Vreau să dorm, ce faci, mai stai ?

În uşă Patricia îi zîmbi :

— Mai vino, papá ! Dacă-ţi plac...

Ceardăr trecu prin faţa uşii d-lui Bouroşu *(compositeur)*, auzi ceva discuţie, două femei se aflau pare-se la muzician... Îi deschise Silviu Udrea, în cămaşă şi vestă. Pe masă, sub becul ce atîrna strîmb din acoperiş, se afla romanul neterminat. Tocmai încerca să înjghebe începutul unui nou capitol.

— Scuzaţi de deranj. În ce stadiu vă aflaţi cu cartea ?

— Sînteţi editor ? căscă gura Silviu Udrea.

— Nu chiar... Colonelul Ceardăr, se prezentă Ceardăr.

— Ah ! Iarăşi !

Colonelul încercă să-l liniştească, precizînd că nu e poliţist, ci militar, însă nu-l prea convinse. Romancierul nu făcea deosebirea. Deodată, un şoc îl scutură, holbă ochii :

— Contrainformaţii ? Contraspionaj ? Aha, pricep ! Aţi venit poate pentru *ultimul mesaj* al baronului doctor von Halles (chirurg) ?

— Ceee ? se holbă de uimire Ceardăr, dar se stăpîni imediat : De fapt, hm ! să vedem. Să zicem că am venit, în primul rînd, pentru diamantul prinţului George...

Romancierul suspină. (Omul acesta a aflat totul...)

— Să vorbim, deci...

Nu se ştie ce au vorbit. Nu se ştie încă. Vreo două zile mai tîrziu Silviu Udrea dispăru definitiv din casa de pe strada Cornul de Aur 17. În această perioadă comisarii avură de furcă iar cu un caz „blestemat". Pe un loc viran, între două case dărîmate, fu găsit un automobil mistuit de foc. În automobil se afla un cadavru complet carbonizat. Cercetările se anunţau dificile...*

BLONDUL CĂSCA, PUSE ROMANUL DESCHIS, cu faţa-n jos, pe măsuţă, îşi aprinse o nouă ţigaretă Benson. Pufăi.

— Ce zici ? îl iscodi Adrian Mocanu.

— Stilul lui Clementiu ăsta nu e prea limpede...

— Dar nu e vorba de stil ! Ce zici de întreaga afacere ?

Blondul mai trase două fumuri, înainte de a da un răspuns.

— E, desigur, o „afacere blestemată" !

Şi-n legătură cu această originală remarcă, cei doi A.M. şi Blondul, rîseră. Apoi făcură unele calcule...

* Aici se încheie fragmentul din cartea „Acoperiş cu demoni" a lui Clementiu Dragomir, pe care l-am încorporat în romanul „Acoperiş cu demoni" al subsemnatului. Subliniez că acţiunea cărţii lui Clementiu Dragomir se petrece probabil prin anii 47—48. Nu ştiu dacă va fi necesar să dau şi alte fragmente. Socot că nu. De aici încolo continuă capitolele cărţii subsemnatului.

TREBUIE SĂ FAC PUȚINĂ ORDINE PRINTRE HÎRTII, deși aș fi tentat să cred că inspirația vine mai curînd din dezordine. Dintr-o anumită *dezordine*.

În ciorba asta fierb prea multe elemente. E foarte greu să deosebești *vertebrele* autentice ale mamutului de feluri-te contrafaceri și asta tocmai din cauza aglomerației. În mulțime poți ușor să confunzi nevasta vecinului cu propria nevastă, mai ales dacă ideea-ți surîde. Dacă aș fi scamator versat aș scoate din buzunar, sau eventual din ureche, o monedă de o sută de mii de lei, din care circulau pe vremea inflației, și poate aș examina profilul ultimului suveran al României, așa cum se lăfăie în metal, stilizat și grav. Poate că operațiunea asta mi-ar da idei. Nu am intenția de a porni o critică a regalității, sau a regalităților, au făcut-o alții !...

În decembrie patruzeci și trei, sau începutul lui ianuarie patruzeci și patru, Mihai I-iu îl avea ca oaspe bun pe prințul George de Asw.-G. Se cunoșteau de mult și pricipalul atu al amiciției lor era faptul că discutau numai despre mașini și sport. Mult mai puțin de femei și deloc politică.

În comparație cu regele, George de Asw.-G. aducea cu o gălușcă pufoasă muiată în unt topit ; cu toate acestea insul schia onorabil, iar conversația sa, deși limitată la subiectele enumerate, avea haz. În tovărășia sa Mihai I-iu putea să uite o clipă complicațiile existenței sale de monarh tînăr, complexat și cam lipsit de personalitate.

Din păcate prinţul George de Asw.-G. avea să-şi piardă curînd tot farmecul !

Zăpada se arăta cam moale. În timpul nopţii prinsese o crustă, care acum se topise. Deasupra Bucegilor nouri zdrenţuiţi, pe care vînturile de înălţime îi aranjaseră pe cer sub formă de draperii semicirculare, întruchipau aurore boreale iluzorii, gata să se stingă. Totuşi nu se stingeau. Cozile cenuşii, scămoşate, mîngîiau Vîrful cu Dor. Munţii se luminau şi se mohorau, după cum apărea sau dispărea soarele.

Regele şi prinţul luaseră drum către o pîrtie „populară", la propunerea ultimului, în speranţa că vor întîlni figuri noi. George de Asw.-G. visă să agaţe vreo femeie-sportivă nerușinată şi vulcanică. Zece paşi în urma lor veneau două namile care le cărau schiurile. Ceva mai în urmă se tîra o matahală cu un rucsac imens în spate, plin cu gustări felurite şi sticle pentru cazul uşor previzibil ca foamea ori setea le-ar fi prins pe alteţele lor.

Iar la urmă de tot se clătinau cîteva *gorile* bine înarmate sub largile canadiene...

La oarecare distanţă de *gorile* mai venea cineva.

Un bărbat zvelt, cu mustaţă scurtă, ţepoasă, blondă, ochi albastru ager. Nu era tînăr, însă se bucura de o supleţe admirabilă. Ducea pe umărul drept, cu uşurinţă, schiurile, beţele, în vreme ce mîna stîngă, neînmănuşată, se legăna larg. Respira ritmic şi cu forţă, ca unul pentru care sportul nu prezintă secrete. Totuşi în ansamblu înfăţişarea sa, prin faptul că nu se smulgea evident din limitele comunului, putea să spună orice, şi nimic. Dacă aflai că e gangster sau agent secret, ai fi zis : chiar cu asta şi seamănă, însă dacă ţi se şoptea că nu e decît un profesoraş de greacă sau chimist venit la munte în vacanţă, la fel, puteai să declari, cu aceeaşi sinceritate, că are exact chipul profesiei sale.

SUS, LÎNGĂ MĂRUNTA CABANĂ era lume destulă, mai ales femei. Firește, monarhul fu pe dată recunoscut. Prinţul Asw.-G. zîmbi cîtorva fete, se linse pe buze şi-şi legă cu mîgală şi îndemînare schiurile. Lepădă scurta îm-

blănită la picioarele matahalei cu proviziile şi rămase numai într-un jerseu argintiu în care trupul prindea contururi şi mai rotunde.

Înaintă, lunecînd încetişor ; privi cu bucurie în jos, toată valea, măsurînd din ochi traseul, degustînd anticipat plăcerea coborîrii, în meandre largi, prelungite.

Nu avea intenţia să se năpustească orbeşte şi direct pe pantă, nu era nici foarte curajos şi nici amator de senzaţii tari ; calm, privi înapoi către Mihai I-iu care nu terminase pregătirile, şi îşi dădu drumul. Schiurile, bine ceruite, lunecau mulţumitor, deşi stratul superior al zăpezii avea tendinţa de a se surpa. Prinţul George de Asw.-G. cobora lejer, făcînd volute mari, mulţumit de propri-ai măiestrie. care, fără să fie considerabilă, nu era de neglijat.

Dintr-un alt punct al pîrtiei bărbatul cu musteaţă ţepoasă (de care pomenisem !) îşi luă avînt. Prinţul nu avu cînd să observe mare lucru : un hanorac galben care se apropia cu viteză. Dacă nu mă feresc, idiotul acela se izbeşte de mine, îşi zise, şi se feri, efectuă o cristiană, dar fie că musteaţa, încercînd să-l ocolească, virase în aceeaşi direcţie, fie că ciocnirea fusese ca să zicem aşa, premeditată, ea avu loc, dură, din viteză, şi ambii, prinţul împreună cu necunoscutul, se prăbuşiră, se rostogoliră unul peste celălalt, într-un vîrtej de mîini, picioare şi de schiuri ce săreau în toate părţile.

Se opriră în albia unui mic torent. George de Asw.-G. se ridică greu, cu impresia, eronată de altfel, că are toate oasele frînte, şi-l înjură lung, suculent, pe necunoscut, în limbi străine. Se apucă să culeagă beţele şi schiurile risipite, descurcîndu-le.

Necunoscutul se ridicase şi el.

Îl privi lung pe prinţ.

Înaintă cîţiva paşi. Vorbi cu cea mai delicată curtoazie :

— Vă prezint mii de scuze, prinţe ! Numai neîndemînarea mea e de vină ! Pot să vă ajut cu ceva ?

Flatat că fusese recunoscut, mulţumit că e totuşi teafăr, prinţul bombăni :

— Nu e nimic, să punem capăt incidentului...

Insul se înclină adînc, însă cu o mişcare iute, sacadată, îşi aranjă fără grabă echipamentul şi porni, lunecînd lin.

către vale. Prințul își puse schiurile în spate și se apucă să urce.

PESTE VREO DOUĂ CEASURI, ALTEȚELE LOR simțiră foame. În vreme ce rodea cu poftă pui rece și bea vin, prințul George de Asw.-G. scoase un urlet aproape unic! O fată din afara cabanei leșină, alta își înghiți limba, și fu cît p-aci să moară asfixiată. Însuși Mihai I-iu fu gata să se-nece c-un capăt de os.

— Ce dracu ai, *mon cher*? strigă regele, vag bîlbîindu-se.

— Diamantul! A dispărut diamantul! croncăni disperat George de Asw.-G.

— Care diamant?

— Cum care?! se căina cu jale George de Asw.-G., întorcînd pe dos micul buzunar secret pe care croitorul i-l confecționase anume. Diamantul meu, Marele Diamant care a strălucit odinioară pe coroana Anei! Mi l-au sustras ticăloșii, ticăloșii, ticăloșii!...

Celălalt privea nedumerit, suspendat.

— Cum! Îl purtai *la tine*?

— Totdeauna! Ziua și noaptea...

— Nebunie curată... De ce?

— Cînd mă întristez, îmi place să-l privesc...

Argumentul era absolut fără replică.

Examinară *științific* buzunarul secret. Nu era tăiat. Însă prințul cînd voise să pipăie *piatra* îl găsise cu cei doi nasturi de siguranță rupți. Își puseră iute întrebări: cînd verificase prințul ultima dată prezența Marelui Diamant în buzunar etc., etc. Se dădu alarmă. Întreaga poliție primi ordinul să tropăie pe urmele insului cu musteață blondă și țepoasă.

— O, tîlharii! scrîșni prințul George, privindu-l fără urmă de prietenie pe rege, ca și cum l-ar fi acuzat direct de furt, și se pare că din acest moment a început să se destrame amiciția lor.

— Este o exagerare, *mon cher*, replică îndată cu glas împiedicat, însă foarte rece, Mihai.

— NU AM O FISĂ DE UNA SUTĂ MII LEI cu efigia pomenitului monarh, dar pot să-ți ofer altfel de material

documentar, dacă socoţi că asta te poate ajuta să reconstitui mamutul, declară Blondul şi dispăru în cabană. Reveni iute cu teancuri de ziare vechi. Alese unul şi îl întinse colonelului Adrian Mocanu. Pe o poză ce ocupa jumătate de pagină puteau fi recunoscute cîteva personaje „istorice" întinzînd mîna unor răniţi la un spital militar.

A.M. privi cu interes, făcînd însă observaţia că „materialul documentar" prezentat e departe de a constitui un ajutor întru găsirea soluţiei.

Dar nu de soluţii e vorba, ripostă fostul agent secret, priveşte-l pe rănitu-l din ultimul pat, pe dreapta. Cred că ai să-l recunoşti !

A.M. zise :

— Eşti chiar tu ! Ce căutai în spital, şi cînd se petrece asta ?

— Uită-te la data ziarului. Primăvara lui patruzeci şi patru. Nu e limpede ?

— Ce să fie limpede ?

— Cum ce ? Totul. Eram rănit. Eram unul dintre răniţi.

— Nu ştiam că în primăvara lui patruzeci şi patru te aflai în ţară.

— Despre mine nu se ştie chiar totul, îşi compuse Blondul o grimasă de mîndrie sumbră. Printre altele, eu sînt cel care i-a venit de hac generalului von Böhm.

— Nici asta nu se ştie. Are vreo legătură cu *ultimul mesaj* al baronului doctor von Halles (chirurg) ?

— Cred că nu, şovăi Blondul. Dar dacă stăm să cîntărim lucrurile, întîmplările au dedesubturi adînci care undeva se ramifică în toate direcţiile şi e imposibil să nu se întîlnească între ele, într-un punct sau altul.

— Uite, zise cam acru colonelul, dacă am ajuns să aflu şi treaba asta, cred că nu mai am mare lucru de învăţat...

— Insişti să mă pregătesc de voiaj ? întrebă Blondul.

— Ai să te pregăteşti, chiar dacă n-am să insist. Cred că pierderea *ultimului mesaj* reprezintă pentru tine una din cele mai mari înfrîngeri.

— N-am urmărit niciodată să pun mîna pe *ultimul mesaj* ! Puţin mi-a păsat de *ultimul mesaj*, răspunse acru de astădată Blondul. *Ultimul* mesaj nu a reprezentat nimic pentru mine...

— Să jucăm, totuşi, şi această piesă, făcu foarte flegmatic colonelul. De ce să rămînă inedită ? Sau, dece s-o joace alţii ? În nici un caz nu trebuie s-o joace alţii ! !

(LAS UN MARE SPAŢIU GOL, întrucît nu-mi sînt clare deocamdată pentru această perioadă mişcările celor trei Aşi.

Ştiu doar că Asul Negru era credincios tacticii calului, în jocul de şah.

Asul Gri era credincios tacticii Nebunului.

Asul Aşilor coordona mişcările celorlalţi doi Aşi, sau rămînea în expectativă, sau se pregătea să-l asasineze pe Clemenţiu Dragomir...

Ce făcea Cartoforul Trist ? Poate spiona mişcările Doamnei Nadire. În vreme ce Vipera Albastră luase urma Frumoasei Corinna. Presupuneri...)

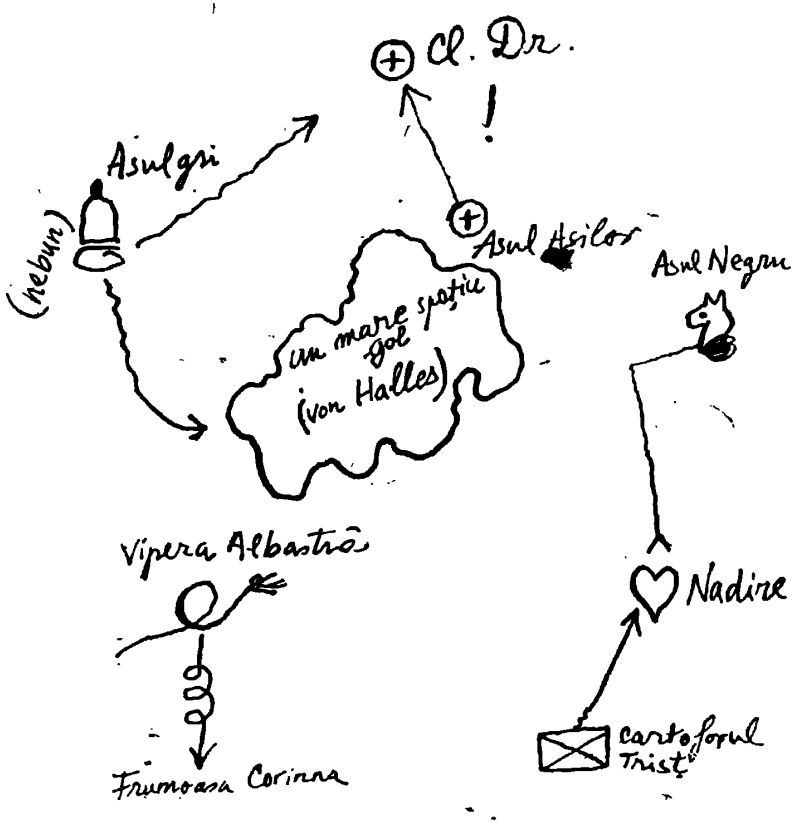

SCHEMA FIIND GATA, îmi dau seama perfect că e simplă şi deci falsă. Autentic e numai „marele spaţiu gol", către care se îndreptau gîndurile colonelului. El năzuia să-l ocupe cu forţele sale şi avea motive temeinice s-o facă. Ideea „dublei Patricii" avea să-i vină, firește, mult mai tîrziu. A.M. şi colaboratorii săi aiei făcură primul pas, care corespundea cu descoperirea primei vertebre a mamutului.

Faţa triunghiulară a lui A.M. pluti cîteva clipe în vitrina unei ceasornicării de pe strada Cornul de Aur. Era nebărbierit, fapt ce i se întîmpla rar. Era, în acelaşi timp, uşor iritat. Un bărbat se apropie de el şi-i ceru foc de la ţigară. Acesta era unul din oamenii locotenentului Robert.

Stîngăcia rutinieră sau mai bine zis lipsa de fantezie a acestei acţiuni îl cam irita şi mai mult pe colonel. Tocmai examina ceasurile din vitrină. Unul indica patru şi un sfert, altul amiaza, un al treilea, cu frumos cadran argintiu, avea arătătoarele fixate la opt şi zece, cînd în realitate era unsprezece dimineaţa, însă amănuntul acesta nu are cine ştie cîtă importanţă.

Dar nu strică uneori să fim pedanţi întru exactitate inutilă.

Asta ne va permite sa fim evazivi cînd are să ne cadă bine la socoteală... Pentru că şi cititorul trebuie ţinut uneori în şah...

— Cum stăm ? îl întrebă brusc A.M. pe bărbatul ce luase un foc de la ţigara sa şi care acum se prefăcea că examinează aceleaşi ceasornice.

— Scriitorul se tot plimbă prin cameră. E neliniştit. Fumează „Litoral".

— Ce vorbeşti !? L-a mai vizitat bruneta ?

— Nu, de ieri. Eu ce fac ?

— Tot aşa, răspunse colonelul, cu un aer parcă ofensat, şi se duse.

La parterul blocului din strada Cornul de Aur nr. 17 („Punctul Boema"), era aceeaşi murdărie dintotdeauna. A.M. fornăi să se convingă dacă miroase într-adevăr a varză, sau i se năzare lui, doar fiindcă e prost dispus.

Un cățel roșcovan, flocos bine, rezemat în coadă în dreptul primului prag, pe dreapta, aruncă spre colonel trei lătrături subțiri ca trei gloanțe false trase dintr-un revolver jucărie. Colonelul se stăpîni cu greu să nu-l sperie și el pe acel *cannis familiaris* c-un lătrat ceva mai gros. Trecu pe lîngă ușa d-rei Patricia Durău, „magnetofonistă", și se opri în fața cunoscutului cartonaș fumuriu :

Are să mi se reproșeze de către vreun maniac sau poate de doi maniaci, sau poate de mai mulți, că mă repet, prezentînd mereu cartonașele și plăcuțele de pe uși. Așa e, mă dau în vînt după ele. Îmi place să le și descriu, dar de cele mai multe ori mă stăpînesc. Îmi place să descriu ușile, dar și aici mă stăpînesc. De data asta însă n-am chef să mă stăpînesc. Ușa proaspătului scriitor era vopsită într-un verde care nu era nici verdele cîmpiei în mai, nici verdele bradului somnolînd sub neguri și zăpezi, și nici verdele iadului — admițînd că în infern există vreo fărîmă din această culoare. Era o culoare groasă, apăsătoare, iar vopseaua, prelingîndu-se în picături grele, încremenise ca un fel de oglindă neizbutită, cu valuri, și, făcînd această subtilă constatare, dumnealui colonelul A.M. puse arătătorul drept pe sonerie și apăsă cu precauțiune.

I se deschise repede. Prea repede.

În micul antreu observă un arc mare atîrnînd pe perete, și o panoplie cu săgeți. Erau opt săgeți, ascuțite. Coarda arcului era încordată, în stare de funcționare.

Bărbatul ce descuiase ușa vorbi calm, detașat :

— E autentic. Tribul Kio-Marangozi, Noua Zeelandă. Cu cine am onoarea ?

— Săgeţile sînt otrăvite ? întrebă colonelul, privindu-l pe scriitor.

— Nu ştiu. Încă nu mi-am înfipt vreuna din ele în burtă, însă timpul nu-i pierdut. Cu cine am onoarea ?

A.M. împinse piciorul stîng înainte, ca din pură întîmplare.

— Totdeauna m-am dat în vînt după arme exotice. Sper că mai aveţi şi altele, pe care le voi examina cu aceeaşi plăcere. Tuburi lungi cu ajutorul cărora băştinaşii suflă mici săgeţi aproape invizibile cu vîrful muiat în venin de şarpe, sau poate chiar bumeranguri ?

— Aici nu este expoziţie, îl întrerupse brusc Clementiu Dragomir. De fapt ce doriţi ?

— Aici, conform romanului „Acoperiş cu demoni", scris de dv., ar fi trebuit să locuiască prin anul 48 domnul Bouroşu, *compositeur ?*

Scriitorul nici nu clinti.

— Da ! Şi ce ?

— Domnul Bouroşu este în prezent acasă ?

— Aici nu locuieşte nici un fel de domn Bouroşu. Unde vă credeţi ? Ficţiunea e ficţiune, iar realitatea, realitate... Pot să... ? Şi încercă să închidă uşa.

— Cred că nu, zise A.N., sec. În acest caz, îl caut, cu voia dv., pe Clementiu Dragomir, inspector ADAS.

— Pardon ! replică romancierul. Aici nu locuieşte nici un inspector ADAS ! !

— Aşa e, v-aţi metamorfozat în scriitor.

— Nu-mi place cuvîntul metamorfozat. Şi nu-mi place nici tonul dumneavoastră.

— Voi prezenta scuzele de rigoare. Permiteţi totuşi să intru ?

— În ce scop ?

— Nu e un scop de binefacere. Dar, pentru Dumnezeu, stimate domn, invită-mă în casă, oferă-mi un scaun. Accept şi fotoliu. Accept şi cafea. Dacă se poate, fără otravă. Un scriitor are totdeauna în casă cafea, nu ?

— Vă purtaţi ciudat, inexplicabil, cine sînteţi ?

De voie, de nevoie, fostul inspector Adas îl lăsă pe A.M. să treacă. Garsoniera lui Clementiu Dragomir era

compusă dintr-o singură odaie, spațioasă, de vreo treizeci și cinci de metri pătrați, mobilată corect, fără stridențe. La fereastră, pe-o măsuță, se lăfăia mașina de scris nouă, portabilă, în mașină o coală neîncepută, alături de un maldăr de foi, toate virgine. A.M. se lasă neinvitat pe un fotoliu de trestie și oftă, aproape fericit.

— Păi, zise, după ce mai oftă o dată, și după ce aprinse o țigaretă Benson, aș putea să fac pe admiratorul care vine după un autograf, sau pe gazetarul care cere un interviu, sau pe redactorul șef al unui săptămînal care nu se prea vinde și pentru a-i mai înviora paginile umblă după o colaborare mai trăznită, dar cred că sînt prea bătrîn ca să mai joc tot felul de roluri. Ce facem cu cafeaua ?

Dragomir Clemențiu traversă încăperea, rar, în diagonală. Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, masiv, înalt, cu perciuni, păr roșcovan, ochi galbeni. Părea un ins autoritar.

— Și, în realitate, ce sînteți ? întrebă.

— Am vaga impresie că ați și ghicit.

— Oh, da ! Un iubitor de arme exotice.

A. M. tuși cu blîndețe.

— Nu e tocmai exact.

Scoase din buzunar romanul „Acoperiș cu demoni".

— În cartea dumitale, la pagina, hm, hm, șaptesprezece, există următorul pasaj, citez : „Îl măsură scurt pe Ceardăr.

— Serviciul secret ?

— Mmm, să zicem !

— Care ?

— Drace, unul din ele !"

Închei citatul pe care desigur îl recunoașteți, vă aparține. În clipa de față eu sînt, ca să zic așa, pe postul colonelului Ceardăr. Am chiar și același grad. Sînt colonelul de securitate Adrian Mocanu.

— Mă dau în vînt după servicii secrete, oftă Clemențiu Dragomir.

— Exact la fel e și continuarea în cartea dumitale. Dumneata care scrii romane cu anchetatori, ar trebui să fii încîntat să cunoști unul în carne și oase. După cum

și eu sînt mulțumit de a vedea un scriitor în carne și oase.

Clementiu Dragomir îl privi cu atenție pe colonel; cămașa descheiată lăsa vederii un grumaz puternic, păros. Scoase din bufet tot ce trebuie.

— Un păhărel de coniac?

— Cu plăcere.

— Romanele mele sînt pure ficțiuni, zise, în vreme ce turna cu mînă sigură. N-am nici o legătură cu realitatea, ci sînt șarade ideistice, dacă puteți înțelege termenul. Pornesc de la ideea că realitatea nu e tocmai interesantă, chiar dacă o romanțezi. Preferabil e, după părerea mea, să inventezi. În felul acesta scriitura se înnobilează.

— Ce interesant! exclamă colonelul Adrian Mocanu. Și continuă, parcă nepăsător, totuși deosebit de limpede: Aduci omagiu ficțiunii, bun! Nici eu nu contest imensele-i posibilități, ar însemna să intru în polemică (indirectă!) cu unii „mari", pe care-i prețuiesc atît, de la Shakespeare — vezi fantoma regelui Hamlet, — pînă la Poe... Dar ficțiunea, singură, gratuită, rezolvă oare totul? Spui că realitatea nu e tocmai interesantă! Mă întreb în ce măsură o cunoști, domnule Clementiu Dragomir! Eu cred că e teribil de interesantă, realitatea prezentului, cît și cea a anilor duși, pe ea ar trebui să se sprijine peana oricărui artist. Ce zici?

Clementiu Dragomir nu observa cum intră în capcană, încetul cu încetul...

— Mă rog, mă rog, tuși el ceva mai puțin convins. E o discuție de principiu care poate continua la nesfîrșit. Cred că nu acesta e motivul real al vizitei cu care mă onorați; de fapt, aș dori să știu: unde voiți să ajungeți?

O strîmbătură ciudată încrețea în clipa aceea fața colonelului, dîndu-i acea expresie a omului răcăjit care pare să-și zică: vezi, singur ți-ai făcut-o, eu ți-am dat posibilitatea să te strecori din capcană...

— Numele dumitale, vorbi apoi A.M., e frumos și pare predestinat să te ducă spre cariera de autor de succes. Ai fost totdeauna scriitor?

Întrebarea era, aparent, și confuză, și hilară. Dragomir Clemențiu ripostă :

— Nimeni n-a fost *totdeauna* scriitor. Nici măcar Hemingway. În ce mă privește, a trebuit să dau bătălii, editurile sînt cît se poate de obtuze. Sînt peste zece ani de cînd scriu, încerc, caut o formulă proprie...

— Și ai găsit-o ? întrebă cu vioiciune A.M.

— Da ! Cred că da ! Totuși motivul vizitei dv. îmi rămîne neclar. Prin ce am atras atenția... securității ?

— Cînd ați scris „Acoperiș cu demoni" ?

Scriitorul păru să mediteze o clipă.

— Acum doi ani am finisat cartea. Lucrul efectiv la ea mi-a luat alți doi ani. Pertractările cu editura au durat încă doi ani. Una peste alta, am început să lucrez la „Acoperiș..." în urmă cu vreo cinci, șase ani. După cum vedeți, dau răspunsuri destul de exacte, sînteți mulțumit ?

— Faptul că romanul dumneavoastră e lipsit de epilog, de un epilog logic, continuă colonelul șirul întrebărilor, necruțător, dar pe un ton moale, faptul că totul rămîne în suspensie, că nu se rezolvă nimic, că nu e prins măcar un asasin, face parte din „formula proprie?".

— Da ! Am mai zis : eu prezint șarade ideistice, mă interesează mai mult latura filosofică decît acțiunea. Cartea mea rămîne deschisă.

— Ca un oraș de la „frontieră" în care *marshal*-ul a fost asasinat pe neașteptate..., comentă dumnealui colonelul.

— Nu pricep... Despre ce vorbiți ?

— Vai, se lamentă A. M., începe să mă doară capul, numai cînd mă gîndesc ! Dumneata, Clemențiu Dragomir — repet : ce nume frumos ! — publici romanul „Acoperiș cu demoni", în care e vorba, printre altele, de un oarecare Silviu Udrea, care la rîndu-i scrie și el un roman intitulat „Acoperiș cu demoni"... Sau, altfel spus, un scriitor face o carte, despre alt scriitor, care la rîndul lui scrie și el un roman, cu același titlu cu al primului.

— Scriitorul şi acţiunea din cartea mea sînt pure ficţiuni. Am mai spus-o !!

— Să admitem. Nu vă enervaţi ! Dar *ultimul mesaj* al baronului doctor von Halles (chirurg) ? Tot ficţiune ?

— Evident ! Pură invenţie a fanteziei mele. Atît, şi numai atît !

— Hm ! Şi Marele Diamant al prinţului George de Asw.-G. ?

— La fel. Nici prinţul, nici diamantul, nici *ultimul mesaj* n-au existat în realitate.

— Am să-mi aprind încă o ţigară, cu permisiunea dumitale. E foarte cald azi.

— Prin urmare aţi citit, văd, cu mare atenţie cartea mea. V-a plăcut ?

— E impecabilă. E ca un frac bine lustruit, însă are coada retezată.

— Nu-mi place comparaţia, se zburli fostul inspector la ADAS.

— Păi, dacă nu are final ?!

— Păi, nu v-am spus ? aproape răcni C. D. Intenţionat am lăsat-o fără final !

— Posibil. Posibil că, o dată cu vîrsta, m-am înăcrit, şi-mi vine greu să înţeleg unele inovaţii. În afară de asta, cu vîrsta devii şi bănuitor, iar eu, eh, nu mai sînt un om tînăr. Din păcate !

— Foarte interesant ! Pentru singurul motiv că romanul meu nu are un final logic, dumneavoastră, om fără discuţie important, mă onoraţi cu o vizită neaşteptată. Buuun ! Poate că ajutoarele dumneavoastră îmi şi ţin casa sub observaţie !

— Nimic mai adevărat ! De cîteva zile eşti sub supraveghere, stimate Clemenţiu Dragomir.

Scriitorul înlemni.

— Vorbiţi serios ?

— Unde ţi-e spiritul de observaţie ? N-ai băgat de seamă ? Înseamnă că băieţii îşi fac datoria cum trebuie...

— Poate că dintr-o clipă în alta mă şi arestaţi ?

— Nu-i arestăm chiar pe toţi care intră sub ochii noştri. Pe unii, prea stimate domn, îi protejăm, îi apărăm.

— Par eu omul care să aibă nevoie de apărare ?

— Cine ştie, şopti colonelul. Cine ştie ! Nu finalul romanului mă deranjează ! Nu mă deranjează adică lipsa finalului. Putea-i să-l scrii, din partea mea, chiar şi numai pe jumătate... sau deloc. Deşi, ar fi fost păcat. E o carte bună, chiar şi aşa, fără nici o rezolvare. Necazul cel mare e cu totul altul. Nu bănuieşti care ? Mi-ai spus că nu te inspiri din realitate, că întreaga acţiune a „Acoperişului..." e doar o ficţiune. Menţii afirmaţia ?

— Evident, de ce aş modifica-o, dacă acesta e adevărul ?

— Domnule Clemenţiu Dragomir ! Fii atent la ce îţi zic ! În timpul războiului *a existat în realitate* un baron doctor von Halles (chirurg), care a expediat un *ultim mesaj ;* de asemenea a existat, tot în realitate şi se pare că e în viaţă şi acum, prinţul George de Asw.-G., jefuit la Sinaia, pe cînd se afla în vizită acolo, de Marele său Diamant... Spui că „Acoperişul..." e în întregime numai rodul fanteziei, dar romanul se sprijină pe două elemente absolut reale. În ziarele vremii nu s-a scris, firește, lucrurile fiind secrete, nici despre *ultimul mesaj,* nici despre Marele Diamant...

E adevărat, în roman nu rezolvi nimic, nu aflăm nici ce e cu *mesajul,* nici la cine se află Diamantul, nici măcar cine l-a ucis pe tînărul care ieşea de la Patricia. În anul patruzeci şi opt a fost comis cu adevărat un omor în această casă. Încă un element real într-o carte despre care pretinzi că e în întregime ficţiune ! Numai că, dacă despre asasinatul din patruzeci şi opt puteai să culegi informaţii din felurite surse, despre diamant şi despre *ultimul mesaj* nu aveai de unde să ştii. Doar dacă...

— Doar dacă... ? repetă romancierul, supraveghindu-şi cu un efort glasul.

— Doar dacă, direct, sau indirect, ai fost implicat în aceste murdare afaceri.

— E o acuzaţie mîrşavă ! urlă Clemenţiu Dragomir. O resping cu indignare şi... demnitate !

— Şi, firește, cu toată sinceritatea, surîse, cu faţa cam boţită, A. M.

SĂ TRECEM ACUM PE ALT PLAN. ATENȚIE, „SE FILMEAZĂ !"

— MARE LUCRU N-AR MAI FI DE ADĂUGAT, adăugă moale Blondul. Mă aflam în orașul P., la sediul clubului „Elba", unde se dădea o importantă recepție în onoarea generalului von Böhm, „învingătorul" din Egipt, Polonia, Franța, Rusia, Norvegia și de peste tot, cum era ironizat în taină ; cum am reușit să mă strecor acolo, ți-am povestit, eram invitatul personal al unui corespondent de presă și mă simțeam destul de bine, cu toate că din cele două miliarde de nătărăi care populau pămîntul la ora aceea, eram singurul care știa că peste zece minute clădirea clubului va sări în aer. Eu pusesem bomba !

— Da !

Iată și motivul pentru care încercam vaga dorință de a mă face nevăzut, cînd sărbătoritul, generalul von Böhm în persoană, mă provocă la un *match* de șah. Cineva îi șoptise că aș fi un adversar întru totul redutabil, ceea ce nici nu era neadevărat. În vreme ce efectuam primele mutări, eu tot timpul mai mult cu ochii la ceasornic decît la tabla de șah, fu anunțată sosirea unui personaj a cărei apariție stîrni murmure : baronul doctor von Halles (chirurg)...

— Într-adevăr ? ! se ridică de pe scaun, dumnealui colonelul.

— Toate întîmplările se leagă, dacă nu la suprafață, cel puțin în profunzime... Totuși, dintre cei prezenți la acea recepție, numai Böhm și cu mine cunoșteam cîte ceva despre rolul real al lui von Halles. Generalul se ridică să-l salute, zicînd :

— Aud că pregătești un *mesaj* care e așteptat cu nerăbdare sus.

Baronul îl fixă cu multă răceală pe general, mustrîndu-l din priviri pentru limbuția sa.

— Herr general zise el, plimbîndu-și numai o clipă ochii peste tabla de șah, ați jucat greșit gambitul damei, veți pierde.

Era pentru prima dată cînd dădeam ochii cu marele spion. Era un bărbat uscăţiv, înalt, de vîrstă incertă, şi fără mustaţă galbenă ţepoasă. Mustaţa galbenă, şi celelalte mustăţi sau bărbi, le purta în momentul acela în buzunar. Comportarea lui îmi dădu mult de gîndit : Halles rămase doar un minut, numai cît să bea un pahar, iar apoi se retrase mormăind :

— Aici e ceva care nu-mi miroase bine... *Tallyho!*

Trei minute mai tîrziu îl făceam şah-mat pe „învingătorul" din Franţa, Polonia, Egipt, Rusia şi de peste tot, şi sub un pretext oarecare părăseam în mare grabă clădirea. După numai un minut, clubul „Elba" se năruia... Şi acum, o mică întrebare : care a fost momentul cînd l-ai bănuit pe baronul doctor von Halles (chirurg) de furtul Marelui Diamant al prinţului George de Asw.-G ?

— Am să-ţi explic, promise A.M. Acum, însă, aştept şi eu un mesaj foarte important din partea „bătrînului" Cristescu.

— A, surîse Blondul. Ce mai face ?

— Păi, cum ce face ? Caută şi el una din „vertebrele mamutului".

MESAJUL CĂPITANULUI CRISTESCU sosi însă abia după un ceas ; era o ştire surprinzătoare, şi care dădea mult de gîndit. Deşi filat fără încetare, scriitorul Clemenţiu Dragomir se volatilizase. Urcase într-un autobuz şi nu mai coborîse din el !

Primul cuvînt al colonelului fu : „Hei !"

Şi al doilea : „Absurd..." Îşi aprinse o ţigaretă Benson, şi la al treilea fum îi trecu prin cap ideea simplă că dacă ilustrul Clemenţiu Dragomir nu coborîse, poate că nici nu urcase în acel autobuz. S-a strecurat undeva o greşală, o confuzie, şi, hm, hm, ia să vedem, care e staţia unde se presupune că a dispărut scriitorul ?

Izbit de un gînd, dumnealui colonelul se decise repede să facă un pas pe care nu avu timp să-l mai comunice cuiva, un pas pe care avea să-l regrete — vom vedea de

ce — însă care avea să-i aducă și foloase. Punct, și va urma.

PRIN ANUL CINCIZECI, locul unde altădată se înălțase hotelul „Simplon" fu repede curățat, deveni un mic parc deosebit de schematic, cu trei pitici, patru bănci și cinci sau șase tufișuri anemice. Vara se găsea totdeauna cineva care să tîndălească aici, mîncînd înghețată. Grupuri de copii băteau mingea, sfidînd cu mare plăcere tăblițele de interdicție pline de humor involuntar și pe care litera S e totdeauna scrisă invers (adică așa : ƨ).

Nu trecură decît vreo patru ani și parcul a fost ras. Începu construcția unei clădiri în cîteva etaje. Cînd fu gata, efortul arhitectului, conjugat cu cel al constructorului, se concretiză într-un bloc nu tocmai inspirat ca aspect, cenușiu, urît, rece.

A.M. PRIVI CLĂDIREA, APOI TRECU PRIN EA. Se pomeni într-o curte interioară lungă și subțire ca un mat de maimuță flămîndă.

(Clemențiu Dragomir în romanul său compară aceeași curte cu o cizmă...)

De o parte și de alta construcții prizărite, în fund o casă cu un singur etaj, nearătoasă, bosumflată, care părea că te privește de sub un cozoroc șifonat. Colonelul urcă încetișor treptele, simțind cum un curent îi zvîntă transpirația de pe frunte și din creștetul capului, unde era cam chel. Curentul aduse, firește, și nițel miros de varză, de undeva de la subsol.

Dumnealui, colonelul strîmbă din nas.

Sus, pe palierul scării, două uși de un *bleu-ciel* pervertit, cu vopseaua foarte plesnită și dusă, păreau a se pîndi reciproc cu un aer de mare bîrfă. Pe cea din stînga nu figura vreo carte de vizită, plăcuță sau carton, altfel n-aș fi scăpat * prilejul de a face o descriere solidă, în

* Eu, L.N.

schimb un petec de hîrtie, prins în două ace cu gămălie, glăsuia lapidar :

> *Tu Mărioară, Timp de zece (10) zile NU mai veni cu laptele. Plec în delegație la Urziceni*
>
> Dl. MACREA

Pe ușa din dreapta, care se degradase mai tare prin folosință abuzivă, trona un cui, aproape un piron, în care erau înfipte succesiv cel puțin zece cartonașe sau cărți de vizită, unele îngălbenite și șterse. Prima : „Filip Morar, pensionar".

Sub aceasta : „Filip I. Morariu, fost pușcăriaș".

Mai departe : „Filip Morar, antreprenor".

Următoarea : „Filip Morariu, specialist".

Încă vreo cîteva, și în sfîrșit ultima, mult erodată : „Philip the Morlay, regele spionilor"*.

A.M. se plictisi să treacă-n revistă toate profesiunile locatarului, apăsă pe sonerie cu precauțiune, de parcă s-ar fi temut că atinge un fier înroșit, dar din interior nimic nu țîrîi, nici cît un greiere lovit de tromboză.

Atunci bătu, discret la început, pe urmă din ce în ce mai energic, și cum răspuns nu prea era, gîndi : bun ! am să pătrund, fie ce-o fi, și sper că, într-un fel sau altul, are să mi se treacă acest păcat cu vederea...

Ușa nu se împotrivi nici măcar cît o profesionistă din Pigalle. Antreul era de cel mult doi metri pătrați. Din ungherul întunecat un păianjen flămînd îl privi pe colonel cu mohoreală.

În stînga — baia, cu ușa întredeschisă.

Robinetul, uitat deschis, sau defect, lăsa apa să picure clip, clap, clip, avertizînd „pericol !".

* Avînd „certificat de nebun" cu vechi state de serviciu, nimeni nu lua în seamă această extravaganță a bătrînului maniac.

Însă A.M. avu aici o clipă de scăpare, așa cum îi încearcă pe toți, muritorii, uneori din păcate exact cînd n-ar trebui. Mirosea a conductă spartă, a mucegai, și, bineînțeles, de undeva, a varză.

A.M. trecu prin încă o ușă, complexat ca puma ce sare prin cercul de foc, aruncă o privire ascuțită asupra celor patru rafturi cu cărți.

„NIMENI NU-MI POATE DOVEDI CĂ EXIST", văzu pe un fel de panou.

Păunul împăiat atîrna în continuare, mult deteriorat. Starea jalnică a păunului ar fi trebuit să-l pună pe gînduri pe colonel, deși în cartea lui Clemențiu Dragomir — ne amintim ! — același păun nu se bucura de o situație mai bună.

Încă se mai auzea clip, clap, clip, însă A.M. parcă surzise, ori îl fascina prea mult „peisajul".

„Cifrul 2 — Nelson. Cifrul micilor aparențe." „Cifrul de rezervă." Un obsedat, acest Filip Morar, sau Morariu. Un spion ratat. Refulări...

„NU AM NEVOIE DE COMOARĂ !" — glăsuia altă inscripție.

Și alta :

„Ultimul mesaj se află în fesa dreaptă a Patriciei." Colonelul citi aceste stranii cuvinte pironit locului, hipnotizat. Apoi oftă. Presimțirile i se adeveriseră fiindcă de față era și romancierul Clemențiu Dragomir. Sub formă — cerem iertare — de cadavru.

DE FAȚĂ ERA ÎNSĂ ȘI ASASINUL.

Abia atunci pricepu A.M. enorma greșală comisă. Baia și robinetul care picura clip, clap, clip. Un astfel de sunet e o adevărată perdea. Poate ascunde orice, o respirație, un foșnet, o prezență, o intenție, o situație. Chiar și un mamut. O vertebră, în orice caz. Un clip, clap, clip, e o chestie. Ai fi zis că se ramificase o umbră rece. Rămase înțepenit.

— Oh, domnule colonel, zise asasinul, încercați a nu privi înapoi, e singura șansă de care dispuneți, altfel sînt nevoit să trag, în plin. Mi-ar părea foarte rău.

Era o voce plină de făgăduință. A.M. aștepta, ceva mai bun de făcut nu avea. Regretă că acțiunea nu e dintr-un film : acolo, desigur, ajutorul său ar fi apărut chiar în acest moment critic. Un premolar, stînga, jos, începu să-i pulseze intens. În afară de asta îl mai supăra și mirosul de varză. Medită, adică încercă să mediteze la vocea melodioasă a ucigașului, care în spatele său executa un dans absolut. După toate aparențele, o voce de om cultivat.

O brichetă făcu țac. Pur și simplu țac.

Ardeau hîrtii. Din fericire mirosul de ars acoperi repede mirosul de varză. Asasinul executa mișcări mărunte, îngrijite, supraveghindu-l.

Colonelul închise ochii. Dacă insul era înarmat, și era înarmat, fiindcă în unicul fotoliu din camera „regelui spionilor" cadavrul se răcea cu un glonte tras în gură — ciudat, ciudat !, în ce condiții ? — el nu avea șansă. Nu purta armă, la ce bun, el era de modă veche, ca și ăla din cartea... cadavrului, din romanul lui Clemențiu Dragomir, colonelul Ceardăr, care vorbea politicos cu tîrfele și bea ceai dulce, și, oricum, n-ar fi avut timp să-l folosească. Nu era un *pistolero*.

De altfel, asasinul — pervers și acesta ! — nu se osteni să-l buzunărească pentru a-l dezarma. Vai, cum se poate rata o scenă clasică ! Pistolul înfipt în șira spinării, iar mîna liberă, nervoasă, agilă, (umedă...), trecută de-a lungul corpului, peste buzunarele secrete și nesecrete. Pînă la glezne. Scenă în care cel surprins și dezarmat are anumite șanse dacă e iute, curajos, dacă știe „figuri". Nu... Asasinul părea prea convins că A.M. nu are armă.

Asasinul vorbi. Din baie clip, clap încetase.

— Vrei să-ți spun ceva ?

Se apropiase. Îi simțea respirația.

— Te ascult cu plăcere. Îmi plac glumele seci, humorul negru.

— Gluma cea mai seacă ar fi să-ți trimit un glonte proaspăt în ceafă, vorbi glasul catifelat.

Colonelul și-l închipui pe asasin : un om scund și șters, cu sprîncene mari, negre. Poate cam bondoc. De ce îl vedea astfel, Dumnezeu știe.

— Dacă mă binecuvîntezi cu un glonte, n-am să mai pot gusta gluma.

— Ai perfectă dreptate, zise asasinul. Am în mînă un Smith şi Wesson.

— Armă veche şi bună, aprecie A.M. Armă de *marshal.*

— Într-o bună zi, tot ai să capeţi un glonte. Ce zici ?

— Dacă ăsta-i bancul, să ştii că l-am mai auzit.

— Ţi-e frică ?

— Dacă te uiţi cu atenţie, ai să vezi cum îmi tremură mustaţa. Vino să-mi vezi mustaţa.

— Facem un tîrg ?

— Abia aştept. Ce vinzi ? Ce cumperi ?

— Îţi vînd viaţa.

— Sînt bătrîn. Viaţa mea nu preţuieşte cine ştie cît.

— Atîta cît preţuieşte, ţi-o las în schimbul *ultimului mesaj.*

Colonelul se porni pe rîs.

— Nu rîde ! porunci asasinul.

— Nu rîd. Mă scutură, aşa, o frică. Nu e clar ? Sau eşti analfabet ? Nu vezi ce scrie acolo, pe perete ? „*Ultimul mesaj* se află în fesa dreaptă a Patriciei".

— Acesta e humorul vostru penibil de obsedaţi sexuali. Îmi spui ce e cu *ultimul mesaj,* sau... *Tallyho !...*

A.M. pîndea vocea. Suspectă vocea, nu părea să fie a unui om care cere sau propune într-adevăr ceva — bineînţeles, bineînţeles, el ştie că *ultimul mesaj* nu-mi e la îndemînă, că nu-l am ! — ci a unuia care vorbind, îşi maschează intenţiile, şi colonelul încercă, prea tîrziu, o mişcare. Prea tîrziu !

URMĂ O PAUZĂ. A.M. nu se dădea în vînt după astfel de pauze obținute cu asemenea mijloace ! Cine afirmă că moare de plăcere cînd e izbit în ceafă cu latul unui revolver de calibru mare, și e nevoit apoi să leșine, fără să-și deie încuviințarea, e desigur doar un farseur și încă unul de duzină.

Cînd îți vii în fire ai capul buimac, iar în cap nu e nimic altceva decît un fel de *vid dureros*, în centrul căruia plutește, mișcînd leneș tentacule ca o caracatiță lovită de apoplexii, *o idee ciudată*.

Ideea ciudată a colonelului, cînd își reveni : „*Tallyho !* Unde am auzit acest cuvînt ? Ce o fi însemnînd ?“

Pauza durase probabil mai puțin decît ar fi dorit asasinul. Poate nici o jumătate de ceas. A.M. înlătură *ideea ciudată*, cu un efort. Oricum, nu ducea nicăieri. În schimb, omul scund, durduliu... De unde ideea unui ins scund, durduliu, nu prea puternic ? Lovitura unui tip mai vînjos m-ar fi *aneantit* pentru cel puțin cîteva ore. Asta e. Dar de unde sprîncenele negre, stufoase ?

Nu se mai auzea nici un fel de clip, clap, clip. Sau, poate, urletul interior, în urma loviturii ? Nu, asasinul, plecînd, strînsese robinetul. Un meticulos : îi place ordinea. Poate-și lăsase amprentele pe robinet. Doar cu niște amprente nu faci mare scofală... În orice caz, robinetul nu era defect.

Nici constatarea asta nu e de natură să împingă înainte lucrurile...

IATĂ UNUL CARE NU VA MAI SCRIE ROMANE, gîndi colonelul, mișcîndu-se încet.

Și un mic adaos șoptit cu mare discreție, fiind cam năzdrăvan : Dacă o fi scris într-adevăr vreunul !

Răsturnat în fotoliu, Clemenţiu Dragomir căpătase în sfîrșit aerul de visător care-i cam lipsise în timpul vieții, cu toate că avea gura nițel căscată, iar din gură cursese sînge. Nu mult. Cum o fi reușit să-i trimită glontele fix pe gură, întîmplător, sau... ?

Fiindcă, hm, hm, ce fel de autor e acela care nu e nițel maniac, sau nu atrage atenția măcar prin înfățișare... Cînd nu ești maniac, și cînd ești convins că figura ta e tot atît de expresivă cît cotorul unei reviste de lingvistică comparată, îți născocești pasiuni. Faci crescătorie de mîțe sau aduni arme exotice. Se va zice : Știți, e un tip ! Pe lîngă talent, mai posedă și cea mai completă colecție de arcuri neo-zeelandeze din Europa...

Puțin mai tîrziu, cînd începu tevatura, cînd sosi medicul legist și toată echipa și se apucară de treabă cu sîrguință, de parcă numai atît ar fi așteptat, A.M. coborî încetișor.

Abia acum începuse cu adevărat să-l doară capul. Efectul anestezic al șocului trecuse. Asasinul cu voce catifelată izbise tare, însă puterea lui nu era la înălțimea vocii. Noroc... Altfel...

Un omuleț rotofei, cu sprîncene groase. Și cu mustață ? Probabil fără. Precis fără. Și... fără ochelari, dacă acesta e un semnalment. Cu pielea albă, mată. Una din acele epiderme care nu prind bronzul verii.

Locatarii curții interioare urmau să fie chestionați. Pentru a ajunge în casa „regelui spionilor", asasinul trebuise să treacă de-a lungul șirului de ferestre. Cineva trebuie să-l fi văzut, ca și pe Clemenţiu Dragomir, de altfel, cînd acesta intrase. Doar dacă vocea catifelată nu locuia undeva pe-aici. Nu, că era inteligent. Dar poate tocmai de-aia. Ce le spusese A.M. celor din echipă ? „Vedeți dacă

a circulat pe-aici un ins mărunt, gras, cu sprîncenele cam așa... Și fără mustață... Sau dacă se numără printre locatari... Ar fi bine să aflăm cam pe la ce oră a venit scriitorul (Privire nedumerită a unora). Mortul e scriitor... A fost... Dacă o fi fost".

Trece prin curtea lungă ca un maț, străbate și prin bloc, încercînd să ignore usturimea nesuferită din creștetul capului, unde are părul rar și pielea e zdrelită bine. Medicul a pus acolo iod, sau dracu știe ce. Acum poartă o chelie cam colorată... Cu chelia te mai împaci, dar una violacee... S-a dus dracului sobrietatea, eleganța.

Peste drum — o tutungerie mai strîmtă decît o privată rurală.

— S-a comis un omor, zise direct A.M., pîndind o eventuală expresie de împietrire a tutungiului, dar împietri el, observînd mîna neagră, de fapt proteza celuilalt. Un infirm. Ai observat vreo mișcare, vreo figură suspectă, intrînd sau ieșind din blocul de peste drum ?

Ochii vînzătorului se cațără cu lenevie pe pieptul, pe gîtul colonelului. Un om căruia-i pasă de foarte puține lucruri...

— Cînd nu am clienți, citesc.

— Nu strică... Ce ?

— Îmi plac cărțile cu animale. Acum *revăd* „Chemarea Wildului".

— Jack London. Bun. Și chiar, n-ai văzut pe nimeni ?

Un om trist vînzătorul, față scofîlcită, șanțuri palide împrejurul gurii, și, cum am spus, fără o mînă. Fără cea dreaptă. Reușea însă să servească și să dea restul numai cu stînga. Învățase. La nevoie înveți orice, să mănînci cu picioarele chiar...

— Un ins bondoc, cu sprîncene negre, mari, fără mustață ?

De ce adăuga mereu „fără mustață" ? Ce fel de indicație e cînd zici „fără" ? Majoritatea indivizilor nu poartă mustață. La fel de bine ar fi putut spune fără joben, fără panteră în zgardă, fără schiuri...

— N-am văzut decît un bărbat în haină gri cu dungi, de statură potrivită, mai mult slab, cu păr rar și cam de

vreo cincizeci de ani. A intrat. După vreo două, trei ore, a ieșit.

— În acest caz asasinul sînt eu ! Numai că mă cam îmbătrînești, nene ! Și ieși, trîntind ușa, gata să răstoarne o babă ce venise să cumpere chibrituri în plic. Îi plesnea capul de durere.

MUȘTELE ZBURASERĂ AFARĂ, LA SOARE. În încăpere era plăcut, răcoros. Jucau pocher, miza 25 bani, pentru bărbați în vîrstă, doi cu ochelari, doi cu chelie. Unul purta și ochelari, și chelie. Iar unul, nici de una, nici de alta : aceasta era Filip Morariu, Philip the Morlay, bătrînul maniac și schizofren care șezuse prin balamucuri de vreo șapte ori...

Ciudat ! La vreo șaizeci de ani cîți avea, nu mai păstra mare lucru din fragilitatea astenică a bărbatului mai tînăr de odinioară, bolnăvicios, plin de fantezie macabră, izbit de crize reale sau închipuite. Contrar regulii, vîrsta îl mai tonificase și-l limpezise, acum părea vînjos, cu smocuri de păr argintiu, nobil, cu privire clară, sub pleoapele groase, albe.

Prin casa aceea mirosea a dulcețuri amare.

Cărțile zbîrniiau pe masă.

Preocupați de mersul partidei, cei patru se priveau pe sub sprînceană.

— E cineva care se hlizește la noi, afară pe verandă, făcu la un moment dat unul din pocheriști. Auzi, Sebastian ?

Cel care era Sebastian, gazda, abia mormăi :

— Un vecin ?

— Parcă-ți cunosc eu toți vecinii !

— Măi dă-l dracului, zise Sebastian, făr-a se deranja. Dacă are ceva să ne spună, să intre. Trei cărți !

Philip the Morlay, însă, privi.

— O carafă cu bere ar fi tocmai bună !

— Cine ia potul, merge să aducă.

— Nu. Cine are cartea cea mai mică.

Afară, pe balustradă, într-un loc bine umbrit de iederă, se instalase un ins cu bărbuță roșcovană. Purta că-

masă verde cadrilată și părea foarte mulțumit de sine. Fuma. Fumînd, se chiora pe fereastră, urmărind partida de pocher, cu atîta atenție parcă ar fi fost plătit pentru asta. Culmea impertinenței : sufla cu putere fumul drept în fața sa, așa că o parte intră în cameră.

Filip Morariu avu cartea cea mai mică.

Apucă o carafă imensă și-și făcu vînt spre cîrciuma cea mai apropiată (care pe vremuri se numea „Puritanii"), dar cînd încercă să treacă pe lîngă insul atîrnat de balustradă, fără să-i acorde măcar o privire, acela chicoti zgomotos, obraznic.

„Regele spionilor" se opri.

Se aștepta să vadă un netrebnic oarecare. Dădu însă ochii cu un bărbat în toată firea. E adevărat că bărbuța roșcovană, croiala cămășii, țigara pe care o fuma, subțire, lungă și de foi, îi dădea un aer ușor fistichiu. Își bălăbănea picioarele, ca un țînc. Iar pe deasupra, vorbea cîntat, lungind silabele. Silaaaaabele...

Și uneori, cînd nu le cînta, se bîlbîia.

— Cum meeeeeerge, dom'le Morlay ?

— Merge, făcu „regele", scîrbit, dar celălalt, obraznic, îi bară calea cu brațul. Morlay meditä dacă să-i ardă una, nu de alta, numai așa, pentru plăcerea de a-l vedea zburînd de pe balustrada unde-și bălăbănea picioarele.

— Cîștiiiigi ?

— Ce vrei stimabile, ce vrei ? se zburli Filip Moraru, gata să-l pocnească în cap cu carafa.

— Ei dră... drăcie ! Poate încă nu știi că procuratura se află acasă la dumneata !

Regelē îl privi calm și cu silă.

— N-ar fi pentru întîia oară. Se vor potoli.

— În afară de procuratură mai e și un cadavru, dom'le Morlay...

— Mă îndoiesc. Singurul cadavru din casa mea sînt eu, iar eu mă aflu aici, la amicul meu Sebastian. Cadavrul e deci în casa lui Sebastian, iar acum e pe drum către cîrciuma numărul treizeci. Salutare.

— Curînd o să ai noutăți, noutăăăți, zise obraznicul, coborînd leneș și urnindu-se către poartă.

— Nu-mi pasă, zise Philip the Morlay. De trei zile şed în jurul mesei la pocher, am martori...

— Orice alibi poate fi răsturnaaat, cîntă golanul în cămaşă verde, înainte de a închide poarta.

ŞI VENI, DECI, UN CEAS DE PLICTISEALĂ. Muşte blestemate se lipeau de gît. Prin fereastra deschisă se auzea vîjîitul strident şi fals al unui demaror folosit fără cruţare. A.M. ar fi preferat să se întrebe de ce se încăpăţînează motorul acela să nu pornească, sau chiar să răspundă întrebării (e înecat, sau capacul distributorului e umed în urma spălării, ori au crăpat dracului toate supapele...) decît să se lase terorizat şi şantajat de o chestiune simplă în aparenţă : de ce în locuinţa unui scriitor — fie şi asasinat ! — nu s-a găsit măcar o pagină de manuscris ?

Să zicem, ciorna cărţii „Acoperiş cu demoni".

Sau o variantă. Un capitol ingrat la care autorul renunţase. O schemă, nişte notiţe... Cîteva pagini ale unui roman nou, abia început... Că doar mărturisise singur : terminase „Acoperişul..." cu o vreme în urmă. Ar fi avut timp să mai scrie o carte, sau două. Ar fi trebuit să posede un dulap cu „opere din tinereţe", sau respinse. Nimic !

Editura care scosese „Acoperişul...", comunicase : manuscrisul pe care-l predase Clementiu Dragomir, cu multe corecturi în creion, fusese dactilografiat în editură — trei ex., cum se obişnuieşte. Apoi originalul fusese retras de urgenţă de către autor.

Nici măcar manuscrisul original al „Acoperişului..." (adică cel retras...) nu se afla printre lucrurile lui Clementiu Dragomir.

Dumnealui, colonelul, ţăcăni absent la maşina de scris. Apăsă pe *g*, pe *p*, pe *r*... Maşina de scris era în stare bună. Prea bună. Nouă. La ce i-o fi servit, dacă nu bătuse nimic la ea ?

Arcurile „neo-zeelandeze" atîrnau pe pereţi ; şi corzile atîrnau, sleite de căldură. Cineva bătu discret în uşă. A.M.

nu zise nimic, ci se amuză imitînd la mașina de scris bătaia în ușă : clap, clap, clap...

Asta îi aminti de clip, clap, clip.

Să renunț, își zise, la clap, clap, și la clip, clap, e nerentabil, capul meu nu rezistă chiar în fiecare zi la zguduiri...

Strigă (aproape furios) :

— Intră — oricine ai fi (chiar asasinul) !

Ușa, ușa aceea vopsită în verde grețos, de pe care încă nu fusese dat jos cartonașul pus de Cl. Dr.., scîrții. Cînd era deschisă încet, cu mare timiditate, se tînguia totdeauna. Sunetul acesta se asocie cu vîjiitul demarorului. Motorul se încăpățîna să nu pornească. Azi nu pornesc motoarele... Ar fi putut s-o ungă... Despre ușă era vorba : răposatul ar fi putut strecura o picătură de ulei în balamale. Însă preocuparea lui principală fusese *să facă pe scriitorul*. Parcă e de mirare, gîndi cu un început de amărăciune A.M. Sînt destui cei care dau totul numai ca *să pară a fi ceea ce ar trebui să fie*, în loc să încerce să fie cu adevărat. Iată-mă în prada unor idei moralizatoare, iar la ușă, poate, e chiar asasinul.

Nu întorsese capul în direcția ușii. Un fel de a brava aproape infantil... Încerca să se gîndească la două lucruri: de ce nu pornește blestematul de motor, și de ce nu există manuscrise în camera scriitorului...

— Vă deranjez, domnule colonel ?

Nu era vocea catifelată. Nu era asasinul. Aproape că regretă : poate ar fi fost mai interesant !

Nu privi nici acum. Jos, demarorul vîjîia în continuare.

— Înaintează, onorabile domn ! Ia loc ! De unde știi că sînt colonel ?

— Fiindcă vă numiți Adrian Mocanu.

— Nu toți *adrienii mocani* sînt colonei. Unii sînt farmaciști, alții profesori de desen...

Fără succes, încerca să se amuze. Atunci, pentru a se amuza și mai mult, întoarse capul și înlemni. Văzu întîi o pălărie galbenă, de paie, cu brîu negru, însă mîna care o ținea, tremurînd ușurel deasupra parchetului, nu era a lui Maurice Chevalier. Nici pomeneală. Apoi *nu văzu* o mustață, dacă ne putem exprima așa. Apoi observă, pe

rînd, o cravată *bordo* ce făcea legătura dintre cele două capete ale unui guler cam boțit, și un costum de culoarea nedecisă a prafului dintr-un postav gros, mediocru. Această vestimentație conținea un domn de cel mult unu cincizeci și cinci, cîntărind cel puțin optzeci de kilograme, cu fața ca o lună plină, părul negru, lung și lins, sprîncene viforoase, nepotrivite cu tot restul.

Rămăsese la ușă și aștepta să i se acorde într-adevăr atenție. Buzunarele sale nu păreau a fi doldora de revolvere Smith și Wesson. Era oare asasinul, care însă luase altă voce ? A.M. ar fi preferat, poate, să fie *vocea asasinului* care să fi împrumutat alt stăpîn. Omul transpira din greu, aproape scotea vapori. O tresărire nervoasă îi încreța coada ochiului stîng. Stupefiat că vedenia lui se întrupase, colonelul aprinse repede o țigaretă Benson din pachetul galben auriu. Îi arătă omului un scaun liber. Insul înaintă doi pași, fără să se așeze. Se uita la A.M. ca la o himeră.

— Nu știu cu ce cuvinte să încep...

Colonelul simți dintr-odată o mare ușurare. Undeva, jos, într-o curte, în fine, motorul pornise !

— Ești convins că trebuie să începi ? Te obligă cineva ?

Vizitatorul holbă ochii. Fiind cum am spus, gras, bondoc, cu pielea albă, mată, era greu să-i dai o vîrstă.

— Așa e că nu mă cunoașteți ?

— Ce tot spui ?

— Consider că nu mă cunoașteți, nu aveți de unde. Eu...

— Nu ne-am mai întîlnit ? Domnule...

— Sacoste Petrică, administrator...

— Ce vorbești ? ! Unde ?

Întrebarea părea cu totul lipsită de sens, în clipa aceea, dar A.M. o pusese pe un ton de parcă ar fi murit de curiozitate dacă nu căpăta răspuns chiar în clipa următoare.

— Sînt administratorul teatrului de varietăți. Vă admir... Vă urmăresc de cîteva zile... Eu pot să...

— Dumneata ! Dumneata mă urmărești !

— Știu că e o situație nouă pentru dumneavoastră, vorbi iute, foarte iute, însă bîlbîindu-se la fiecare două cuvinte, astfel că în realitate vorbea de fapt foarte rar.

Sacoste Petrică (ad-tor) făcea impresia, după felul cum începuse a melița, că timpul lui e limitat, al lui, al colonelului, sau timpul în general, și că se aștepta în fiecare clipă să i se taie șirul vorbelor, dacă nu chiar limba. El spunea :

— E normal, sînteți obișnuit să urmăriți, iar nu să fiți urmărit...

A.M. întoarse scaunul, să-l vadă mai bine.

— Ia te uită ce filozof ! De unde pot fi eu chiar sigur că nu vii din partea Interpolului ?*

Sacoste P. (ad-tor) își linse buzele — probabil i se făcuse sete — și mai înaintă un pas. Prinsese ceva curaj.

— Da, sînt convins, vorbi el ceva mai distinct, că *marele* dumneavoastră spirit de observație, atît de antrenat, și atît de *proaspăt*, a lucrat singur, independent, înregistrînd prezența mea, notînd-o, memorînd-o, în vreme ce spiritul analitic își călăuzea eforturile în cu totul altă direcție...

— Ia stai puțin ! În timpul liber faci studii de psihologie comparată ?

— O nu, zîmbi cu modestie S.P. Încă nu...

— În orice caz te pricepi să faci complimente. Nici nu e de mirare, ești la teatru. În ce direcție spui că se îndrepta *marele meu spirit analitic ?*

— Direcția e : *ultimul mesaj* al baronului doctor von Halles (chirurg).

— Am mare poftă să te reții pentru cercetări...

— Rețineți-mă, făcu grăbit grăsunul, parcă bucuros de această eventualitate.

— Numai dacă aș avea o pereche de cătușe foarte uzate, care ți-ar permite să evadezi cît mai repede, oftă colonelul. Cătușe noi nu cred că meriți. Despre ce vrei să mai vorbim ? Te pasionează Rilke ? Aș zice că da, Rilke, berea, brunetele firave, cravatele în culori.

— Glumiți mereu... Nu-mi place frigidul de Rilke.

— Aha... Pierdusem din vedere ce fire pasionată ai.

— Nu vreți să mă luați *un pic* în serios ?

* Firește, cuvintele lui A. M. vizează umorul sec — ca și-n alte ocazii, de altfel...

— De unde știi că nu te iau? Ai citit cartea lui Clemenţiu Dragomir, iar apoi ai aflat că autorul a *plecat* dintre noi în împrejurări tragice şi nu „îndeajuns elucidate". Presupun că te-a zguduit ştirea asasinării sale. A fost deajuns să-i citeşti cărticica, şi făcuşi din el un fel de mit. E adevărat ?

— „Acoperiş cu demoni" e o carte su... superbă. N-o să mă credeţi, dar cînd am aflat ce i s-a întîmplat autorului, mi s-au împăienjenit ochii.

— Nu însă atît de tare, ca să mă pierzi din vedere, nu e aşa ?

Pieptul lui Sacoste Petrică, (ad-tor) se zgudui.

— Din păcate am multă bătaie de cap. Teatrul, cu *multiplele* sale probleme şi complicaţii, e un infern pentru un om ca mine. Am încercat să mă ţin pe urmele dumneavoastră, domnule colonel, în afara orelor de serviciu. Am încercat să particip indirect la peripeţiile dv. Ador aventura !

— Eu ador whiskey-ul scoţian cu sifon şi gheaţă. *Gheaţă rece*... Dar aventura, ce zici ?

— Nu înţeleg...

— Aventura zic, — păru distrat în continuare A.M. — ea ce atitudine are faţă de dumneata ? Răspunde la sentiment, te iubeşte ?

— Adevărul e că mă cam respinge. M-a respins întotdeauna.

— Încearcă — deh ! să fii mai seducător. Ia manualele, reciteşte memoriile marilor curtezani.

S.P. (ad-tor) îşi şterge fruntea c-o batistă *rose*. Înainte de a o ascunde în buzunar o flutură ca pe un steag al deznădejdii. A.M. se întreabă dacă e a nevestei, amantei sau mamei sale.

— Totuşi, am sedus-o, dacă e să vorbim cifrat... O singură dată.

— Ha ? exclamă colonelul.

— Da, domnule colonel. Despre *ultimul mesaj* al spionului eu n-am aflat din cartea nenorocitului scriitor Clemenţiu Dragomir.

— Dar ai citit-o.

— Aşa e, şi eu am fost surprins să regăsesc acolo ceva despre care eu ştiu de foarte mulţi ani. Intenţionam să-l

acostez pur și simplu pe scriitor și să-l întreb : *el cum a aflat ?* Și dacă a aflat, de ce nu mi-a rezervat și mie, în romanul d-sale, măcar un rînd și jumătate ? Iată însă că, în loc să stau de vorbă cu autorul, fac conversație cu dumneavoastră, în locuința sa.

— Eu n-am nici o vină, făcu A.M., aproape rece.

Sudoarea șiroia pe fruntea îndrăgostitului de aventură. El se decise să ia loc. Scaunul scîrțîi.

— Mă întreb dacă trebuie să vă povestesc pățania mea.

A.M., cu gura amară după atîta fumat, îl pironi cu o privire de șarpe pe cale de a se enerva.

— Cum dorești ! Nu eu te-am invitat aici. Dumneata mă urmărești, însă nu garantez că de-acuma înainte n-o să fie invers.

— O cinste prea mare pentru mine : urmărit de un colonel ca dumneavoastră, se lumină la față administratorul teatrului de varietăți. Prin anul cincizeci și unu eram tînăr...

— Și eu, mormăi colonelul.

— O iubeam mult pe fata popii din Răchițele...

— Nu te deranja micul amănunt că-ți strigi origina socială ?

— Poate că... abia o îmbunătățeam ! Sînt copil de general... burghez.

— Nu toți generalii burghezi sînt de condamnat, decise A.M., suflînd fumul țigării drept în față. Urmări ultimul rotocol cum se deșiră lent, adăugă, ferm : Dimpotrivă, cei mai mulți au fost oameni instruiți, la locul lor, și au știut să-și facă datoria față de Patrie. Dacă nu mai erau ei...

— Mă bucur că aud așa ceva din gura dumneavoastră. Însă era numai anul 51.

— Cum era ? Blondă ?

— Cine, dom-le col... ?

— Fata popii din Ră...

— ... chițele. Mai mult roșcovană. Durdulie. Dulce. Nu pun la îndoială marea perspicacitate de care dispuneți, totuși nu-mi plac brunetele foarte firave, cum ați presupus. Pînă la urmă, s-a măritat cu un inginer din Buzău. Un prozaic de inginer.

— Nu mai știu ce filozof zice că de cîte ori pierdem o femeie, trebuie să ne facem cruci.

— Mergeam cu bicicleta la Răchițele și... la marginea pădurii...

— Bărbații adevărați nu exagerează cu amănuntele ci-s discreți, protestă dumnealui, colonelul.

— ... La marginea pădurii am dat peste un om care se pregătea să moară.

— Hei ? Așa ceva nu întîlnești în fiecare zi ! Era rănit ?

— Nu. *Nu prea*... Nu cred, adică. Părea sănătos, deși nu era tînăr. Însă avea de gînd să se sinucidă.

— Ți-a mărturisit el asta ?

— Da de unde ! Era un sinucigaș blînd, dar îl trăda privirea. Era galbenă, dar rece. Mi-a încredințat un plic adresat unei femei...

— Orice bărbat care trimite scrisoare unei femei, e un sinucigaș ? Hm !

— Pe atunci ideea sinuciderii mă încerca și pe mine, de asta știu. Mă gîndeam că dacă mă decid pentru gestul fatal, voi trimite și eu un ultim răvaș Anei — fata popii din Răchițele — printr-o ocazie, iar nu prin poștă.

— De ce, dragă ? Nu e mai sigură poșta ?

— Dar dacă vreun diriginte prea curios îmi desface plicul, află de intenția mea și dă alarma ? Cine e mai ridicol decît un sinucigaș *demascat ?*

— Dar dacă *ocazia*, face același lucru, tot din curiozitate ?

— Tocmai, aici e ! *Ocazia* nu mă cunoaște, n-are de unde să mă ia.

— Iar am pornit-o pe de lături ! Pe scurt, ai desfăcut plicul pe care ți l-a dat sinucigașul ?

— De unde știți ?

— Nu știu, presupun...

— Vă plictisesc ?

— Nici nu-ți închipui cît de tare. Ce era în plic ?

— Nu pot spune dintr-o dată. Trebuie să aduc și eu justificările mele. Mă chinuiau gîndurile negre în legătură cu Ana, cu inginerul din Buzău. Începuse să mă chinuiască și curiozitatea în legătură cu plicul ce mi-l încredințase individul acela misterios, sinucigașul. Pe scurt, în drum, la marginea orașului H., e o cîrciumă, și ca să meditez o clipă, am tras acolo. Ca să pot medita mai bine, m-am

apucat de băut. Am scos plicul din buzunar, l-am rupt și ce credeți că mi-au citit ochii ? Iată ce : *„Ultimul mesaj* se află în *safe-ul deschis"*.

— Hm, meditâ A.M. Ce poate fi *mai clar ?* Ce mai scria acolo ?

— Nici un cuvințel în plus. Însă eu m-am speriat. Repede am mototolit plicul, hîrtia, și înainte de a mă îmbăta criță, le-am ars. Mă temeam că e cine știe ce afacere tenebroasă.

— Numele și adresa femeii le-ai reținut ?

— Cred că nici nu m-am uitat la adresă. Curiozitatea mea viza *interiorul plicului*. Poate, totuși, am citit adresa, dar, din cauză că m-am îmbătat, mi-a zburat din memorie...

— Cînd ai deschis plicul, erai beat ?

— Pe jumătate...

— Ești sigur că după aceea ai ars plicul ? Gîndește-te bine !

— Nu sînt chiar sigur, șovăi S.P.

— Probabil ai început să te lauzi tuturor că ești purtătorul unui *mesaj* secret.

— Doamne ferește !

— Ei *bine*, zise A.M., faci *rău*, foarte rău, dacă te oprești la mijlocul drumului și nu declari totul. Am să-ți spun eu continuarea : în vreme ce te îmbătai din ce în ce mai vîrtos, a venit *cineva* și ți-a cerut plicul !

— Și asta o știți ? Adică... bănuiți... Da, au venit. Doi inși... S-au așezat de o parte și de alta a mesei și s-au uitat fix în ochii mei, pînă ce am început să dîrdîi. Pe urmă unul din ei a spus că dacă-mi golesc imediat buzunarele, dacă predau imediat plicul, fără o vorbă, nu voi păți nimic. L-am dat. Ce era să fac ? Mă speriasem rău. Cei doi erau, ziceți, de la Secu... ?

— Vrei să zici, de la mînăstirea Secu ? surîse colonelul. N-aș crede ! Cam cum arătau ?

— Știu și eu ? Ceva între vagabond și gentlemen...

— Minunată descriere, zise A.M., gata iarăși să rîdă, și-i făcu semn discret locotenentului Robert, care tocmai întredeschisese ușa, să-l lase singur cu insul. Și continuă : Minunată descriere și foarte completă ! Și dacă vrei să știi, domnule Sacoste Petrică, administrator la teatrul de varietăți, în legătură cu mica aluzie ce parcă o făcuseși

adîneauri, nu văd de ce ți-aș ascunde încă un lucru : cei doi care ți-au sustras plicul, intimidîndu-te, erau *dușmani*. E singurul cuvînt potrivit. Mai ai ceva de zis ?

— Eu... acum, ce fac ? aproape că plînse administratorul.

— Întreabă-te, mai bine, ce *nu* faci ! făcu, dintr-o dată aspru, A.M.

— Ce *nu* fac ? repetă administratorul, holbînd ochii.

— Nu te mai ții scai de... aventură. Nu bei peste măsură. Nu discuți deocamdată cu nimeni despre aceste *mici* întîmplări.

— Și dv. ce nu faceți ?

— Adică, ce fac. Ei bine, voi avea grijă să nu cumva să faci, ceea ce te-am sfătuit să *nu* faci. Și pe deasupra — vezi, o greutate în plus — va trebui să port grija vieții dumitale ! Nu m-aș mira ca însilor care ți-au luat plicul, să le vină o poftă în plus, aceea de a-ți lua și piuitul.

— V... vaai !

— Asta e situația, conchise A. M. Voi veghea să nu pățești ce a pățit scriitorul... (Sau, falsul scriitor, își adăugă în gînd).

— Sînt... liber ?

— Evident. Atît cît îți permite conștiința...

— VREO VERTEBRĂ NOUĂ? se interesă colonelul. Blondul ocoli masa.

— Te-a pocnit zdravăn, zise, observînd în treacăt chelia roşiatică a lui A.M. *Nici o vertebră.*

— Şi eu, la fel. Vînătoare slabă! Ce ne facem? *Ultimul mesaj* se află în *safe-ul deschis.* Dar e în acelaşi timp şi „în fesa dreaptă a Patriciei"...

— A doua variantă e parcă preferabilă. Ce faci acum?

— Şi ce-o fi însemnînd *safe-ul deschis?*

— Probabil unul foarte închis.

— Nu-mi trecuse prin cap. Şi fesa dreaptă, ce o fi?

— Probabil cea stîngă.

— În acest caz totul e rezolvat. Putem lua o bere?

— Ce înseamnă o bere?

— O bere înseamnă două beri.

— *Băiete,* şase beri...

EXERCIŢII PENTRU RECONSTITUIREA MAMUTULUI. Anul patruzeci şi patru, ianuarie (probabil). Baronul doctor von Halles (chirurg) îşi smulse cu simplitate musteaţa. Dinspre Caraiman sufla mult crivăţ rece şi venea ger cu mare tristeţe. De pe colină, von Halles trimise un zîmbet larg, ironic, vesel, şi puţin duios chiar,

care pluti pe deasupra Sinăii. Aruncă naibii schiurile. Se descotorosi de o parte din echipamente.

TOTUL E CLAR. De la atîta claritate vine şi deruta. De prea multe jaloane, am pierdut direcţia. Ce direcţie ? Păi...

Cînd s-a mai topit zăpada, în primăvara lui pa'ş'patru, poliţia a descoperit o pereche de schiuri (excelente, fabricate în *Norge*, cine o fi fost dobitocul care le-a abandonat ?), iar alături, beţele aferente, un *hanoracus* galben, franţuzesc, cimpilică (românească probabil), o pereche de mănuşi de piele (putrezite).

Schiurile au fost vîndute la licitaţie.

Hanoracul a fost furat de cineva chiar din depozitul poliţiei. N-a rămas nimic. Ba da. Bate vînt şi crivăţ... A rămas procesul verbal de constatare. Şi ce constata ? Nimic. Aproape nimic. Doar că în buzunarul de la piept al hanoracului galben a fost găsit un început de scrisoare pe care mai năluceau doar cîteva litere pe jumătate şterse şi ele :

...ei... e lie.e Na... e

Aproape treizeci de minţi strălucite s-au scremut mult să completeze golurile şi au ajuns la următorul rezultat formidabil :

Meine liebe Na...e

Spaţiul dintre *Na* şi *e* părea de netrecut, ca şi punteă mă...or. (Măgarilor, adică).

Acum însă, A.M. reuşi să umple acest gol. Colonelul scrise cu litere mari :

Meine liebe Nadire

— Acum e clar ?

— Ce să fie clar ? întrebă căpitanul Cristescu.

— Totul. O căutăm pe Nadire. Stăm de vorbă cu ea. Să vedem ce fel de femeie poate fi cea care l-a fascinat atîta pe marele spion...

— Simplu. Şi cu ce începem ?

Adrian Mocanu, răspunzînd, avu un zîmbet mare :

— Cu Patricia, se înţelege !

EXERCIȚII. VON HALLES ÎȘI APRINSE O ȚIGARĂ DE FOI, BUNĂ, și privi Sinaia, camuflată, nu era decît o bortă neagră. Neagră, mohorîtă, prăvălită în vale. În timp ce cobora o scară, lunecă, se rostogoli nițel, dar nu luă asta drept semn rău. Mașina o lăsase într-un loc sigur. Într-un loc unde ar lăsa-o și netrebnicul de rînd, și excrocul de geniu. În dreptul Cazinoului. B.d.v.H. (c.), nu se considera netrebnic de rînd ! Dar cine ar îndrăzni să-l considere ca atare, pe cel ce a sustras atît de simplu, la lumina zilei, Marele Diamant din buzunarul secret al prințului George de Asw.-G.-?

Baronul doctor von Halles (chirurg) cînd nu era machiat, arăta altfel. Ca un jder proaspăt bărbierit. Ochii mici, deștepți, bine ascunși în adîncul capului.

Cînd se plictisea, ochii se afundau și mai mult, dispăreau ; ca orice om inteligent, se plictisea des și atunci parcă ar fi fost orb. Ca să scape de plictiseală, inventa tot felul de chestii. Cînd îi venea o idee bună, ochii ieșeau iarăși la suprafață, ca la melc, în coarne. Îi plăceau femeile, dar se plictisea imediat de ele ; singura pe care a stimat-o a fost Nadire. *Meine liebe Na...*

Un gînd năstrușnic de tînăr îi trecu prin cap : Oare am lăsat suficiente *semne* pentru viitorii mei biografi, pentru ca să știe că EU am *sustras* Marele Diamant, iar nu un borfaș oarecare ? O, dacă aș putea trimite cîteva scrisori cu *sosire întîrziată* ! Să ajungă, așa, peste vreo zece ani.

Trase un ultim fum.

Mașina îl aștepta, ca o ploșniță mare, sătulă.

Se instală pe scaunul din dreapta volanului, în față, acolo se descotorosi de bocancii de schi. Îi aruncă pur și simplu afară.

Bocancii nu ajunseră la poliție, cineva îi culese imediat de pe stradă, erau de calitate bună, cineva avu un cîștig bun din dorința baronului de a lăsa *semne* pentru biografi...

Trecu pe scaunul din stînga.

Potrivi cheia de contact, motorul rece ezită. Porni la a treia încercare. Von Halles, deloc zorit, îl lăsă să se încălzească. Cînd simți că cei șase cilindri răsuflă normal, demară cu mare grijă pe șoseaua lunecoasă.

Pe sine în persoană n-ar fi vrut să se lase drept „semn".

Nu făcu nici patruzeci de kilometri și se simți obosit. Continua să ningă rar. Drumul pe șoseaua desfundată, rea, cu farurile camuflate, era un chin. Cadranul ceasornicului arăta ora duăzeci și două și treizeci și trei cînd zări pe stînga o cabană-han în care părea să mai fie puțină animație. Opri lîngă un automobil negru, mic, iar cînd pătrunse în local înțelese că era al poliției. Trei comisari, posaci, agonizau în dreptul a trei pahare, iar cînd baronul apăru, uimitorul fenomen al vieții se aprinse iar în piepturile lor și îl priviră simultan, cu virilă ostilitate.

Von Halles alese o masă din mijloc și trase cu zgomot scaunul greu. Pe lîngă ochii comisarilor, alte vreo cincisprezece perechi de ochi își întoarseră globurile către el. Printre aceștia și ochii mari, verzi, cu irizări diabolice, ai Frumoasei Corinna.

Scuturînd scrumul țigării, ea bătu cu portțigaretul de jad, sau din ce o fi fost, de marginea scrumierei, țing, țing, țing, baronul privi într-acolo și sorbi imaginea ei, cu poftă. Unul dintre comisari străbătu localul, scoase o clipă nasul în beznă, văzu automobilul parcat lîngă automobilul lor, se întoarse la colegii lui, se sfătuiră preț de zece secunde, apoi doi comisari cot la cot veniră la masa baronului doctor von Halles (chirurg).

— Bună seara !

— Bună seara ! Deși vorbea impecabil românește, baronul își sublinie de data asta accentul străin. Unul dintre comisari își privi degetul mare al mîinii drepte, ca și cum acolo ar fi fost cheia, axul ochilor își pierdu paralelismul, ca în cazurile de strabism. Celălalt comisar privi în gol. Toată lumea din sală se întorsese către masa baronului. Numai Frumoasa Corinna de data asta privea cu împăcat regret paharul gol. Acordeonistul zise hi, hi, hi, și umplu deodată sala cu sunete mari.

— Ați venit dinspre Sinaia ? întrebă comisarul care privea tot în neant.

— Serviți, domnilor, țigări bune. Cu ce vă pot fi de folos ?

— E lunecuș mare spre Sinaia ?

— Cu puțină atenție, *meinen Herren,* se poate răzbi. Baronul doctor von Halles ridică în dreptul nasului bricheta pe care era gravată o zvastică mare, aproape că mai mare decît bricheta, așa că marginile îi atîrnau... și își oferi un foc. Ochii mici i se făcuseră și mai mici. Lăsă bricheta să lunece în buzunar (îmbrăcase în mașină o haină cu umerii drepți, din stofă neagră, groasă) și puse ambele palme pe masă. Pe degetele îngrijite, albe, nu străluceau decît două inele, unul din aur masiv, cu monogram, pe inelarul stîng, altul, un inel cu piatră galbenă, rotundă, pe mijlociul drept. Pe degetele comisarilor nu străluceau decît cîte un inel modest care atesta doar că sînt soți (încoronați sau nu, asta nu se specifică pe nici un inel).

— Înnoptați aici ?

— Documentele dumneavoastră !

În acest moment ober-chelnerul, un ins mărunt care atîrna în spatele unei grele mustăți cu multe fire cărunte, aduse pe o tavă de argint comanda baronului, o cină solidă și vin (lichid) ; rămase cu tava în mînă și întrebă calm, cu un accent impenetrabil, cum se zice, adresîndu-se polițiștilor :

— Domnul e arestat ? Bărbia sa, sau mai bine zis ceea ce ar fi trebuit să fie bărbia sa, fiindcă dincolo de mustață nu se mai vedea mare lucru, nici măcar omul, schiță o mișcare în direcția lui von Halles.

— Să-mi pregătești o cameră bună și caldă, Șlim, i se adresă baronul. Chelnerul privi polițiștii, polițiștii priviră iar în gol, „Slim" tuși, se înclină : Prea bine, domnule !

Orîndui apoi cina în fața baronului și se îndepărtă.

— De unde știți că numele lui e Slim ?

— Iată documentele mele. Numele chelnerului nu mă interesează, însă Slim i se potrivea mai bine decît Ionică.

Comisarii se priviră, apoi cercetară documentele. Erau imbatabile. Baronul continua să mănînce cu poftă, comisarii, acriți de insuccese, plecară, oberul, chemat de von Halles printr-o împușcătură a degetelor, dădu informații asupra Frumoasei Corinna.

Baronul îi dădu indicații cum să prepare niște cocteiluri, iar cînd Frumoasa Corinna, fîțîindu-și cu lenevie torsul ei dulce, trecu la masa lui, ridică paharul, zicînd :

— Salut, veșnică primăvară, privirea ta mă aprinde...

Ochii Frumoasei Corinna se umpluseră de scîntei galbene, ca aurul.

Cînd baronul doctor von Halles (c.) deschise ochii, a doua zi, „veșnica primăvară" nu mai era lîngă el.

— A, bun, făcu baronul, căscînd, am scăpat de plictiseala unei dimineți „după"...

Nu știa că scăpase și de Marele Diamant al prințului de Asw.-G.

Părăsi pe la zece hanul, urmărit de privirea posacă a comisarilor care sorbeau un pahar matinal, să mai amăgească timpul. Ajunse acasă după o călătorie neplăcută, riscantă, porunci cameristului să pregătească o baie caldă și dejunul, apoi găsi un petic de catifea neagră, pe care-l instală sub lumină. Pe catifea voi să pună Marele Diamant, să-l admire, în sfîrșit, pe săturate.

Însă *nu avu* ce pune și ce admira. Marele Diamant nu mai era la el !

BARONUL DOCTOR VON HALLES (CHIRURG), ZÎMBI. Întoarse capul, ridică brațul, opri muzica. Rafinatul de el, voise să combine Marele Diamant, cu Bach !

Fumînd, traversă biroul său particular, iar cînd puse mîna pe clanța galbenă, caldă, se dădu alarma ; dacă mor, azi, mîine ? miji un gînd. Se întoarse la birou, se apucă să scrie. Cameristul deschise ușa : Alarmă, domnule !

— Ieși ! îl expedie baronul. Și scrise :

„CAUT SCRIITOR. Prefer tînăr, lipsit de experiență, dar tenace. Furnizez subiect excepțional, gratis ! Adresați: sub Filantropul".

Flutură foaia de hîrtie. Găsise mijlocul de a trimite o „scrisoare întîrziată". Porunci servitorului să dea anunțul la toate ziarele.

Cîteva minute mai tîrziu îl deranjă iarăși pe camerist. Îi înmînă încă un anunț pentru mica publicitate. *„Caut*

OM DE ACȚIUNE, rezonabil, inteligent, citit, elegant. Furnizez IDEE. Adresați sub INGENIOSUL".

— Hans ! îl opri von Halles pe servitor tocmai cînd acesta se pregătea să iasă. Pe camerist nu-l chema Hans — și nici Slim — însă Hans era primul nume care-i venise baronului pe limbă. Reciti anunțul și găsi că pusese prea multe condiții. Trase o linie groasă peste „inteligent" și „citit".

— Acum e bine. Du-te, Adolf.

Servitorul lipi călcîie, făcu stînga împrejur. În vreme ce se apropia de ușă, von Halles îi examina gînditor spatele.

— Hannibal !

— Domnule baron ?

— Ți s-a descusut mîneca la subsuoară.

— Voi remedia, domnule baron.

— Așa să faci, Jules...

UN PĂTRUNZĂTOR MIROS DE VARZĂ îl întîmpină jos pe Adrian Mocanu. Din pricini a căror mister n-a fost însă deslușit, în clădirea cu nr. 17 de pe strada Cornul de Aur duhnea mai totdeauna a varză, mai ales la parter. Din bodega de peste drum locotenentul Robert, zis „Puișor" — urmărea cu atenție mișcările superiorului său, instalat lîngă fereastră.

Ca să mai împrospăteze aerul, colonelul duse bricheta la țigaretă. Aruncă o privire nu tocmai fericită scărilor cenușii, apoi, parcă decis, își făcu vînt, începu să urce.

Ajuns în dreptul unei anumite uși, își drese cravata, automat. În romanul „Acoperiș cu demoni" al lui Clemențiu Dragomir, Patricia, drăgălașa *putain*, locuia exact în același loc.

A.M. simți cum i se ridică sprîncenele, singure. Acest paralelism inegal dintre o blestemată de carte (al cărei autor a fost asasinat...) și realitate, începea să-i dea amețeli...

Pe ușa 21 o tăbliță de metal sidefat : Patricia Durău... Sub nume te-ai fi așteptat să vezi : croitoreasă, manechiu-

ristă, dactilografă, coafeză, sau nimic. Dar nu, Patricia Durău era „magnetofonistă" ! Pe canatul uşii se aflau nu una, ci două sonerii, pentru aceeaşi persoană. Prima sonerie, pentru „solon". A doua pentru „dormitor"...

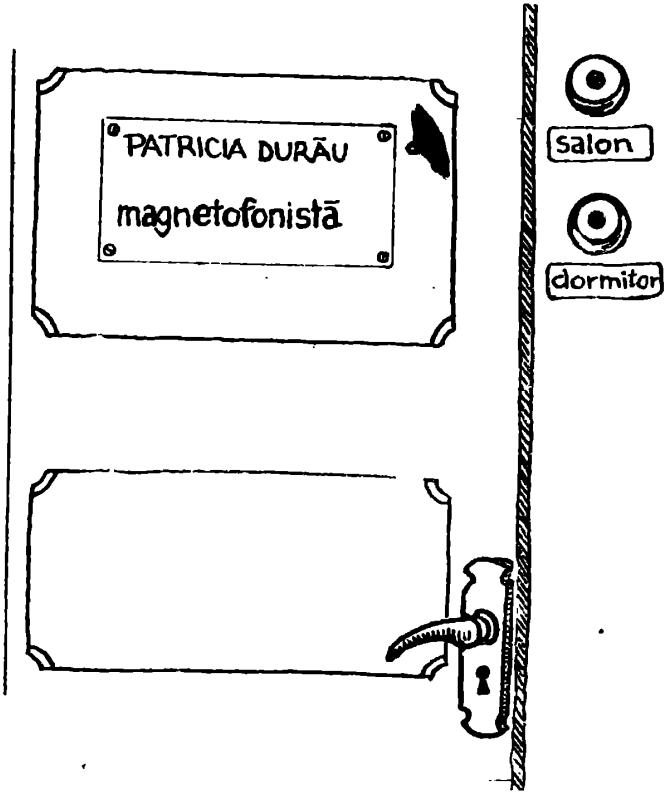

Adrian Mocanu apăsă după o ezitare, pe „dormitor" Patricia deschise aproape în aceeaşi secundă :

— Ah ! Ah ! Mă aflam în salon, domnule !

— Nici nu mă aşteptam să nimeresc din prima clipă. Pot intra ?

— Sînteţi bine venit...

A.M. meditä o clipă privind ţigara fumată doar pe jumătate, apoi îi dădu drumul pe scări în jos.

— Aşa ajungem să aflăm ce număr de telefon au pompierii, conchise fata, cu melancolie. Îl introduse pe colonel

intr-o cameră luminoasă, foarte plăcută. „Cafeaua e gata într-o secundă!" şi dispăru. Colonelul privi încăperea. Într-un colţ, la fereastră, un ficus îşi trimitea în văzduh labele imense, senzuale. Cînd torsul voinic al „magnetofonistei" dislocă iar o parte din spaţiu, A. M. lăsă — nu fără motiv — privirea să lunece pe şoldurile femeii.

„Ultimul mesaj se ascunde în fesa dreaptă a Patriciei..."

D-ra Durău interpretă cum dori ea căutătura colonelului şi zîmbi. Aşeză cafelele pe măsuţa dintre fotolii.

— Sinatra ? ciripi ea.

— Nu-mi displace. Azi însă, l-aş prefera pe Nat King Cole.

Ochii Patriciei deveniseră de culoarea mierii primăvăratice.

Purta fustuliţă strîmtă, scurtă, de un verde şters, foarte blajin, bluză albă, cu un şir de nasturi albaştri, ca nişte ochi de pasăre speriată. Era o femeie între treizeci şi patruzeci, cărnoasă, fragedă, bine dispusă. Mîinile îngrijite, cu unghii lungi, însă rotunjite frumos, sidefii, executară toate acele trucuri plăcute, împrejurul serviciului de cafea.

— Prin urmare nu sînteţi un amator de muzică... Păcat ! Sînt o expertă.

— Iubesc muzica, o contrazise A.M.

— Nu vi se pare amară cafeaua ?

— Am venit însă pentru altceva. Mă ocup de cazul scriitorului Clemenţiu Dragomir.

— Ar fi trebuit să ghicesc... Nesuferitul acela, bălos şi obraznic.

— E mort, duduie.

— Ştiu. Şi ce ? Crezi că moartea mi-l face mai simpatic ?

A.M. nu răspunse deloc. Patricia ţinea picior peste picior. Avea genunchi mari şi bronzaţi. Pulpele erau consistente şi rotunde.

— De altfel aşteptam o astfel de vizită, rosti ea repede, privindu-l cu mare atenţie pe colonel. Mă miram numai că întîrzie. De obicei umblaţi „în civil" ?

— Hm ! De ce vi se părea inevitabilă „vizita" ?

— Dar, cum ? În cartea lui blestemată nu pomenește și de mine, nu scrie negru pe alb că sînt o *putain ?*

— E o exagerare ?

Fata roși. Ia te uită ! se miră A.M.

— Nu sînteți prea politicos. Genele i se zbătură. În anii de după război viața era nesuferit de grea. Important era să supraviețuiești.

— E adevărat, aprobă moale A.M.

— Ar fi putut cel puțin să schimbe numele ! izbucni brusc Patricia. De ce să mă facă de rîs cu orice preț ? Toată lumea citește un roman polițist... Asta, al lui Dragomir, e foarte prost. Fapt care însă nu mă consolează.

— Ai fi putut să-l dai în judecată pentru calomnie. Proces literar. Au mai fost cazuri.

— Nu ! Serviciul acesta nu i l-aș fi făcut ! Abia i-aș fi sporit faima. Domnul scriitor care se inspiră direct din izvoarele vieții. Porcul ! Îl detestam din toată inima. Mă bucur că i-a venit de hac cineva. Trebuia s-o pățească ! Mă mir doar că nu sînt bănuită : din toate personajele eu ies cea mai șifonată.

A.M. puse încetișor ceșcuța pe tavă. Pe porțelanul vînăt era desenate pisici și trandafiri. Luă iar ceșcuța în mînă și privi pisicile.

— Sînt drăguțe, nu ? Șaptesprezece lei bucata, îl lămuri Patricia.

A.M. puse ceșcuța la loc. Zise :

— În cartea lui Clementiu Dragomir scrie că, în legătură cu asasinatul comis în patruzeci și opt, ați fost anchetată de un oarecare colonel Ceardăr. Vă amintiți de el ?

— O mulțime de polițiști s-au vînzolit aici cînd cu afacerea aia nenorocită. Nu știu dacă printre *gagii* a fost și unul Ceardăr.

— Dar insul asasinat ieșise de la dumneata, duduie.

— Asta e adevărat. Nici atunci n-am ascuns-o. Dar de ce era nevoie ca nemernicul de Clementiu Dragomir să se folosească de numele meu adevărat ? Sînt convinsă că Aurel n-ar fi făcut una ca asta...

— Cine, domnișoară ? Aurel ?

— Aurel Hanu. Pe atunci, pe vremea evenimentelor, locuia în bloc, sus la mansardă, un băiat drăguț și sfios,

Aurel Hanu. Şi el scria cărţi. Cred că le scria mult mai bine decît Dragomir, dar nu ştiu ce s-a întîmplat pînă la urmă cu tînărul ăsta. Poate s-a mutat din oraş...

— Mă rog, făcu A.M. fumînd, puţin absent, cred că nu există casă în care să nu fie cineva care scrie cărţi. S-au scris al dracului de multe cărţi de cînd există pămîntul, şi se scriu, se scriu în continuare. Trudesc fraţii ! Aurel Hanu al dumitale cînd a locuit pe-aici ? Sau, mai bine zis, cînd a dispărut ?

Vocea Patriciei pluti spre colonel ca o revărsare de spumă pe ţărm :

— Dacă-mi amintesc bine, cam tot pe-atunci...

Vocea lui A.M. era impersonală ca un hîrşîit de perie pe parchet :

— Tot pe-atunci ? Pe vremea evacuării eschimoşilor ?

— Care eschimoşi ?

— De unde să ştiu eu *care ?* Ce înţelegi prin „tot pe-atunci" ?

— Aaa ! Patricia încercă, ştiind dinainte că nu va reuşi, să-şi acopere partea de deasupra genunchilor cu poala fustei. Mă referam la evenimente, la crimă şi la cercetările ce au urmat.

— Aurel Hanu a plecat de aici simultan cu asasinatul ? N-a fost suspectat ?

— Nu ştiu care e data exactă a mutării lui Aurel. Dar întrebaţi-l pe fiul portarului. Portarul cel bătrîn a murit. Iar în privinţa...

— Domnişoară Patricia, o întrerupse A.M., plimbînd prin văzduh palma îngustă, în vreme ce privirea îi cobora fără voie pe torsul ei foarte feminin, aţi trecut vreodată prin momentul, hm, hm, dificil, al unui accident oarecare, *aţi suferit vreo intervenţie chirurgicală...?*

— Pentru Dumnezeu, domnule colonel...

— Întrebarea mea nu are nici un dublu înţeles, se grăbi A. M., observînd roşeaţa din obrajii Patriciei.

— Totdeauna am fost cît se poate de sănătoasă ! replică ea pe un ton sec.

— Cred. Cred ! Deci, nici accidente...

— Şi nici medici. Dar de unde ideea cu accidentul, ce urmăriţi ? În ciuda ocupaţiilor mele *dinainte*, n-am fost bolnavă. Sînt *foarte curată*, aci e secretul...

A.M. află apoi de la portarul „cel tînăr" unele amănunte cu privire la Aurel Hanu. Acesta se mutase într-adevăr, fără să anunţe pe nimeni, luînd cu sine puţinele lucruri din mansarda pe care o ocupa. Cu ce se ocupa tînărul ? Greu de spus. Un fel de tîrîie-brîu... Ce e ciudat însă, e că poliţia fusese anunţată încă înainte de descoperirea cadavrului tocmai de acest Aurel Hanu, motiv pentru care fusese oarecum suspectat... Exact ca în carte, gîndi A.M. făcînd, evident, legătura Aurel Hanu — Silviu Udrea. Portarul îl privi puţin cruciş şi nu putu să precizeze data exactă a plecării lui Hanu. Era şi normal, trecuseră atîţia ani.

A.M. telefonă cuiva căruia i se adresă cu „maestre".

— Maestre, zise, ia suflă praful de pe hîrţoage, şi află-mi ce *cazuri nerezolvate mai interesante* s-au petrecut la o dată ulterioară crimei de la „Punctul Boema". Nu mă interesează, înţelegi, violuri, furturi de găini, ci numai *crime* şi, hm, *dispariţii*. „Maestrul" zise cu voce groasă :

— Am înţeles, să trăiţi.

A.M. PRIMI URMĂTORUL RAPORT :

„Asasinatul de la p. Boema, 14 Noe. 48 (Asasinat bestial. Un sadic ?)

17 Noe. 48, cetăţeanul turc Omar Buhşi găsit mort în camera sa de la hotelul „Firuleţ de aur". Ţeava revolverului vîrîtă în gură, glontele ieşit prin ceafă. (Sinucidere?)

20 Noe. 48, noaptea. Pe maidanul Crizantema arde un automobil. În automobil arde un cadavru neindentificat. Automobilul fusese furat în seara aceea de la proprietarul Silberştein Vasile, care nu ştia nimic.

2 Dec. 48. Culă Şenker zis Cacialma, cartofor de meserie, şi Bătrînu Pia care profesa meserii dubioase, găsiţi morţi prin otrăvire cu acid oxalic în imobilul din str. Ceţei, 2.

Alte cazuri *nerezolvate mai interesante* nu există".

CU AJUTORUL UNEI ȚIGĂRI, A.M. gustă mai din plin umorul sec al „maestrului".

Apoi desfășură iar, cu ajutorul lui Cristescu și „Puișor" „harta" vieții baronului doctor von Halles (chirurg).

EXERCIȚII...

În februarie 44 căzu ger greu, iar războiul nu înainta. Ci dădea înapoi. Într-o dimineață von Halles simțea că va muri de plictiseală, cînd, pe neașteptate, se întîmplă ceva care-l salvă de la pieire sigură.

Tocmai arunca de perete, pe rînd, cărțile adunate pe birou.

Încercase să le citească, dar le găsea insipide, cînd apăru cameristul, neauzit ca o fantomă proaspăt gresată.

— Ce este, Ben ? strigă exasperat baronul. Nu te-am chemat, ieși !

„Ben" zise :

— Domnule baron, o persoană drăguță vrea să-l vadă pe domnul baron.

Persoana era bineînțeles Frumoasa Corinna.

— Salut, „veșnică primăvară", privirea ta mă aprinde ! izbucni în rîs baronul doctor von Halles (chirurg). Să știi că nici azi nu mi-am putut explica, frumoaso, cum de ai reușit să-mi furi Diamantul !

În ochii verzi ai Corinnei se deschiseră adîncimi străvezii, ca ai unei mări ce a înghițit prea multe nave, sperîndu-se pînă la urmă de propria-i lăcomie. Obrazul ei era tînăr, fin, iar talia, regală.

— O, Corinna, *meine liebe* ! Ești frumoasă ! Ești o adevărată caïdă. Ce-ți mai face *banda ?*

— Nu ești supărat pe mine ?

Frumoasa Corinna se așează ușurel pe marginea biroului ; se scotoci în poșetă ; jucă în palmă Marele Diamant al prințului George de Asw.-G. Baronul îl privi cu nepăsare. Nu cu destulă nepăsare totuși, ca să nu observe că piatra ce scînteia printre degetele Corinnei e într-adevăr veritabilul Mare Diamant, cel furat de la el, iar nu unul fals, cum ar fi fost de așteptat.

În sfîrșit, în lumea asta posacă și dezabuzată *se întîmplă ceva ! O pungașă,* și încă o *pungașă* plină de grații, nuri etc., căreia prin urmare i-ai trece oarecum cu ve-

derea pungășenia, *vine să înapoieze* obiectul furat. Îl înapoiază celui care *de asemenea l-a furat*. Ce figură ar face prințul George — miji ideea în craniul deștept al baronului, — dacă m-aș prezenta la el cu diamantul și cu un teanc de scuze ? Și-ar zburli sprînceana și ar da ordin să fiu aruncat în lanțuri — idiotul ! Nu mi-ar zîmbi atît de frumos cum îi zîmbesc eu micuței... Hotărît lucru, ceeea ce-i lipsește omenirii e distincția...

— E un obiect blestemat, zise Frumoasa Corinna, indicînd cu bărbia pudrată discret Marele Diamant. De cînd l-am adus, în *bandă* e numai discordie. Păstrează-l ! De altfel, știu de unde l-ai furat !

— În ziare nu s-a scris...

— *Banda* știe totul ! Pe ce lume crezi că trăim ?

— Îmi place glasul tău cînd tratezi chestii de afaceri, o complimentă von Halles, tot mai vesel. E nemilos ca brișca în mîna rabinului cînd taie capetele găinilor.

Fata se încruntă :

— Am putea să te șantajăm...

— Vezi, vezi ! Minunat glas. Nu vrei să joci în filme ?

— Și nu sînt sigură că n-o vom face la momentul potrivit.

— Altfel cum o mai duci ? Von Halles îi întinse țigări, cu mîna dreaptă, cu stînga trase șnurul, apăru cameristul ; Ascanio, zise baronul, servește-ne licori !

Corinna îl privi cu mare ostilitate :

— Nu ești decît un nemțotei împuțit !

Baronul se hlizi larg :

— Iar tu o țigăncușă spălătică. Un neamț și o țigancă. Rațiune, plus temperament. Ar trebui să cucerim lumea. Cînd începem ?

Urmează un spațiu gol. Nu chiar atît de gol. Plin cu fum și vorbe...

Cam o lună mai tîrziu, un ins mohorît, cu bărbia lungă, subțire și uscată precum coada unei șopîrle pe care au supt-o pe dinăuntru furnicile, intră pe neașteptate în aceeași încăpere, înfipse două pistoale în burta baronului,

şi-i zise, rigiind usturoi, că l-a trimis Corinna să ia înapoi *peatra*.

Poate că baronul, printr-o manevră rapidă şi dibace, l-ar fi putut răpune pe nemernic, însă a considerat că nu merită osteneală. El s-a mulţumit să mormăie, paşnic, fără a stupi trabucul gros din gura-i nobilă :

— Ia-l, dragă, e în *safe*.

Treaba se petrecea pe la miezul nopţii. Cameristul John avea liber. Adică nu John, ci Peter. Ba nu, Silvester... Mohorîtul îl gîdilă pe baron cu pistolul, între coaste.

— Deschide-l, porunci (făcînd aluzie la *safe*).

— E deschis, zîmbi von Halles. E totdeauna deschis. Marele Diamant se află în *safe-ul deschis*.

Pe nemernic îl chema Başă ; era poreclit Crocodilu. (În cartea lui Clemenţiu Dragomir Crocodilu era vărul lui Başă...). El umflă diamantul, însă trei săptămîni mai tîrziu Frumoasa Corinna, cu faţa subţiată de nelinişte, îl aduse înapoi. *Peatra* blestemată nimicise nervii *bandei*, dezbinase *banda*, şi-n plus nu putea fi valorificată fără infinite riscuri.

Von Halles, încă relativ amabil, îi zise să arunce dracului Marele Diamant în *safe-ul deschis*, recunoscînd însă, apoi, că întreaga afacere începe să-l plictisească ; Frumoasa Corinna blestemă ziua în care-l întîlnise pe baron şi-i furase *peatra*. Refuză ţigara, băutura şi virilitatea baronului, dar nu trecu multă vreme şi veni să ia înapoi *peatra*... E de presupus că jocul acesta a continuat, aşa încît, într-o bună zi, cu arma în mînă, decis să-şi pună capăt zilelor din cauza plictiselei ce-l năpădise, înăbuşindu-şi un căscat, baronul doctor von Halles (chirurg) o întrebă pe Corinna :

— Nu mai ştiu ! Cum aş şti ? *Acum, diamantul e la tine, sau e la mine ?!*

— POATE CĂ LUCRURILE nu s-au petrecut chiar aşa, observă la sfîrşit Adrian Mocanu, ci invers. Dar, cum, *invers ?* Poate că din alte *motive* a tot circulat Marele Diamant între bandă şi baron. E sigur însă că la un moment dat şi Corinna, şi baronul, se lepădau de *peatră* ca

de o anatemă supremă a Stăpînului Suprem... Alta e întrebarea ; ba nu, întrebările ; cum de şi-au dat întîlnire *mesajul*, cu Diamantul, la autorul „Acoperişului...“ şi apoi, de ce la acest om, şi care e amestecul lui. Mai sînt destule întrebări... Am zis : *autorul* „Acoperişului...“, iar nu Clemenţiu Dragomir. Nu-s deloc sigur că acest om a scris în viaţa lui măcar o simplă frază... Poate era chiar analf... În schimb, „regele spionilor“, există, şi în carte, şi în realitate ! În realitate mai există pe deasupra şi una bucată asasinat, comis sub nasul nostru. Victima, Clemenţiu Dragomir, scriitorul...

Mansarda ce-i slujise altădată drept locuinţă enigmaticului Aurel Hanu, e acum o bortă murdară, prăfoasă. A.M. se săltă în mîini şi ajunse pe acoperişul clădirii. Ceilalţi doi îl urmară pe colonel — atît le-ar fi trebuit să n-o facă ! — mascîndu-şi cu grijă nemulţumirea. Erau doi sublocotenenţi tineri, şeful lor direct era „Puişor“. Cu toate precauţiile constatară că se umpluseră de pînze de păianjen şi praf cafeniu, persistent, dar se prefăcură a nu băga de seamă : colonelul îşi nenorocise costumul, dar nu părea preocupat de acest mic amănunt. Acoperişul era fierbinte, iar căldura năluceа trombe aurii printre hornurile de cărămidă. *Acoperiş cu demoni.* A.M. zise :

— Aici apăreau noaptea demonii din carte. Împreună cu pisicile negre, în orele de spaimă ale autorului.

— „Acoperiş cu demoni“ e o carte slăbuţă, făcu unul din tineri !

A.M. cugetă unde să pună chibritul cu care-şi aprinsese ţigareta.

— Proastă sau nu, *cine* a scris-o ? Scriitorul din carte, adică Silviu Udrea, locuia în mansardă ; în realitate aici a locuit Aurel Hanu, tot scriitor... Avea acces la acoperiş... Ai citit cartea ?

— Am citit-o şi eu, făcu celălalt ofiţer. De vreme ce ne ocupăm şi noi de caz...

— Ne ocupăm de caz ! repetă colonelul. În ce constă cazul ? Asasinatul din 48 ? Dispariţia lui Aurel Hanu ? Moartea violentă a lui Clemenţiu Dragomir ? Circulaţia subterană a Marelui Diamant ? Anihilarea agenturii care trimite din doi în doi ani spioni, mai deştepţi sau mai nă-

tării, în căutarea *ultimului mesaj?* Găsirea, în sfîrşit, a *ultimului mesaj?* Descifrarea lui? De ce ţi se pare „Acoperiş cu demoni" o carte proastă? Eu găsesc că e scrisă cu talent! Numai că nu ştiu *cine* a scris-o!

— Nu prea e în concordanţă cu realitatea, asta e, răspunse cel întrebat. În carte acţionează un singur om, Ceardăr; nici nu se precizează de cine ţine.

— Cum să nu! Contrainformaţiile...

— Exista pe atunci un asemenea serviciu?

— Probabil, însă nu asta e lucrul cel mai important. Măiestria autorului — asta contează!

— Cercetarea criminalistică modernă nu se face de către un singur om, ci se bazează pe *echipă*. Pe colaborarea dintre servicii.

— Nimic mai adevărat. Însă *ideea care duce spre adevăr* se naşte de obicei într-un singur creier. Nu?

— Da, însă după ce a cumulat datele adunate de *echipă*, tovarăşe colonel...

— Nu te contrazic. Numai că un roman, un roman detectivistic de pildă, descoperirea unui asasin, a unei reţele de spioni, sau cu altă temă, drogurile, sau falsificarea de bancnote, sau mai ştiu eu ce, nu se confundă cu un raport asupra unui caz. Firesţe, raportul sec, ştiinţific, direct, asupra unei afaceri încîlcite, e nepreţuit şi de neînlocuit, dar nu se confundă cu literatura, care, cînd e bună, dă farmec, romantism, profunzime, culoare, muncii noastre, o încadrează în epocă, crează eroi. Trebuie să ne bucurăm dacă există oameni într-adevăr pricepuţi care scriu despre noi, care dau cărţi bune, iar nu să le căutăm nod în papură, dacă neglijează unele detalii tehnice. Ar fi plicticoasă, într-o carte, descrierea largă a muncii cuiva care tot scormoneşte prin fişe, sau compară zile întregi amprentele, sau studiază la microscop glontele ucigaş. Toate acestea sînt cuprinse în manualele de specialitate, la fel ca şi principiile coordonării muncii de echipă în cercetarea criminalistică. Într-o lucrare literară de acest soi însă, există un singur detectiv. Este un vechi principiu al genului.

— Principiile vechi se schimbă.

— Nu toate. Unele rămîn, fiindcă sînt bune. A.M. strivi ţigara de acoperişul... cu demoni, cu un aer brusc scîrbit şi plictisit.

— Ei, iată-mă şi teoretician, şi har domnului, sînt şi aşa prea mulţi ! Eu nu vă cer să vă placă „Acoperiş cu demoni", şi nici măcar să vă placă de mutra mea, ci numai să vă faceţi datoria. Prozaică dorinţă. N-ar avea ce căuta într-o carte. Înapoi la treabă, băieţi... dar nu înainte de a ne răcori în treacăt, cu un sirop... După atîta pălăvrăgeală zadarnică, meritäm...

—

ADRIAN MOCANU ÎNCHISE FEREASTRA, şi interogatoriul lui Philip the Morlay începu.

— Prima întrebare : domnule Filip Morariu, fumezi ? Ce ?

— Prefer Phillip Moriss.

— Mă aşteptam. Pot să-ţi ofer Benson.

— Mă voi mulţumi şi cu acestea ! Marele Ex (facem vagă aluzie la multele presupuse meserii ale lui Morlay, „spion", gigolo, puşcăriaş, contabil etc.) purta haină albă de buret, cămaşă albă, cravată bleu. Smocurile de păr de pe craniul bronzat, orînduite alandala, erau şi ele albe. Proteza de pe maxilarul superior era puţin gălbuie. Dinţii de jos erau originali, şi albi.

— Rezolvată fiind problema fumatului, altele mai dificile nu cred că vom avea, zîmbi colonelul, şi multe riduri subţiri se iviră brusc împrejurul ochilor, imprevizibile ca şi canalele de pe Marte.

— Am şi eu o întrebare, zise dl. Filip Morariu, suflînd fumul, cu aerul satisfăcut al unui şarpe care pleacă în concediu.

— Dar, formuleaz-o ! Nu te sfii !

— Dumneata trebuie că eşti sau un mare om, sau un formidabil farseur, rosti printre dinţi, mijindu-şi ochii Marele Ex.

— Asta este *constatarea unei alternative*, iar nu o întrebare.

— Iar ceea ce ai spus dumneata e pur şi simplu o constatare. Întrebarea mea e alta : de ce nu văd un stenograf ?

Adrian Mocanu dădu capul pe spate și rîse. În birou domnea răcoare, și cu toate că fereastra era de data asta închisă, de undeva din stradă se auzea un fel de poc-poc.

Totdeauna se aude ceva.

Probabil că cineva spărgea capul cuiva, cu un ciocănel, încetișor.

— Ste-no-graf !! Colonelul pronunță cuvîntul cu imensă superioritate. Un stenograf, nu e decît un om, supus inerentelor greșeli. Fii pe pace, domnule Morariu. Și glumi, cu un aer serios : Cel puțin patru benzi de magnetofon înregistrează amabila noastră conversație. Prima — înregistrează cuvintele. A doua, la fel — pentru siguranță. Pentru cazul că prima ar lua-o razna. Magnetofonul nu e, și el, decît un aparat... A treia, îți înregistrează respirația, iar a patra — bătăile inimii, ca să aflu dacă încerci să strecori... mici inadvertențe.

— Ah, ah ! Și, *oricine* are parte de patru benzi ?

— Da de unde ! Numai persoanele de vază.

— Sînt onorat ! Ce vreți să aflați de la mine ?

— Aproape nimic. Ce ți-a oferit baronul doctor von Halles (chirurg), SUBIECTUL sau IDEEA ?

— Aud pentru prima dată acest nume... și acest titlu.

— Cred. Șmecherul de von Halles nu se divulga des. Însă nu poți nega — mă și întreb cum ai face-o — că ai fost vesel aflînd că GENEROSUL oferă prin ziar, *o idee*. Că te-ai dus cît ai putut de repede s-o culegi. Te interesau ideile.

— Pe care om nu-l interesează ideile ?

— Așa ?! Înseamnă că la scara baronului era mare înghesuială ?

— Dar cum ai ajuns la concluziile de mai sus ?

— Simplu. Am citit cartea lui Clemențiu Dragomir.

— Ah, idiotul !

— Să nu uităm că „idiotul" a fost găsit asasinat în casa dumitale !

Marele Ex efectuă o strîmbătură de bursuc ultragiat.

— Afacerea asta nu mă privește ! Am un alibi inatacabil. N-aș fi fost atît de neîndemînatic să ucid pe cineva în propria mea locuință.

— Dar să instalezi o momeală, și să pui pe altul să-l împuște, ai fi fost în stare.

— Simplist, domnule colonel. Creierul lui Philip the Morlay e în stare de combinații ingenioase și diabolice. Cred că dacă eu îi puneam gînd rău idiotului de scriitor, acesta ar fi dispărut pur și simplu, răspunse bătrînul maniac.

— Aveai toate motivele să-i pui gînd rău.

— Cîtuși de puțin ! Clementiu Dragomir nu era decît un sărman neisprăvit, iar „afacerile" mele din timpurile de demult nu mai interesează astăzi autoritățile. Nu m-a deranjat că a scris despre ele.

— Dimpotrivă ! Unele din afacerile dumitale mai vechi au devenit foarte actuale. Pretinzi că inscripția *Ultimul mesaj e în fesa dreaptă a Patriciei* o datorezi unui necunoscut pe care l-ai găzduit întîmplător într-o noapte friguroasă de iarnă... Pretinzi că n-ai auzit de von Halles. Și nici de IDEE nu te-ai folosit ?

— De *idee* m-am folosit cu mare succes, răspunse, repede „regele spionilor" cu un accent de sinceritate maximă, simțind că trei de *nu,* unul după altul, ar cam strica echilibrul.

— Deci, în romanul său, Clementiu Dragomir nu minte.

— Nenorocitul ăla încurcă lucrurile, spuse Filip Morariu cu disprețul rotund al unui vampir sătul, față de victima sa, după ce s-a îmbuibat de sînge. Pe atunci m-am adresat redacției ziarului care a dat anunțul, însă acolo mi s-a spus doar să fac propunerea, „către GENEROS" și să las plicul. I-am scris deci GENEROSULUI că sînt probabil singurul din lume care pot pune în valoare o idee deșteaptă, i-am explicat că sînt „regele spionilor"...

— Și GENEROSUL era un fel de rege al spionilor... unul real !

— Cu atît mai amuzant... și, am notat adresa mea la sfîrșit. După un număr de zile — poate diavolul le-a numărat, eu nu, — primesc răspuns, de fapt o invitație... Marele Ex se întrerupse, năzui la o țigară, A.M. îi întinse pachetul. E interesant ce povestesc ? Îl privi pe colonel, nu întîmplător, fiindcă de cîteva minute figura acestuia era acră ca o lămîie verde.

— Nu tocmai, răspunse, şi cu glasul lui ai fi putut reteza un arbore de cauciuc. Dar în meseria mea trebuie mereu să ascult tot felul de tîmpenii.

— Nu sînteţi tocmai politicos ! La urma urmelor nu de bună voie am venit eu aici să...

— Haide spune... Erai invitat — unde ?

— La „Vulturul" un mic restaurant ţinut de Başă, care era în *banda* Corinnei. Mă aştepta un pahar mare cu coniac şi un domn brunet cu mustaţă neagră şi păr ondulat (von Halles avea o bogată colecţie de peruci şi mustăţi, îşi zise A.M.), care sorbi din băutură, zicînd : „Să-ţi confecţionezi o cutiuţă..."

— O *cutiuţă ?* întrebă colonelul A.M.

— Da, şi eu m-am mirat, însă nu prea tare.

— După ce te-ai mirat, ce ai mai făcut ?

— Am băut coniacul şi am ascultat ce mi-a zis omul.

— Nu s-a recomandat ?

— De loc. Nici n-am insistat în acest sens.

— Normal. După ce *nu* s-a recomandat, ce a mai zis ?

— Explica pe îndelete cum trebuie să fie cutiuţa. Părea să-i acorde multă atenţie. Aproape tot timpul a vorbit numai despre cutiuţă.

— Adevărat obsedat, comentă colonelul, lărgindu-şi puţin cravata. Apoi stinse ţigara, deschise fereastra să mai iasă fumul şi privi cu atenţie un punct la rădăcina nasului, între ochii lui Philip the Morlay, ca şi cum ar fi sperat să-i afle gîndurile, sau să descopere o ploşniţă răsărind din umbra sprîncenelor.

— Haide, zise, vorbeşte-mi şi mie despre cutiuţă, dar nu atît de mult cît ţi-a vorbit mustăciosul. În rezumat.

— N-ar fi de spus mare lucru. Trebuia să fie nu prea mare, elegantă, să poarte la vedere o zvastică şi un tricolor, şi să dispună de un mic orificiu. N-am confecţionat-o eu, ci am făcut comanda unui tîmplar specializat în coşciuge. Nu l-am plătit nici pînă azi, naiba să-l ia. N-a trecut o săptămînă şi am primit o invitaţie importantă. M-am vîrît în haină de gigolo şi m-am dus la recepţia de la ambasada germană. Multă lume, dar nu cunoşteam pe nimeni. Nici nu era nevoie. Treaba mea era să trec cu un rînjet cînd serafic, cînd ameninţător, pe la invitaţi şi să mormăi repede, pe românește şi nemţeşte : „Chetă orga-

nizată de amfitrionul nostru, domnul ambasador, în favoarea spitalelor și a răniților."

— Simplu. Cred că te-ai descurcat.

— M-am descurcat foarte bine. Lădița s-a umplut.

— Și ce ai făcut pînă la urmă ?

— La urmă ? Deh ! M-am obrăznicit de tot. M-am înfipt în fața ambasadorului, suflîndu-i : „Chetă organizată de mosafiri, în favoarea spitalelor și a răniților". Domnul ambasador s-a uitat la mine ca la o mitralieră care cîntă aria lui Nemorino, atît era de mirat, dar n-a avut ce face și a vîrît în lădiță un teanc de hîrtii nou-nouțe. Mi-am luat pălăria și am plecat. Duceam lădița sub braț și mă simțeam tînăr, deși nu mai eram... În tot timpul recepției l-am căutat din priviri pe binefăcătorul meu : mă gîndeam, la sfîrșit, să facem pe din două. Așa era cinstit. NU L-AM VĂZUT.

— Și cu toate acestea trebuie să fi fost acolo. Cu altă perucă. Și cu altă musteață. Sau fără. Fără musteață. Cred că s-a amuzat, zise colonelul, ușor înviorat. Sînt sigur că s-a amuzat mult. Cînd a avut loc următoarea voastră întîlnire ?

— Domnule colonel, nu mă veți crede, însă nu l-am mai văzut, se jură Marele Ex, cu gravitatea șugubeață a unei morse care vede primul om, și se întreabă ce fel de iepure o mai fi și ăsta.

— De ce să nu te cred ? Sînt gata să cred aproape orice.

Philip the Morlay îi privi țintă. În ochii lui rotunzi se strecură o undă de melancolie.

— Nu înțeleg ce fel de anchetator sînteți, domnule colonel.

— Foarte bun, îl întrerupse A.M. Foarte bun. Fii convins că pînă la urmă n-are să-mi scape nimic.

— Oare ?... În orice caz, n-am spus neadevăruri... pînă acum. Nu l-am mai văzut pe om, în schimb, la intervale, primeam invitații. Luam lădița, intram în uniforma de gigolo, și mergeam să umflu pitacii proștilor.

— Și n-ai avut niciodată impresia că un ochi atent și ironic te urmărește neîncetat ?

Philip the Morlay, „regele spionilor", tresări.

— *Impresia asta o am neîncetat*, domnule colonel. Încă din naştere. Ochiul lui Dumnezeu.

— În acest caz, tuşi A.M., doi ochi. Al lui Dumnezeu, şi-al baronului. Culmea e că, uneori, şi eu simt ochiul baronului înfigîndu-mi-se-n ceafă.

— Dar e viu ? Unde e ?

— Dacă e viu *cît de cît*, am să fac cunoştinţă cu el în mai puţin de o săptămînă.

Aici, dumnealui colonelul, se cam înşela... Însă care om nu comite cîteodată erori ?

(Mărunte divagaţii, sau tripla nevastă a lui Bartolomeus Creangă).

PRIN ANUL ŞAIZECI ŞI NU MAI ŞTIU EXACT CÎT, Nadire Simionca nu era încă bătrînă, se păstra frumuşică, rumenă, şi-n trupul ei nu se ascundea nici un *ultim mesaj*, sau altceva, în afară, firește, de misterul etern al feminităţii. Tocmai se pregătea să se mărite pentru a patra oară, cînd primi o vizită importantă. (Se mărita pentru a patra oară, însă doar cu al doilea bărbat...).

Nedreaptă situaţie !

Să faci patru nunţi, iar în realitate să beneficiezi numai de doi soţi ! Iar asta, fiindcă răposatul Bartolomeus Creangă fusese toată viaţa un cîrcotaş şi un tip sîcîit şi un ins care nu reuşise măcar o dată să ia o decizie definitivă. De trei ori o luase de nevastă, şi de tot atîtea ori divorţase de ea. Reuşise s-o convingă să se mărite cu el pentru a patra oară (ceea ce probabil ar fi constituit un record mondial absolut) cînd, pe neaşteptate, se ivi altă mireasă, poate ceva mai puţin dorită, dar în tot cazul mai fermă, mult mai fermă, şi de care divorţ nu se cam dă : moartea.

Viitorul soţ al doilea al Nadirei era un om blajin, de vreo patruzeci şi cinci de ani, care şedea acolo unde-l aşezai, şi care privi cu îngăduinţă vizita inopinată ce o făcu colonelul A.M. „văduvei". Ba chiar cînd i se sugeră ceva despre caracterul confidenţial al convorbirii, roşi, se simţi

mult jenat că nu pricepuse din prima clipă, se înfipse într-o pălărie și plecă.

— Dragul de el, e atît de ascultător, încît de pe acum îmi vine să-i pun coarne, mărturisi cu bună voie Nadire, privind cu melancolie ușa ce se închisese în urma blîndului domn Tomoioagă, viitorul ei bărbat, *tailleur*; și în privința asta se dovedise cu mult mai înțeleaptă decît în anii tinereții. Meseria d-lui Tomoioagă era una solidă, care rezistă crahurilor, evenimentelor, prăbușirilor... Pe cînd răposatul Bartolomeus fusese filosof, profesor de filozofie adică.

Ori filozofiile, deh, se modifică, pentru a folosi un termen cît mai blînd, ori evoluează, ca să folosim unul mai adecvat, dialectic.

Iar în prima ei tinerețe, Nadire, de tot nebunatică, fusese *foarte* încurcată cu un spion! Fusese una dintre puținele persoane ce cunoscuseră adevărata ocupație a baronului doctor von Halles (chirurg). Inexplicabil cum de avusese încredere în ea. Nu greșise însă. Nu fusese trădat. Iar pe deasupra, o iubise prăpăstios, mai mult decît poate iubi un neamț, neștiințific, fără diagrama exactă a întîlnirilor și sărutărilor...

— *TALLYHO!* SALUTĂ NADIRE, ridicînd frumosul păhărel de cristal în care zvîcnea vișinata de casă, de culoare excelentă. Știți ce înseamnă, *Tallyho*, domnule colonel?

A.M. își stăpîni surpriza. „*Tallyho*, deci... Bravo!" Aspiră cu plăcere aroma.

— *Tallyho!* zise el, și bău puțin. Da, știu ce înseamnă, doamnă. Mai sorbi, și rămase cu ochii la un portret mare, în care Nadire, foarte subțirică, purta fustă lungă și coafură à al Bette Davis. Nadire întoarse și ea privirea către acea poză, ochii i se aburiră. Îi închise. Se uită apoi la colonel, la poză și iar la colonel.

— E din perioada cînd l-ați cunoscut pe baron?

— Puțin mai tîrziu, răspunse femeia. Vreo doi ani după război. Sînt foarte mirată. Cum ați reușit să descoperiți că am fost amanta lui Arnold? Vedeți, n-am negat

nici o clipă : de ce aș face-o ? Nu mi-e rușine. Multe femei erau în situații asemănătoare, iar eu nici nu eram măritată...

A.M. puse păhărelul gol pe tavă, făcu un gest cu palma pentru a opri reumplerea sa.

— Mi se pare ciudat să aud că baronului doctor von Halles (chirurg), i se spune Arnold, și rîse scurt.

Ochii Nadirei străluciră :

— Înțeleg. Mie nu mi se pare însă. În intimitate, de exemplu, n-avea rost să folosesc întregul titlu.

— Desigur...

— Cum ați ajuns la mine, totuși ?

— Nu văd de ce aș face un secret din asta. V-am descoperit trecutul sentimental mai ales datorită unui mare scandal pe care l-ați făcut.

La aceste cuvinte Nadire își etală temperamentul printr-o încruntare a sprîncenelor, sub care ochii se umplură de ciudă.

— Nu am obiceiul să fac scandaluri, domnule colonel.

— Cred. Cred că nu aveți obiceiul. Dar cel puțin unul în viață, tot ați făcut. Orice femeie face măcar un scandal într-o viață, conchise el filozofic.

— S-ar zice că soția dumneavoastră vă trezește în fiecare dimineață cu țipete ! rosti cu profundă răutate fosta doamnă Creangă.

— O, nu vorbim acum despre mine, răspunse cu blîndețe colonelul. Vă mai amintiți cumva de Frumoasa Corinna ?

— Destrăbălata aceea ?!

— Deci, vă amintiți !

Genele lungi ale Nadirei ascunseră o clipă lucirea ochilor.

— Ați surprins-o pe Corinna la baron, și ați încercat să le scoateți ochii la amîndoi. (Nadire nu răspunse) Corinna își amintește bine episodul, continuă A.M.. Mi l-a relatat în termeni, eh !, colorați...

— Și-a bătut joc de mine ? țîșni Nadire ca o pisică sălbatică.

— O, nu. O femeie înțelege gelozia alteia. Mi-a făcut doar o relatare exactă a celor întîmplate. Nici n-ar fi tre-

buit să fiți foarte geloasă în ziua aceea, cred. Corinna și baronul discutau chestiuni de afaceri.

— Afaceri ! Ce puteau să aibă comun, decît... Afurisitul de Arnold era un obsedat sexual, mă înșela...

— O, nu, potoliți-vă. Gelozia asta tardivă mi se pare...

Nadire reuși un zîmbet contractat.

— Așa e. Și acum sînt geloasă. Nici o gelozie nu e tardivă. Sentimentul acesta mă va urmări pînă la mormînt. Unde ați văzut-o pe țiganca blestemată ?

— Pe Corinna ? La mai puțin de două sute de kilometri, într-un orășel. Să vă dau adresa ei ? Mergeți să-i scoateți ochii acum ?

— S-a... reprofilat ? Mai e frumoasă ?

— Sînteți cam de aceeași vîrstă. De ce n-ar fi ? Cum adi- „s-a repro...“?

— E tot hoață și tîrfă ?

A.M. păru încurcat.

— Vedeți dumneavoastră...

— Înțeleg, înțeleg, dacă vreți să-mi țineți o lecție cum că în societatea noastră...

— Ne îndepărtăm, totuși, de la obiect... *Tallyho !* închină A.M. păhărelul pe care Nadire izbutise să-l umple pe parcurs. Își aruncă privirea dincolo de umerii triplei neveste a lui Bartolomeus Creangă ; vedea prin fereastră frunzele liliacului strălucind straniu în asfințit, ca lustruite. Pesemne o ploaie se pregătea. Amurgul venea cu tăcere. Pe vremuri cunoscuse o fată care se temea de ora cînd apune soarele : spunea că ea moare împreună cu lumina. Era o fantezistă care se cățăra pe munți „ca să studieze formarea furtunilor“...

— *Tălaiho !* răspunse Nadire, făcînd un efort cu buzele, pentru ca accentul ei englezesc să sune mai tăios. Aveți, domnule colonel, un sistem foarte *doucement* de a interoga. Ceea ce, cred, nu vă împiedecă să ajungeți totdeauna la țintă ?

— Dar care e ținta mea ?

— Păi, desigur, nu preferințele mele muzicale, și nici cunoștințele de limbi străine ale viitorului meu soț... Nadire zîmbi cu o șiretenie plină de melancolie. Vreți să aflați cît mai multe lucruri cu privire la Arnold. De ce ?

De ce, după atîția ani, baronul doctor von Halles (chirurg) intră pe neașteptate în atenția organelor noastre ? Ce s-a întîmplat ?

Firește, Nadire nu se aștepta să capete răspuns ; își trecu vîrful limbii peste marginea buzelor și-l studie pe colonel c-un aer de mîță împăciuitoare. Totuși, căpătă un răspuns destul de surprinzător :

— Păi, fiindcă baronul *era într-adevăr chirurg*. Suflă fumul în stînga și o privi. Nu știați ?

— Nu înțeleg... Ce nu știam ? Sau ce știam ?

— Că... Arnold al dumitale era laureat al facultății de medicină din Berlin, și că în tinerețe practicase cu destul succes chirurgia.

— Nu, nu știam, răspunse Nadire, serioasă. Căzu pe gînduri. Ce importanță are ? Afacerea începe să mă depășească... Următoarea întrebare, presupun că e : cînd l-am văzut ultima dată pe baron...

— Sînteți o femeie deosebită, o complimentă A.M. Așa e : cînd l-ați întîlnit ultima dată ?

— M-aș fi așteptat să începeți cu ea, și mă pregătisem... de altfel, îmi amintesc perfect. Ne-am văzut două zile înainte de *23 August*. El mi-a spus că lucrurile se vor precipita foarte curînd... Că, probabil nu ne vom mai vedea... Și că, e mai bine așa, în cîțiva ani el va fi bătrîn, deci e mai bine să dispară.

— A dispărut ?

Nadire îl privi pe colonel cu o anumită ostilitate.

— Firește, a dispărut... Făgăduindu-mi însă că, odată și odată, are să-mi dea de veste. A.M. o privi cu nepăsare, fără să zică nimic. Fuma din colțul buzei. Nadire surîse, se mișcă neliniștită pe scaun. Și am primit într-adevăr o veste, după ani și ani, în cincizeci și unu. De fapt, cîteva cuvinte, scrise pe hîrtie de mîna lui. Sînt convinsă că Arnold își pierduse mințile...

— De unde scria ?

— Nu știu. Un ins, cărunt, cu ochelari de soare, pe care nu l-am mai văzut, mi-a adus plicul într-o seară. Pe plic nu era nimic, nici adresa mea, nici a expeditorului. Omul a plecat îndată.

— Dar, de unde ideea că baronul și-a pierdut mințile ?

— Oriunde s-ar fi aflat, în Tahiti, în Islanda, sau în pușcărie, condamnat pentru activitate de spionaj (el și-a făcut-o, era o minte mare, cum de n-a înțeles că Hitler *nu rămîne ?*), avînd ocazia să-mi trimeată o vorbă, n-ar fi trebuit s-o cheltuiască de dragul unei trăsnăi...

— În ce constă trăsnaia ?

— Aproape că mi-e jenă să spun... Știți ce-mi scria ? Un fel de mică porcărie : *„Ultimul mesaj se află în fesa dreaptă a Patriciei"*.

— O, zise, parcă fără interes, colonelul. Cine e Patricia ?

— Era un obsedat sexual, sînt convinsă. Obsesia lui e Patricia.

— Așa ? Nu o persoană concretă ?

— Nu mă chinuiți, domnule colonel, zise brusc enervată Nadire. De unde să știu ce era în capul lui Arnold ? Cred că în cincizeci și unu era într-adevăr bătrîn și nebun. Își frînse mîinile, privindu-l cu mare gravitate pe colonel: E foarte grav că am fost amanta unui spion ? Ce va fi cu mine ? Trebuie să-i mărturisesc lui Ionel ?

— *Dar dacă era chirurg ?* zîmbi A.M. unui gînd.

Femeia-și scutură capul :

— Nu pricep...

— Nici eu, încă, spuse dumnealui, colonelul. Ionel este ponderatul domn a cărui vizită am întrerupt-o, viitorul soț ? Nadire aprobă. Nu-i mărturisi nimic... deocamdată, sugeră A.M. De ce să-i produci perturbații mari ? Dacă face un stop cardiac ?

Nadire aruncă pe spate părul negru, lucios ; cît de autentică poate fi neliniștea ei ?

— O singură întrebare aș vrea să-ți pun... (oare merită ?... Poate că da. Cine știe unde stă ascunsă *vertebra !*). Pe cine ai mai cunoscut din anturajul baronului doctor von Halles (chirurg) ? Pe nimeni ?

— Doar servitorul. Însă nu i-am auzit măcar o dată glasul, se auzi vocea Nadirei, nu tocmai decisă.

— Baronul i-o fi tăiat limba, ca Monte-Cristo lacheului său. Ba nu, se corectă colonelul, nu Monte-Cristo i-a tăiat limba, ci... Își stăpîni un căscat. Îl duru falca. În

încăpere umbra înainta ca o plasmă. Cum se numea servitorul lui Arnold ?

— Bertuccio, zise încetișor Nadire.

— Ha ! exclamă colonelul. Ce înseamnă sugestia ! Bertuccio e din Monte-Cristo.

— Aveți dreptate. Altfel... Îl chema Jim.

— Jim ? Chiar ?

— Nu. Nu Jim. Poate Oliver. Nici Oliver, ce-i cu mine ?! Baptiste !

— Ciudat ! Ciudat !

— Adolf îl chema. Ba nu, Marcel...

— Să ne oprim, totuși, la un singur nume, propuse A.M. Nu se poate să-l fi uitat !

— Nu l-am uitat, însă... Buzele femeii efectuară o strîmbătură. Ori eu sînt o mare proastă, ori nenorocitul acela cu fața ca de piatră și care nu scotea niciodată un cuvînt avea foarte multe nume...

Colonelul își căută pălăria, apoi își aminti că e vară și că venise fără pălărie.

— La revedere, doamnă Nadire. Dacă vă mai amintiți ceva interesant sau observați vreo „mișcare" suspectă, dați-mi de știre.

Îi lăsă o carte de vizită.

DOI BĂRBAȚI FOARTE OBOSIȚI se privesc și fumează ca niște șerpi. Noaptea curge peste oraș. Evenimente deosebite nu au loc.

— Mi-e teamă de clipa cînd voi ajunge să trăiesc numai din amintiri, zise Blondul. Mi-e teamă că a și venit. Clipa...

— Fă și tu o cucerire, îl povățui colonelul. Ocupă-te de o studentă. De o filoloagă. Toate-s niște sentimentale. Ai da-o gata cu poveștile tale. Ce ai în mapă ?

— O *vertebră*, răspunse fostul agent secret A-2. Dar buzunarul hainei tale, cel din dreapta, de ce atîrnă ?

— Am în el *vertebra următoare*. Bună vînătoare ! Amîndoi bărbații stinseră în aceeași clipă țigările. Ceva fum mai ieși din scrumieră.

— Încă puțin și vom reconstitui întreg mamutul, încercă să se distreze colonelul. Numai să nu-l reconstituim prea bine, să nu fie chiar viu, și să ne înghită...

Blondul răspunse :

— Știi ce ? La naiba cu metaforele !

PRIN 20 August 44, LA ORA CINCI ȘI-UN SFERT, baronul doctor von Halles, (chirurg), întinse mîna stîngă în spatele scaunului și apăsă pe sonerie.

— Bill ! zise el cînd se înfățișă cameristul. Care e situația ?

— Ce fel de situație, domnule ?

Iată dar că Nadire greșea. Cameristul avea limbă.

— Ce e cu vînătaia din jurul ochiului stîng, François ?

— Aseară domnul a venit acasă prea bine dispus și mi-a tras un pumn în față.

— Așa e, Adolf. Ți-am tras un pumn zdravăn. Dar, dragă Oliver, cu excepția acestui pumn, nu ai nimic să-mi reproșezi ?

Fața de piatră a lui Harry nu se clinti.

— Nu-i reproșez domnului nici măcar pumnul. Mi-a făcut plăcere.

— Haida-de, Jim ! Un pumn în ochi nu poate face nimănui plăcere. Mă bucur că ești atît de tîmpit. Nu chiar foarte tîmpit, însă suficient ca să-ți încredințez o misiune de mare importanță. Baronul scoase din sertar un mic sul de piele (ca *mesajele* din vechime...) strîns într-o legătură ingenioasă, artistică, și sigilat cu plumb. Iată ! Iată *ultimul* meu *mesaj*. Îl predai ambasadorului. Ai mai fost acolo, cu alte ocazii. Ai liberă trecere. Ambasadorul îl va expedia unde trebuie. Îi comunici că „domnul baron trage cortina". Știi ce înseamnă „a trage cortina" ?

— Nu, domnule.

— Foarte bine. Rămîi la ambasadă. Domnul ambasador știe ce trebuie să facă după aia cu tine.

Cameristul luă *ultimul mesaj* și dădu să iasă. Von Halles îl opri. Cu un gest larg aruncă la picioarele servitorului un teanc de bancnote noi. După ce cameristul dispăru, baronul doctor von Halles fumă pe îndelete o țigară bună.

PE STRĂZI SE DERULA o noapte lungă, inevitabilă. Cineva, ieșind dintr-o cîrciumă, făcu observația că vrăbiile părăsiseră orașul. Cameristul baronului era mătăhălos, cu fața încețoșată de uimiri primitive. Falca îi atîrna înainte, ascuțită ca un harpon cu țepi. Făcea pași mari, legănîndu-și labele. Pe urmele lui, prin întuneric se strecura o matahală tăcută. Asmodeu-cameristul despica întunericul cu umărul stîng, fără să bănuiască ceva. Purta haine închise — era bine camuflat. Nu se grăbea și se miră mult cînd, într-o piață pustie o mînă grea i se lăsă pe umăr.

— Hei, amigo !

Jack-cameristul privi fața lungă a celuilalt. Abia deslușì doi ochi mici, răi.

— Goleşte buzunarele. *Schnell !*

Cameristul Erik nu pricepu sensul barbar al expresiei „golește-ți buzunarele !" Încercă să parlamenteze, însă matahala cu ochi mici și răi nu era obișnuită cu contrazicerile. Încercă pentru ultima dată :

— Poliția secretă ! Dă Diamantu-ncoa ! Crezi că nu știu că-i la tine ?

— Poliția ? se miră cameristul cu prea multe nume. Dar sîntem aliați. Român cu german — aliat.

— Aliat — da, dar Diamantu-i al românului.

— Tiamantul ? Care ti... ?

Pămîntul o zbughi de sub picioarele lui, și el căzu, iar înainte de a-și pierde cunoștința, văzu un șir nesfîrșit de cercuri roșii care se tot măreau, ca în apă, și avu timp să încerce și o anumită uimire metafizică : pentru prima dată în cariera sa de valet conștiincios și impersonal, în decurs de douăzeci și patru de ore era snopit de două ori. Ieri, baronul, azi pol...

Matahala se aplecă asupra lui și-i frunzări buzunarele. Descoperi un teanc apetisant de bancnote. Îl cîntări în palmă. *False ! Prea erau noi.* Prea erau multe. Retrăgîndu-și falca de atîta dispreț, le împinse înapoi în buzunarul servitorului — deși bancnotele erau cît se poate de autentice. Renunță la bricheta cameristului — în stare de funcționare perfectă, fiindcă nu se putea ști în ce clipă o să-i ceară stăpînul foc — la cuțitașul cameristului, la pila de unghii, piaptănul din aluminiu, oglinda, batistele —

trei ! — nu renunță în schimb la ciudatul sul din piele. „Aici e !"

Cameristul oftă. Fața scobită a Crocodilului se cutremură de un rîs tăcut. Crocodilu se topi.

PREGĂTINDU-SE SĂ TRAGĂ CORTINA, baronul se arătă zgîrcit cu spațiul din îngusta valiză de piele. Abia înghesui acolo cîteva lucruri... Nu de primă importanță, cît sentimentale. Aruncă o ultimă privire împrejur. Aruncă o ultimă privire în interiorul *safe*-ului, și scotoci în „cutiuța magică și ultrasecretă".

Constată, pe jumătate surprins, că Marele Diamant al prințului George de Asw.-G. se află acolo. În ultimul timp nu se mai preocupase de el și-i pierduse socoteala : e la Corinna, e în *safe* ? Îl luă. Își făcu o cafea mare, fumă o țigară, pe urmă scrise cîteva rînduri. Apoi cu aerul solemn al celui care închide jocurile olimpice, stinse toate luminile.

CROCODILU NU REZISTĂ curiozității și intră vîjîind în prima cîrciumă.

Își făcu drum, despicînd spațiul cu bărbia.

În veceu nu era multă lumină, totuși reuși să desfacă sulul de piele fără a strica sigiliul. Înjură. Înăuntru, în afară de ceva scris, nu se afla nimic. Nici urmă de *peatră* ! De unde avusese convingerea idioată că *peatra* trebuie să să se găsească în sul ?

Goni spre locul unde-l lăsase pe camerist în nesimțire.

Apropiindu-se, merse cu precauții.

Dacă la fața locului sosise poliția ? Nu sosise nimeni. În schimb plecase servitorul. Nu mai era acolo.

Blestemînd viața, Crocodilu o regăsi pe frumoasa Corinna în odaia din spate a cîrciumei „Vulturul". Aruncă în fața ei sulul de piele. Corinna vîrî în poșetă un mic șiș și plecă întins spre casa lui von Halles. Intră ușor : toate ușile erau descuiate. Toate luminile stinse. Ea învîrti pe rînd comutatoarele. Făcu lumină mare și se apucă să caute metodic. Firește, începu cu *safe*-ul, care era, ca totdeauna, *deschis*, însă, de data asta, cu desăvîrșire gol. Pe biroul

strălucitor al baronului găsi o scrisoare ce-i era adresată :

„O, Corinna, știu că ai să vii după Diamant ! Helás ! (cuvînt franțuzesc, înseamnă hallooooou !) n-ai să-l mai găsești.

Ești o fetiță cu șolduri dulci și cu... (urmează unele considerații de nereprodus în legătură cu marile calități, dar și cu unele defecte ale anumitor părți ale fizicului Corinnei ; bine remarcase înțeleapta Nadire afirmînd că era un obsedat !) Von Halles, după ce-i dădea fetei unele sfaturi, cu totul inutile, încheia, firește, cu o pidosnicie din care trecem cu sfială peste primul cuvînt... dulce, mult dulce !

În noaptea aceea hoții curățiră casa spionului. Nu lăsară nimic, nici măcar un borcan gol. Reușiră să umfle pînă și *safe*-ul. Un cuvînt lesne de ghicit, zgîriat cu cuiul pe pereți, semnifica, să zicem, iscălitura *bandei*.

Instalat la ferestruica unei modeste garsoniere, peste drum de fosta sa locuință pe care o părăsise definitiv, prevăzut cu un binoclu special, de noapte, baronul doctor von Halles (chirurg) urmări cu interes și detașare această laborioasă activitate, pildă vie a deșertăciunii celor omenești...

Cînd *banda* isprăvi anevoioasa muncă, baronul doctor von Halles fumă o țigară bună. O fiolă cu cianură, pe-o măsuță alături, trimitea chemări perfide. Însă el îi rezistă !

LA „SERVICIUL SPECIAL DE IDENTIFICARE ŞI URMĂRIRE", se desfăşura o muncă anevoioasă, dificilă, groaznică, şi groaznic de plicticoasă : se studiau mişcările din personalul medical, începînd cu anii de după război. Băieţii beau cafele, fumau cu deznădejde şi, scrîşnind din dinţi, îşi treceau unul altuia maldăre de fişe, în vreme ce telefonul dădea semne de isterie, dese.

A.M. intră, se strecură printre birouri, şi fără să mai întrebe, din atmosfera îmbîcsită şi încordată, deduse fără efort că treaba stagnează.

„Vertebra următoare" nu se lăsa dezgropată.

Era cald ! Gîndul, ca o tentaculă, se răsuceşte spre o halbă aburită, cu spuma revărsîndu-se mult. Dar în *instituţie*, băutura e cu desăvîrşire interzisă.

LAS DEOPARTE UNELE COMENTARII asupra ciudăţeniilor caracterului masculin ; faptul că Nadire, — tripla nevastă a lui Bartolomeus Creangă, deşi „fată de treabă", nu prezenta, cel puţin la *prima citire*, acele farmece şi calităţi deosebite care să justifice pasiunea mare, sau unică a unui ins ca baronul doctor von Halles (chirurg), mi-ar oferi hrană bogată în acest sens. Dar n-o voi servi. Mă las mai bine în voia meandrelor acestei *acţiuni*...

Sînt suficient de grăbit ca să nu mă opresc îndelungată vreme asupra faimei Spitalului nr. 2 din oraşul F.

(Aflat la poalele munților F.) Întîmplarea — și numai întîmplarea ! — a făcut să petrec acolo niște zile, cu vreo cîțiva ani în urmă, după un plonjon spectaculos cu automobilul într-o prăpastie, din fericire nu tocmai adîncă.

Un chirurg de acolo, (care însă în mod sigur nu era baronul doctor von Haller — chirurg), mi-a cusut cu pricepere și cu fir de plastic buza inferioară, care aproape atîrna, și-a plimbat degetele lungi, nervoase, pricepute (de chirurg...) pe obrazul meu, pe coșul pieptului etc., și, constatînd că alte leziuni interne nu sînt probabile, mi-a făcut cunoștință cu un ofițer de la circulație, care se și înființase la căpătîiul mesei pe care mi se dăduseră primele îngrijiri, în speță îmi fusese reașezată buza.

Bărbatul de la miliție se uita la mine ca la un cotoi amărît ce căzuse ca prostul în capcană de șoareci, iar ochii lui duri, însă de o duritate reglementară, păreau a zice : vezi ce pățește cine bea de dimineață ! În prezența lui mi se luă sînge și din fericire pentru mine și pentru permisul meu de conducere — și spre mirarea omului legii — analiza nu descoperi cît de cît procente de alcool.

În urma acestei aventuri am rămas cu o anumită insensibilitate pe o suprafață de vreun centimetru pătrat la buza inferioară, acolo unde nervii fuseseră definitiv tăiați, și cu unele amănunte „în plus“ asupra întîmplărilor petrecute aici și care sînt relatate mai jos.

SUB ROATA MERCEDES-ULUI, ASFALTUL, prefăcut în mămăligă, se scufunda; atît se făcuse de cald, deși, plutind sub azur, alături, la o zvîrlitură de băț, cel puțin în aparență, piscurile făgăduiau mare tăcere și răcoare.

Șoferul, un plutonier, singurul în uniformă, sări afară, și-n clipa următoare între buzele sale înflori o țigară, gata aprinsă. El își privi superiorii detașat și satisfăcut : gata, v-am adus aici ; mai departe...

A.M., însoțit de Cristescu și de „Puișor“, urcă scara, încercînd să-și facă vînt cu palma. Din cauza zăpușelii își pierduse orice chef.

Anunțat de importanta vizită, directorul spitalului porunci cafele. Cei trei „civili“ se instalară încetișor pe

scaune, în vreme ce directorul-medic se întreba care o fi mai mare ; colonelul tăcu, iar Cristescu frunzărind niște foi de carnet puse întrebări cu privire la un anume doctor Mituș Colhon care funcționase pe vremuri în calitate de chirurg la acel spital...

Mituș Colhon ! Sau, Colhon Mituș, un nume care sună atît de suspect, atît de fals, încît de bună seamă că, selecționîndu-l din zeci sau sute de nume, pentru a și-l atribui, baronul doctor von Halles (chirurg) apreciase cu marele său fler că va fi autentic prin falsitate.

Și nu se înșelase.

Numai că autenticitatea i-o dădu chiar el, prin persoana sa.

Într-adevăr, în clipa schimbării la față, sau mai bine zis a schimbării identității, strecurîndu-se din fosta-i existență ca dintr-o haină șifonată, el deveni un *veritabil* Colhon Mituș, medic între două vîrste, înclinînd mult către a doua, chirurg încercat, a cărui familié pierise în bombardament (poveste convingătoare prin schematismul ei și pusă la punct ca angrenajele unui Omega), și a cărui consolare unică de-aci-nainte e să lucreze în pace și, pe cît se poate, în anonimat, într-un spital oarecare, cîtă vreme mîna-i va mai rămîne sigură, ochiul suficient de ager ...Iar apoi...

Directorul actual al Spitalului nr. 2 nu-l văzuse la față personal pe doctorul Colhon. Era un om destul de tînăr și venise de curînd în orașul F., (de la poalele munților F.), dar cîțiva medici mai vechi își aminteau prea bine de fostul lor coleg. Ei fură invitați și povestiră, deși se vedea că făceau eforturi deosebite pentru a încropi cîte o frază mai lungă.

Pentru că nu era mare lucru de spus. Își amintiră că în afara minutelor cînd lucra efectiv, dr. Mituș Colhon (chirurg) era cît poate fi un om de distrat și încurca totdeauna numele colegilor, adresîndu-li-se ba într-un fel, ba într-altul. Nici nu încerca să se corecteze, ba se părea că oarecum își cultivă această zăpăceală...

Triumfător, unul din însoțitorii lui A.M. notă repede amănuntul, căruia dumnealui, colonelul în persoană, nu păru să-i acorde importanță.

Ca medic, Colhon nu se distinsese prin intervenţii nemaipomenite care să rămînă în legendă. Nu. Fiindcă un Mituş Colhon nu iese în evidenţă.

Lucra însă bine, curat, sigur, cînd punea mîna pe bisturiu devenea alt om, rece, concentrat, lapidar la vorbă, şi uneori, ironic... Hîrtiile (care nu mint niciodată...) arătau că în februarie 45 se afla deja pe statele de plată ale spitalului, şi că-l părăsise în vara lui 51.

Aşa e, îşi aminteau foştii săi colegi, în anul cincizeci şi unu zăpăceala lui se accentuă. Arăta semnele unui profund dezechilibru nervos. Se pensionă. Zicea că doreşte să se refacă undeva la o casă de sănătate. Părăsise oraşul F., şi nimeni dintre colegii săi nu-l mai văzuse de-atunci.

Cei trei ofiţeri ştiau că nicăieri în ţară nu există un medic-pensionar cu numele de Mituş Colhon, dar nu ziseră, firește, nimic.

A.M. examina chiorîş cabinetul directorului, destul de indispus. Părea cu totul desprins de afacere. Biblioteca, planşele anatomice, nişte dulapuri pesemne pline cu fişe ale bolnavilor sau cu instrumente lucioase şi exacte pe care medicii ţi le răsucesc — poate cu satisfacţie — printre măruntaie, sau eventual în creier, în „minte", îi readuceau gîndul nu tocmai vesel al imperfecţiunii naturii umane ; gîndul că între zidurile clădirilor aranjate simetric împrejurul pavilionului principal se perindă mii de nefericiţi cu mii de boli, dintre care unele cu totul incurabile... Vizitase cîndva secţia unui muzeu de instrumente chirurgicale şi medicamente ale veacurilor 17—18. Senzaţia ce o avusese atunci a fost că în lumea medicală nu se schimbaseră prea multe în ultimele sute de ani, sau că se produseseră doar schimbări de nuanţă, neesenţiale. Seringile, cleştii, bisturiile, clismele şi celelalte „scheme" din muzeu păreau să fie aceleaşi ca şi cele din zilele noastre, numai că mai mari, lucru ciudat, întrucît talia omului de azi e superioară celei a strămbunilor, lucru bine dovedit. Un ins de statură potrivită din secolul nostru, ar încăpea anevoie în armura „voinicilor" din vechime. Cît priveşte

medicamentele, descoperise în farmacia veacurilor trecute aceleași borcănașe cu inscripții identice ca în oricare farmacie, însă n-o mărturisea. De ce să-i supere pe frații doctori, a căror existență e, și așa, mult complicată...

În acel moment toată lumea era cu ochii la el.

Cei trei foști colegi ai baronului doctor von Halles (chirurg), alias Mituș Colhon, nu mai aveau nimic de adăugat, iar băieții cam goliseră sacii cu întrebări.

A.M. simți cu indispoziție crescîndă că e privit și că acum, cînd piesele ușoare ale artileriei au făcut pregătirea, e momentul ca el să pună punctul pe *i*, să azvîrle cu nepăsare, și cu aerul că nici nu-l interesează, întrebarea esențială.

Care o fi aceea ?

Întoarse cu o zmucitură bărbia spre stînga, spre fereastra imensă în care se îngrămădeau munții și văzu, deasupra piscurilor, ca o iluzie a unei iluzii, ceva ca o scamă albicioasă, străvezie, legănîndu-se imperceptibil pe cerul orbitor. Era Luna, sau ce mai rămăsese din ea în ziua aceea. Îndoi picioarele și trase puțin pantalonii. Auzi tusea directorului, jenat de tăcerea prelungită. Ceilalți trei medici, foștii colegi ai lui Mituș Colhon, șușoteau între ei, încercînd să se amuze, fără a reuși, fiind în fond, așa cum se întîmplă totdeauna, impresionați de prezența „poliției" în mijlocul lor.

A.M. simțea toate acestea, cu toți porii, sau cu ce s-o fi simțind, privind Luna pe îndelete, ca și cum Luna ar fi fost o oglindă-radar ce reflecta *stările* din cabinetul directorului. Bietul satelit ! Își șterse fruntea cu batista. Toți urmăriră cu stimă acest gest „semnificativ". O clipă mai tîrziu cîteva batiste plutiră spre cîteva frunți mai mult sau mai puțin transpirate.

— Aveți personal mult în spital ? vorbi colonelul.

Întrebarea e obosită, neconvingătoare. Nu e întrebarea pe care se așteptau s-o pună *șeful*. Păi, atîția medici, explică directorul. Cam atîtea surori-șefe, reia unul dintre doctorii mai vechi. Cam atîția felceri, atîtea surori, atîția sanitari și sanitare, atîția șoferi, atîția radiologi, atîția auxiliari, atîția bucătari.

Informațiile curg. Sînt bucuroși că au găsit subiect. Toți însă, și profanii, își dau seama că se mișcă alături de problemă.

Problema e Colhon.

Însă despre el nu mai e nimic de spus. Dacă nu mai e nimic, de ce mai zăboveşte „poliția" ? De ce nu se cară ? Eventual să viziteze fosta locuință a chirurgului. Avem treburi, bolnavi de îngrijit...

— Există, revine cu mare greutate colonelul, strivit de căldură, există printre doctorițe sau printre surori, sau în fine ...în personalul spitalului, există o persoană cu numele mic de Patricia ?

Cristescu și „Puișor" se privesc : *ce întrebare simplă !* Cum de nu ne-a venit în minte ? Și medicii schimbă ochiade. Oare acest șef vrea să-și aranjeze vreo combinație pe-aici ?

Directorul își stăpînește o strîmbătură a gurii și ridică din umeri. Încă n-a avut timp să cunoască toate salariatele după numele mic.

Medicii mai bătrîni însă, toți, într-un glas : Sigur ! Patricia Pastor. Sora-șefă Patricia Pastor de la „Urgențe". Și se grăbesc să dea și alte amănunte, pe un ton cam servil : o femeie de vreo patruzeci de ani, arată mult mai tînără, blondă, trupeşă... divorțată. Drăguță, da, și cu vocea ca o piersică.

Ultima remarcă aparține medicului internist Ciufu.

Văzînd cu toții îl examinează mai mult sau mai puțin insinuant, se disculpă zgomotos : Sînt prea bătrîn pentru a fi bănuit de...

Foștii colegi de muncă ai lui Mituș Colhon (chirurg), capătă mulțumiri și permisiunea de a se retrage la ocupațiile curente. O ștafetă pleacă la „Urgențe" pentru a o găsi pe sora-șefă Patricia Pastor, dar se întoarce de acolo cu doctorul Badea.

Sora-șefă Patricia lipsește de două zile... O viroză sîcîitoare (gripă „asiatică" probabil), o ține la pat. A dat telefon. Cine a telefonat ? Ea în persoană ? Nu... O voce „masculină". Un amic, pe care ea l-a rugat. Așa stau lucrurile ? Așa... Dar, să verificăm...

ÎN ANUL 51 BARONUL DOCTOR VON HALLES (CHIRURG), împlinea o vîrstă și se întreba, lucid și aproape indiferent ca sclipirea rece a unui arc voltaic, dacă e un om terminat, cînd un incident, mai bine zis un șir de incidente, îi tulbură solitudinea, preocupările filozofice, și-i trezi, oarecum, pofta de viață.

Observă cu mare surprindere *că e urmărit.*

Oricui i-ar fi fost greu, dacă nu imposibil, să inducă în eroare un vulpoi bătrîn ca el, care vedea aproape la fel de bine cu ceafa, ca și cu ochii. La început crezu că, în cine știe ce împrejurări, adevărata sa identitate fusese descoperită de autoritățile românești, cu toate că beneficia de acte imbatabile, iar într-un amărît de cimitir la o margine de orășel, puteau fi oricînd controlate mormintele „soției" sale Maria Colhon, al „fratelui", Teohar Colhon, al „fiicei", tot Maria Colhon...

Își schimbă însă foarte curînd părerea.

Cei trei inși care-i dădeau tîrcoale organizînd o adevărată morișcă împrejurul său nu se aflau în postură *oficială.* La rîndul lor puteau fi oricînd înhățați. Probabil că unica întrebare serioasă era : către ce anume năzuiesc misterioșii aceea, vor să capete Marele Diamant al prințului George de Asw. —G., ori să pună mîna pe *ultimul mesaj ?*

Fiindcă von Halles aflase : în urma agresiunii săvîrșite asupra cameristului său de odinioară, *ultimul mesaj* se topise. Îi pierduse urma. Regreta mult ! Regreta că *ultimul mesaj* nu ajunsese la destinație. Il considera cel mai important dintre rapoartele și mesajiile sale.

Chirurgul Mituș Colhon ocupa o cameră frumoasă, mare, ale cărei largi ferestre dădeau spre munte. Iarna, mai ales în nopțile geroase și senine, năluceau spre el luminile cabanelor și ale stațiunilor meteo risipite sub creastă, și se visa tînăr.

Cei șase ani și ceva pe care i-a petrecut în orașul F., la poalele munților F., n-a ieșit din localitate. Îl considerau un om cumsecade, cam distrat, de cele mai multe ori posac, din cauză că era, într-un fel, un înfrînt. Nu era ocolit, dar în afară de cazurile cînd era nevoie de priceperea sa strict chirurgicală, nimeni nu-i căuta cu mare stăruință societatea, mai ales după ce refuzase unele în-

vitații la petreceri, excursii sau pur și simplu mici chefuri, între bărbați, între medici.

Nimeni însă nu bănuia cît de larg e pentru doctorul Colhon cuvîntul *înfrîngere*. Rare înfrîngeri, atît de ireversibile, ca a lui.

Îmbătrînea greu.

Mai exact spus, nu se schimba. Era același, purta mereu aceleași haine, pronunța numai cuvintele strict necesare, poate cu un imperceptibil accent străin — dar cine să observe ? Nimeni nu știa ce face acasă, singur : doarme, citește, bate camera în lung și-n lat, sau, te pomenești, trudește la vreo lucrare ?

Cu ocazia uneia dintre sărbătorile primăverii, în spital se lucra cu grabă și cu sîrg mare în vederea pavoazării adecvate. În timpul după-amiezii se produse un accident. Tînăra soră Patricia Pastor căzu de pe scară peste un morman de fiare vechi, sticle sparte, gunoi adunat și lăsat din neglijență săptămîni de-a rîndul sub ferestrele unui pavilion.

O aduseră pe Patricia la chirurgie, plină de tăieturi, scăldată în sînge. Aproximativ douăzeci de inși, bărbați și femei o însoțeau, căinînd întîmplarea, înjurînd pe cei vinovați...

De serviciu se nimeri să fie Mituș Colhon ; el avu cu această ocazie singurul moment de enervare. Se enervă cumplit. Afară ! zbieră către banda urlătoare, cu fața devenită stacojie. Toată lumea afară ! Zbieră și la asistentele ce se oferiră să-l ajute („Gîștelor"), le împinse. Mă descurc singur !

Spălă, dezinfectă și cusu într-un timp record tăieturile fetei. Care nici nu erau chiar atît de grave pe cît se păruse în prima clipă. Zgîrieturi superficiale, la față, o rană la umăr, o tăietură pe talie, altele la fese și coapse. Nimic alarmant.

Cînd termină, o ajută să se ridice, îi surîse foarte amuzat — nu se știe de ce ! — îi dădu una peste fund și-i prescrise vreo două zile de odihnă.

LUCRASE CU O ABILITATE DE SCAMATOR !...

Sora Patricia Pastor, cu părul auriu incendiat de amurg, traversă curtea spitalului, singură, dar fu apoi observată de prietene care se și repeziră la ea, ca gaițele :

Dar ce e, dragă ? ! Arăţi excelent ! Şi noi care credeam că... Te-a îngrijit bine bătrînul ? Ce e cu el ? De ce a urlat la noi, ce l-a apucat ? Aşa e, dragă, ce l-a apucat ? De ce ne-a dat afară pe toţi, de ce a ţinut să te îngrijească singur, ce ţi-a făcut ?

Fetele se amuzau. Oare bătrînul Mituş Colhon profitase de starea de semileşin a fetei pentru a beneficia de farmecele ei, în tihnă ?

Deşi abia acum tăieturile începeau s-o usture, Patricia încerca şi ea să se amuze. Chiar, dăduse afară pe toţi... ? Perversul de el, şi rîdea ! Credeţi că a încercat să-mi facă ceva ?

Era un ton cinic, în amuzamentul fetelor.

Medicii, infirmierele, personalul sanitar, în fine, cînd discută despre aceste lucruri, cînd poartă o discuţie fără perdea, au un accent de cinism simplu. Aşa stau lucrurile. În fond, poa-să stea şi altfel, sau invers.

De la fereastră, fumînd o ţigaretă ieftină, Mituş Colhon urmărise silueta înaltă, cu forme clare, mari, rotunde, a sorei Patricia.

Trupul unei femei, ce ascunzătoare excelentă ! Chiar, — filozofic vorbind, sau, mai ales...

Şi astfel, o privea el pe sora Patricia, amuzat de gîndul că acum valorează cu o sută de mii de dolari mai mult — sau cu de două ori pe-atita — decît cu o jumătate de ceas mai înainte ; deodată uşa fu izbită de perete şi se ivi directorul (de-atunci) al instituţiei, doctorul Coroian, o namilă năduşită ; fusese anunţat prin tam-tam că la spitalul său avusese loc un groaznic accident însă fostul spion îl chemă la fereastră şi i-o arătă pe sora Patricia, înconjurată de cel puţin şapte fete, hîrjonindu-se, rîzînd.

— Iată accidentata ! E foarte bogată acum, spuse pe un ton misterios chirurgul Colhon.

Doctorul Coroian însă nu sesiză misterul. Ceru lămuriri. Cei care nu au simţul misterului cer totdeauna lămuriri. Jumătate din viaţă cer lămuriri. Cealaltă jumătate lămuresc. „A treia jumătate", suplimentară, coordonează. Inşilor lipsiţi de mister le place să coordoneze, mai ales cînd nu e nimic de coordonat.

— E mai bogată în tăieturi, rînji Colhon, dar în glasul său nu vibra nimic necurat. O să-i rămînă cîteva neimportante cicatrici uşor brune pe la colţuri. Se vor armoniza perfect cu pielea ei albă, împărătească. Va beneficia de un sex-appeal în plus.

Ochii mici, înecaţi în grăsime, ai doctorului Coroian se aţintiră pe chipul chirurgului. Ce om ! gîndi.

În clipa aceea Mituş Colhon, adică baronul doctor von Halles (chirurg) dîstinse, departe în stradă, prin gard, profilul delicat al Asului Negru *din anul acela*. Se tîra încet, simulînd multă plictiseală. Era un bărbat de statură mijlocie, dar cu picioarele disproporţionat de lungi, din care cauză avea un mers caraghios. Mituş Colhon se distră în gînd, mult. Ce festă le jucase Aşilor... Marele Diamant al prinţului George de Asw. —G. îngropat în şoldul fetei se îndrepta alene către poarta spitalului. Patricia Pastor mergea legănîndu-şi uşor fesele dolofane. Părul auriu se răsfira pe umăr.

Marele Diamant trecu chiar pe sub nasul Asului Negru. Ca orice bărbat, Asul Negru privi picioarele femeii, apoi *curbele*. Doctorul Colhon văzu şi rîse, înspăimîntîndu-l pe directorul Coroian, care nu înţelegea de unde provine strania bună dispoziţie a chirurgului. „Totdeauna mi-am zis că e pe jumătate nebun !" În realitate nu-i trecuse aşa ceva prin cap pînă atunci. Însă din clipa aceea va răspîndi zvonul că pe Mituş Colhon îl lasă nervii, că se comportă ciudat, că...

— NU E ACASĂ ! AM SUNAT CA DISPERATUL o jumătate de ceas. Am alarmat casa întreagă ! declară locotenentul „Puişor", gîfîind încă.

— Ia o ţigară, zise colonelul, întinzîndu-i pachetul ca pe o recompensă meritată. Apoi îl privi pe director, ca şi cum vina ar fi fost a acestuia. Bolnava dumneavoastră pe seama se amuză undeva...

Sora-şefă Patricia ocupa o garsonieră, la etajul doi. A.M. sună, uşa nu se deschise, sună iar, tot nu se deschise, şi după ce tot nu se deschise, se crăpară în schimb uşile apartamentelor vecine, cum se întîmplă. Vecinii voiau să

afle cum se face că trei bărbaţi bine bat în acelaşi timp la uşa sorei-şefe ; iese ceva scandal ?

A.M. îi privi cu mohoreală şi făcu observaţia că e periculos să rămîi multă vreme în curent, şi le recomandă să citească în intervalul acesta o carte, un dicţionar. Viezurii se retraseră. Colonelul îi făcu semn lui „Puişor" care atîrna ştim cam cîte kilograme să împingă niţel cu umărul stîng.

Autorizaţia..." suspină ofiţerul.

„Ce să-i faci, nu le poţi avea pe toate, dădu A.M. din cap. Dacă fata e înăuntru, în agonie ?"

La a doua încercare, uşa cedă. Nu era încăpăţînată. Era o uşă maleabilă care ştia să ţină cont de împrejurări.

Cadavrul Patriciei Pastor nu se afla acolo. Deşi, la fel de bine, ar fi putut să fie. În cameră, în minuscula bucătărie, ca şi în baie, ordinea era desăvîrşită, nemţească. Scaunele stăteau cuminţi, impersonale, în jurul mesei. Nici o extravaganţă. Pe scaune, pe fotoliu, nicăieri nu zăcea vreo bluză, vreun combinezon, şosete desperecheate, sau vreun „pantisse-scandale". Toate se aflau la locul lor. Cu atît mai inexplicabil faptul că în antreu zăceau aruncate de-a valma un *fîş* negru de damă, un pantalon supraelastic albastru, număr mare, al Patriciei desigur, un batic străveziu foarte subţire, violet-mov.

Toate acestea atîrnaseră fără îndoială în cuier, deasupra oglinzii, dar, părăsind locuinţa, Patricia le semănase pe jos. Era un „semn" ?

— Probabil fata a fost luată cu forţa. Sau dacă vă place mai mult cuvîntul, răpită, constată A.M., căutînd şi alte semne de violenţă. Ridică pînă şi marginea covorului. Nu descoperi nimic. Doar hainele căzute pe jos în antreu păreau a vorbi despre o ameninţare iminentă.

Semnalmentele sorei-şefe Patricia călătoriră imediat. Vîrsta : 38. Faţa : ovală. Păr blond, lung, neted. Ochii cenuşii sau albaştri spălăciţi. (Asupra acestui amănunt colegii nu reuşiră să se pună de acord). Înălţime cam 1,74. Greutate probabil în jur de 80. Poartă sandale, pantaloni gri strîmţi, bluză galbenă din fir de mohair subţire, largă la gît, şi cu mîneci scurte. (Aceste piese vestimentare lipseau din inventar).

OBSERVĂ PE TELEFON NUMEROASE AMPRENTE. Normal, indivizii ridicau receptorul cu palma asudată și uitau apoi să-l șteargă, din precauțiune, cu batista, cu șervețelul, cu pulpana hainei. Nu se simțeau urmăriți, nu se simțeau cu musca pe căciulă. Puțin le păsa că-și lasă peste tot iscălitura amprentei !

Ah, cît de neglijenți pot fi oamenii...

Însă nici chiar cei urmăriți, asasinii, falsificatorii, traficanții de droguri sau spionii nu se obosesc să șteargă receptoarele telefoanelor, clanțele ușilor sau mînerul cuțitului cu care și-au tăiat șnițelul la marele restaurant X. (Un asasin de marcă nu prînzește oriunde ! Totuși să nu tragem concluzia pripită că toți cei ce iau masa la localul pomenit ar fi asasini. Numai jumătate din ei, cel mult).

Nu se obosesc să-și șteargă amprentele fiindcă știu că nu asta e important. Din cîte cazuri complicate a scormonit, A.M. nu-și amintește vreunul în care depistarea „urmelor dactiloscopice" să fi avut un rol cît de cît preponderent. Are grijă infractorul să-și amestece atît de bine amprentele cu ale oamenilor de treabă, încît ajungi să-i bănuiești mai curînd pe aceștia din urmă. Faptul că a dezlegat sumedenie de șarade delicate, A.M. îl datorează, hm !, norocului. Ba nu, un *anumit fel de noroc*. Un noroc pe care știe, sau, mai bine zis, a învățat, să-l provoace, să-l atragă. Însă n-ar mărturisi asta pentru nimic în lume...

De ce să mărturisești că metodele tale nu sînt chiar „științifice" ? Nici ortodoxe. Intuiția, flerul, „nasul"... Păi, cînd pe un spațiu imens se strecoară ca un șoarece un ins mărunțel și șiret care-și zice Asul Negru, ce metode științifice să folosești ? Hm, hm, cu anii vine și pofta de a trăncăni, iar telefonul SUNĂ. Telefonul cu o mie de amprente.

— Am ceva pentru dumneavoastră, veniți urgent ! zice locotenentul Dăscălescu de la miliția orașului F. (de la poalele munților F.).

— Sper că e ceva plăcut. Sper că e o halbă...

Lui Dăscălescu îi pică de pe nas ochelarii.

— O halbă ?

Nu e obișnuit cu stilul colonelului. În privința ochelarilor nu e o glumă, poartă dioptrii care-i dau un aer de șoarece de bibliotecă.

— Un moment, domnule doctor, vine cineva care o să fie mult interesat de povestea dumneavoastră, îi spuse locotenentul de miliție bărbatului scund și lat, un fel de hipopotam, ce ședea pe fotoliul de piele, iar apoi se apucă să aranjeze niște hîrtii pe birou, ca și cum venirea unui grad mare, și din altă „ramură" trebuie onorată, dacă nu cu bere, cum sugerase (deh, de la un anumit grad în sus, ai dreptul să te și distrezi...) cel puțin cu ordine desăvîrșită. Isprăvise de împins călimara și tocurile la locul lor, cînd veni A.M. Șorobetea se ridică, nițel cam țeapăn, A.M. îi întinse mîna:

— Să trăiești, *tenente !* Cu ce te mai delectezi ?

Doctorul Constantin Coste, hipopotamul din fotoliu, practicase toată viața într-un oraș minier, nu departe de F., și pensionîndu-se, venise să locuiască aici, împreună cu cei doi fii ai săi. În urmă cu două zile trăise o adevărată aventură...

— Vă plac aventurile ? îl întrebă A.M., sincer interesat.

Între timp se făcuseră prezentările.

— Nu știu exact la ce vă referiți, răspunse Coste, iar din ochii lui mici picura calmul. Dar, la modul general, detest aventurile. Mai ales cele neprevăzute.

— Păi tocmai din cauza aceasta aveți parte de ele.

Dăscălescu îl privea mirat pe A.M. De ce divaghează ? Se vede că are mult timp de pierdut...

Doctorul Coste își aprinse flegmatic o țigară.

— Cred că aveți dreptate. Nu există avion în care să mă urc, să nu se prăbușească. Dacă intru într-o galerie, neapărat se surpă...

— În ciuda atitor prăbușiri, ați scăpat cu viață...

Ca pentru a impulsiona discuția în sensul dorit, locotenentul Dăscălescu scoase din sertar un teanc frumușel de bancnote noi nouțe și-l așeză în mijlocul biroului. Colonelul văzu, dar nu păru să-i pese.

— În timpul războiului, am fost mitralior, zise Coste, spre exasperarea locotenentului. A.M. se arătă în schimb foarte interesat :

— Ați mitraliat *mult ?*

Iată o întrebare ! Ca și cum ai zice : Ați jucat mult pingpong ?

— Nici mai mult, nici mai puțin decît orice alt mitralior în timp de război, în schimb m-am prăbușit de mai multe ori decît oricare din ei, de trei ori, de fiecare dată piloții au murit...

— Ce e cu banii aceia, *tenente* ? se întoarse neglijent A.M. spre Dăscălescu. Cine a vrut să te cumpere ? Care oficină blestemată a vrut să ispitească sufletul tău june ?

— Banii îi aparțin domnului doctor, făcu Dăscălescu cu totul derutat.

— De fapt nu-mi aparțin, precizâ Coste. Sau îmi aparțin, fără să-mi aparțină.

— Ador paradoxurile, zise colonelul. Sînt falși ?

— Nu, se repezi Șorobetea. Am verificat. Sînt *buni*. Chiar prea buni !

— Tocmai ne-ar ajunge de-un chef...

Colonelul ăsta e cam... ! gîndi Dăscălescu. Cum poți să discuți în felul acesta de față cu un civil ? Ce impresie își face ?

— Cu banii ăștia am fost plătit pentru o operație ce am făcut-o, explică doctorul, care nici el nu părea grăbit.

— Cîți sînt ? întrebă colonelul Adrian Mocanu.

— Zece „bătrîne". Zece mii.

— După mărimea sumei, trebuie că ai amputat cel puțin piciorul unui elefant matur, opină A.M., întorcîndspre doctorul pensionar.

— De loc. Coste scuturâ țigara. Nici nu se poate numi *operație* ceea ce am făcut. O simplă incizie în șoldul unei doamne. În sfîrșit, cam la nivelul șoldurilor...

— Dar mai exact vorbind, în fesă ? întrebă neglijent A.M.

— Da, mai exact vorbind...

— În fesa dreaptă, nu e așa ?

— Știți ?

— Bineînțeles. A.M. își ascunse un surîs.

— Credeam că povestea are să vă intereseze, zise Dăscălescu dezumflat.

— Dar ce ? Te-ai fi așteptat să mă vezi sughițind de nerăbdare ? Mă interesează mult povestea. E pasionantă.

S-o savurăm pe îndelete. Poftiți, d-le doctor, după dv. Adică, dați-i drumul. O întrebare mai întîi : ați venit să donați suma în folosul spitalelor ?

— Nu m-am gîndit la așa ceva. Am venit să torn aici întreaga afacere, să mă scap ; cît privește banii, puțin îmi pasă ce se întîmplă cu ei, n-aș avea nimic împotrivă nici să-i capăt înapoi, deși nu am neapărată nevoie. Cred că i-aș cheltui pe ustensile pescărești de mare finețe.

— Apreciez sinceritatea, zîmbi A.M., și eu mă dau în vînt după pescuit, însă nu prea am vreme. În sfîrșit, să ascultăm ultima dumneavoastră aventură... Ultima, se grăbi să precizeze, în sens cronologic, dar să sperăm că nu ultima din viață !

O MUSCĂ, NICI PREA GRASĂ, NICI PREA SLABĂ, de-o culoare incertă, dar în orice caz mohorîtă, porni din colț, repede ca un jucător care, după ce a executat cornerul, vine să participe la ostilitățile din careul cu pricina, exact în direcția bancnotelor.

Din motive misterioase toți cei trei îi urmăriră evoluția. Musca ar fi putut străbate distanța în zbor într-o fracțiune de secundă, însă nu-i trecuse prin cap ideea. Ajunse lîngă teancul de mii, și-l escaladă. Înaintă cu mare precauțiune pe bancnota de deasupra ca un *guerillero* pe teren minat. Se opri exact pe cupola Ateneului. Făcu o pauză. Începu să-și curețe aripile. Iarăși se opri. *Tenente* Dăscălescu o alungă. Îi era teamă probabil ca insecta să nu păteze hîrtia lucitoare. După ce musca fu îndepărtată din acțiune, doctorul Coste își povesti aventura. O făcu demn, cu glas egal, precis și scurt.

Lungimile care intervin eventual aici, le luăm pe seama păcatelor noastre.

Doctorul Coste trăise șaizeci de ani de viață mai mult sau mai puțin zbuciumată, însă nu i se întîmplase pînă atunci să fie amenințat *direct*, cu pistolul, nici măcar în timpul războiului. Avea să încerce această înviorătoare senzație într-o seară liniștită, cînd așteptase să apună soarele pentru a trece în tihnă cu stropitoarea printre straturile de flori.

Își suflecase mîneca dreaptă cînd, credincios tacticii calului pe tabla de șah, Asul Negru schimbă direcția mersului său și pătrunse în curte. În același moment Asul Gri, urmînd neclintit tactica Nebunului, traversă în diagonală strada.

Tot cam în aceeași clipă Asul Așilor, în afara oricărei reguli și tactici, avînd libertate deplină de manevră, lucrînd „la inspirație" deci, se ivi brusc de după casă.

Doctorul se pomeni între cei trei Ași care-l sfătuiră să intre în casă, „fără să încerce nimic". Coste îi privi. Toți trei aveau fețe mici și palide.

Îndată ce se găsiră în casă, Asul Negru scoase revolverul, încălecă un scaun și îndreptă neglijent țeava armei spre pieptul medicului.

Asul Gri scoase din buzunar cele zece mii de lei. Puse apetisantul teanc cu grijă, pe marginea mesei.

Asul Așilor tuși, pregătindu-se să ia cuvîntul. Lucrau organizat.

În casă nu mai era nimeni, fiii lui Coste fiind plecați în concediu. Așii alesesră cu grijă momentul. Nimeni, în afară de motanul Jamaica, cel mare și roșcovan, Acesta, deranjat din somnul binemeritat de după-amiază, și care se prelungea cîteodată pînă a doua zi, examină nemulțumit grupul de oameni, observă cu indiferență arma neagră care nu semăna cu nimic, nici măcar cu un șobolan proaspăt, se ridică, se întinse, porni și trecu pe lîngă Asul Negru, care fiind pe semne responsabil cu duritățile, îi repezi un picior.

— Ce dracu ai cu pisica ? se indignă medicul ?

Asul Negru se hlizi vag și nu zise nimic. Nu mai puțin indignat, motanul Jamaica dispăru. Asul Așilor grăi :

— Dacă ești înțelegător, *doc*, capeți mulțumirile noastre, împreună cu maldărul ăla de bani. Zece mii, în hîrtii de o sută, valabile și în circulație legală. Dacă te încăpățînezi însă, cu toată părerea de rău, amicul nostru vîră în tine niscaiva plumb. Și nu mai capeți nici banii. Ce zici ?

Doctorul Constantin Coste suspină de tristețe că nu simte cine știe cîtă emoție, sau teamă.

— Ce trebuie să fac ? întrebă pe un ton practic. Să număr picioarele unei coropișnițe ? Pistolul, ridicîndu-se

încetișor spre craniul său, nu-i provoca nici o senzație. Gîndi : Sînt blazat și bătrîn. Moartea nu mă mai sperie...

— Nici măcar atît, preciză Asul Așilor, îndreptînd cu degetul arătător drept o șuviță lungă de păr negru care-i cădea mereu în diagonală peste frunte, așa cum se întîmplă cu marii violoniști, în filme. Picioarele coropișniței știm să le numărăm și noi, zise, făcînd impresia că-și alege cu mare grijă cuvintele. Va trebui să vii pentru a da îngrijiri unei persoane care se află în pericol. Afacerea, cu drum cu tot, n-o să-ți ia mai mult de zece ore. Pentru asta capeți zece mii. Plus mulțumirile noastre.

Doctorul aruncă de pe el bluza peticită în care grădinărea. Scoase din dulap o cămașă curată.

— S-a făcut, acceptă Coste. Ce tot trăncăniți atît. Banii înainte, mulțumirile după.

Așii se priviră între ei. Căzură de acord, deși era normal să fie ușor îngrijorați. Nepăsarea cu care acceptase atît de repede doctorul propunerea lor trezea suspiciuni. Coste făcu vînt bancnotelor într-un sertar, îl încuie, se înfipse într-o pălărie veche de vară, luă haina subțire sub braț, închise ușa casei cu cheia. Cheia o puse sub un bolovan, în stînga pragului, sub privirile sceptice ale Așilor. Pe stradă, ceva mai încolo aștepta un 850 alb, pașnic. Pînă la automobil era o distanță. Asul Negru șopti printre dinți doctorului că e bine să fie înțelegător, altfel...

Coste îl repezi :

— Am luat banii, al vostru sînt. Ce tot boscorodești ? Unde e bolnavul vostru ?

Asul Gri, tăcut, trecu la volan. Coste luă loc în spate, cam înghesuit, între ceilalți doi Ași. Se înserase. Asul Așilor îl legă pe doctor la ochi cu un fular de mătase. Automobilul ieși din oraș, părăsi curînd șoseaua și o apucă pe un drum foarte prost. Doctorul întrebă dacă poate să fumeze și unul dintre Ași îi vîrî o țigară aprinsă între buze. O „Specialitate". La intervale i-o lua s-o scuture și i-o înapoia. Totul era caraghios, ireal. Părea o răpire de operetă. Nu ca-n operetă, ci ca-ntr-un film stupid...

Totuși, nu era o răpire. Luase banii... Pe de altă parte nimic nu-i împiedica pe Ași să se descotorosească de el după ce le va face treaba, să revină și să umfle teancul de bancnote.

Nu-şi complică totuşi prea mult mintea cu variantele posibile. Erau prea multe...

Apoi se întîmplă ceva la maşină. Pe semne se spărsese un cauciuc. Doctorul fu scos din automobil şi rămase sub supravegherea unuia, în vreme ce ,,ăialalţi doi remediau defecţiunea, pe tăcute, fără să înjure. Dacă s-ar fi apucat să înjure probabil ar fi putut să-i caracterizeze mai bine. Erau însă nişte „meseriaşi" nevorbăreţi... Doctorul se încheie la haină, strînse umerii, se făcuse cam frig, aerul era bun şi tare. Se aflau în munţi. Continuară drumul cam după un sfert de ceas. Micul automobil urca din greu, dar în cele din urmă ajunseră.

(Aici A.M. îl întrerupse pe doctor şi-l întrebă pe *Tenente* ce măsuri luase în legătură cu 850-urile albe. Fu satisfăcut. *Tenente* Dăscălescu se anunţa şi el „meseriaş" priceput).

Automobilul stopă, Asul Gri răsuci cheia şi opri motorul şi doctorul fu condus deîndată într-o casă, aici îi fu ridicat „căpăstrul" de pe ochi, în vreme ce Asul Negru aprinse lampa... Mişcările fiecăruia păreau strict calculate. Coste voi să vadă cît e ora, dar Asul Aşilor îi flutură sub ochi vechiul lui ceasornic (de argint, firească, şi cu capac...) zicînd : „Îl capeţi la înapoiere, pînă atunci să nu te preocupe ora exactă... Ne îngrijim noi de timpul dumitale, *doc*..."

— Numai Dumnezeu ştie cînd mi-l sustrăseseră de la locul lui, i se adresă Coste colonelului. Adevărul e că, spre cinstea lor, mi l-au înapoiat, iată-l. Dacă doriţi să luaţi de pe el ceva amprente, vă stau la dispoziţie.

Iarăşi amprente, mîrîi A.M, amirosind uşor, cu nările puţin dilatate, să vadă dacă nu cumva îi adie de undeva a varză. Nicăieri nu reuşea să scape de mirosul de varză... Amprente avem din belşug, zise. Putem da şi la export.

— Prea bine, spuse Coste, netulburat. Să descriu încăperea în care mă aflam ?

— Pe scurt, pe scurt...

— Încăperea era cam aşa... Dar, revin pentru o clipă la ceas. Mi-l umflaseră, nu erau proşti, ca să nu pot cronometra timpul la ducere. Aş fi putut trage concluzii cu privire la distanţa parcursă din clipa „răpirii". Acest

gînd însă mi-a venit mai tîrziu; în momentul cînd mă scotocisem după ceas, aș fi vrut să știu cît e ora „pur și simplu"... Apreciez că se făcuse cam unsprezece. Sînt un om cuminte și la unsprezece de obicei dorm dus... Am început să casc. Am căpătat cafea. Foarte bună cafea, deși nu Ness. Amăruie, parcă mi-ar fi cunoscut gusturile.

Doctorul Coste îl privi pe A.M. Acesta îi trimise o căutătură încărcată de reproș. Fostul mitralior pricepu și încercă să fie mai lapidar în expunere, să elimine nuanțele prea personale. Deci continuă cam astfel :

În încăpere se afla o laviță, pe laviță un profil mare, indistinct, acoperit c-o pătură. Un om care doarme, sau un cadavru ? se întrebă Coste. Avea să afle curînd că era o femeie adormită, sub influența unui narcotic tare.

Și în această privință Așii lucraseră bine. Se dovediseră așa. I se explică ce trebuie să facă. În primul moment Coste fu pironit de mirare. Trebuia să extragă „ceva" din șoldul persoanei. (De fapt chiar din fesă, în sfîrșit...)

Ar fi dorit să vadă fața subiectului.

Așii însă, imbatabili, avuseseră grijă să confecționeze o mască neagră, destul de sinistră, ca de călău... („Sau călăii poartă glugă roșie ?" puse întrebarea doctorul). Prin urmare nu-i fu dat să vadă chipul „pacientei", tot ce poate spune e că dama era destul de corpolentă, înaltă, blondă probabil, judecînd după pigment, nu foarte tînără, însă nici vîrstnică.

Așii îi puseră la dispoziție un set de instrumente chirurgicale în stare bună, fierte, dezinfectate, seringi, antibiotice, mănuși sterilizate, lighean, apă, săpun. Se pregăti ca un veritabil chirurg pentru o intervenție dificilă, umflîndu-se în pene, săpunindu-și îndelung degetele, clătindu-le în trei ape, iar apoi așteptă să se usuce de la sine, în vreme ce Așii îl priveau în tăcere. E adevărat că Asul Negru se juca din cînd în cînd cu pistolul, ca pentru a-i aminti condiția sa de prizonier-mercenar...

Pregătirile fiind încheiate, Coste spălă și dezinfectă „regiunea" operatorie, apoi se apucă să palpeze încetișor. Partea dezgolită a trupului femeii, în lumina nu tocmai orbitoare a lămpii, oferea o imagine plăcută. Aici Coste

făcu iar o divagație și consideră că tabloul trebuie să fi fost într-adevăr straniu. O intervenție chirurgicală de taină, undeva în munți, într-o baracă părăsită...

Îl privi pe colonel. Acesta îi făcu semn să continue.

Foarte iute Coste reuși să localizeze acel „ceva" care trebuia extras din carnea necunoscutei și făcu o incizie cît mai scurtă, pentru a nu-i lăsa fermecătoarei doamne „semne" care să-i altereze armonia trupului, mai ales că la numai un centimetru de tăietura nouă mai exista semnul unei cicatrici vechi...

În acel moment al operației curiozitatea Așilor era pe semne foarte mare, așa încît își îngrămădiră fețele palide holbînd ochii.

— Domnilor, le zise Coste, aici e vorba de o doamnă cam dezbrăcată, vă conjur, ocrotiți-i pudoarea...

Nu reuși să obțină măcar un zîmbet!

Posibil că Așii se așteptau ca doctorul să extragă din șoldul femeii ceva substanțial (dar ce? că doar nu putea să încapă acolo o casă cu bani sau o casetă cu bijuterii, oricît de corpolentă ar fi fost pacienta!), fiindcă atunci cînd Coste scoase la iveală un „ceva" foarte mic, ei părură dezamăgiți. Totuși nu se lamentară, nu ziseră nimic. Ba da. Unul din Așii, probabil cel Negru, bufni:

— Caută, *doc*, caută! Nu mai e și altceva *acolo?*

— Ce să mai fie, ripostă Coste. Un zăcămînt carbonifer?!

Îngriji cu mare grijă incizia, o cusu lejer, și după ce-i dădu pacientei toate îngrijirile necesare, trăgînd cu coada ochiului la masca neagră, doar, doar va cădea și are să vadă cu cine are de-a face, se spălă pe mîini și așteptă decizia „plătitorilor" săi.

Aceștia tăceau, înnegurați. Coste avea toate motivele să se întrebe care va fi destinul său, dar nu se întîmplă nimic. Nimic rău. Nu-i trîntiră în ceafă un glonte. Îl aduseră cu mașina pînă la marginea orașului. Se despărțiră fără saluturi. Se făcuse patru dimineața cînd ajunse acasă. Se tîrî la pat și adormi fără să se mai dezbrace.

— Spune-mi... începu colonelul.

— Vreți desigur să aflați cît de gravă e rana doamnei? Un fleac. Am lucrat bine, nu-mi reproșez nimic...

De altfel nici n-am pătruns prea adînc. *Obiectul* se afla la suprafață. De mirare că persoana nu l-a descoperit... Ori credea că e un simplu hematom ?

— Îmi pare bine că doamna e în afară de orice pericol...

— Bineînțeles dacă ăia n-au lichidat-o...

— N-ar fi logic. Nu s-ar mai fi complicat cu un medic, și încă cu unul atît de scump plătit ! O ciopîrțeau pur și simplu ca să extragă „hematomul". Au vrut să lucreze „curat", dar nu am de gînd să le dedic ode pentru asta. Doctore, bănuiești cam ce ar fi în fond acel „ceva mic" pe care l-ai extras cu atîta pricepere din șoldul doamnei ?

Coste clipi de mai multe ori, foarte satisfăcut.

— Bănuiesc, da !

— Hm, ai ochi.

— Cu atît mai mult, nu pricep dezamăgirea celor trei... Ori sînt eu un prostănac, ori acel „ceva mic" deși mic, e un diamant foarte mare.

— Firește, zise A. M., e Marele Diamant al...

— Cum ați spus ?

— Mă gîndeam la dezamăgirea celor trei. Ești chiar sigur că păreau necăjiți ?

— Eh ! Nu sînt chiar foarte sigur. Aveau fețe, he ! impenetrabile... Însă am avut impresia că se așteptau la altceva. La ce ? Oricît de încăpător ar fi trupul unei femei corpolente, nu poți ascunde în el o balenă...

Dar un *ultim mesaj?* se întrebă colonelul, cu melancolie.

Iar apoi, după ce doctorul Coste primi mulțumiri și permisiunea de a se retrage, A. M. îl privi lung și gînditor pe *Tenente* Dăscălescu. Apoi se ridică, îi întinse mîna, grav.

— Mi-a făcut plăcere să te cunosc ! În fond, întîlnirea dintre noi e un frumos exemplu de colaborare între „arme", nu e așa ? Îți mulțumesc !

Nițel complexat, *Tenente* răspunse :

— Și eu vă mulțumesc !

Și adăugă iute : SĂ TRĂIȚI !

DUPĂ CE ASCUNSE MARELE DIAMANT al prinţului George de Asw.-G. în trupul primitor al Patriciei, baronul doctor von Halles (chirurg) îşi spălă cu rîvnă, profesional, mîinile, zicîndu-şi că în general făcuse o bună treabă şi, într-un fel, *închisese cercul.*

Acorda mari sensuri filozofice faptului de a fi dosit *piatra* (care de-a lungul anilor provocase destul ravagii) în şoldul bogat al unei ispititoare şi tinere femei. (Pe-atunci Patricia Pastor era foarte tînără).

Combinase, unise, hm, să zicem, *două deşertăciuni:* strălucirea Diamantului, cu cea a unei tinereţi trecătoare...

Dar, imediat, începu să sufere din cauză că, probabil, nimeni nu va afla de această ispravă. Orgoliosul de baron ! Patricia va îmbătrîni, se va îngrăşa mereu, şi n-are să-şi dea seama ce poartă în fesa dreaptă. Viaţa ei în cele din urmă va trece, iar Marele Diamant se va strămuta în pămînt...

Mituş Colhon începu să regrete că fusese *prea ingenios.* Atît de ingenios că nimeni nu va băga de seamă ! Nu făcea parte din categoria oamenilor care înainte de a muri îşi distrug în duşmănie opera. Ard miile de pagini scrise. Spărg cu barosul cel mare statuile de marmură. Nu ! Baronul dorea ca faptele sale, ideile, humorul, să-i supravieţuiască. Spera că, odată şi odată, cineva să descopere Marele Diamant şi să ştie că el fusese cel care-i găsise o ascunzătoare atît de potrivită, păcălindu-i pe Aşi...

Să trimită din nou o *scrisoare cu sosire întîrziată*...

Cum ? Mai încercase cîndva, cu nepricopsitul acela de scriitor — îi uitase numele, sau poate nici nu-l știuse — îi povestise destule, se ocupase chiar la amănunt și de încurcăturile ce se vor ivi în anii viitori în legătură cu *ultimul mesaj* și Marele Diamant, fiindcă destinul care e un sceptic capricios, va încurca desigur și mai mult pistele...

Fiindcă, poate e, poate nu e cazul s-o spunem încă de pe acum : cu voia sau fără voie, dar mai curînd cu, von Halles îi expediase încă de la început pe viitorii căutători ai *ultimului mesaj* în direcția Diamantului, iar pe căutătorii Marelui Diamant, — în direcția *ultimului mesaj*...

Însă mucosul de autor* nu pricepuse *esența*. Nu pricepuse nimic. L-o fi crezut nebun. Sau maniac, unul din aceea care-și închipuie că ar fi spioni, agenți secreți, detectivi celebri... Nu scrisese cartea, tîmpitul ! Poate că — mai bine așa. Cine știe ce ar fi... (Fiindcă — nota noastră — în anul 1951, dată la care baronul se debarasase așa cum știm de Diamant, nu apăruse „Acoperiș cu demoni".)

Să lase oare un *mesaj* cifrat ?

Sigur ! Are să-l cifreze atît de bine, încît nimeni nu are să-l priceapă, în veci ! Numai în romane, mesajele, hărțile vechi cu locul comorii, pergamentele misterioase și pe jumătate șterse, sînt descoperite la momentul potrivit și de către mintea potrivită, pentru a le interpreta. Realitatea însă nu e astfel organizată încît să-i acorzi vreo încredere. Realitatea nu e decît un cazan cu ciorbă, gîndea von Halles. Esențialul se pierde printre foile de varză și leuștean.

Atunci, să lase un *mesaj* semi-cifrat, semi-cifrat în sensul că va spune lucrurile simplu și clar, prea simplu și prea clar... ei dar nici chiar mură-n gură !

„Marele Diamant se află în fesa dreaptă a Patriciei".

Astă se poate interpreta în felurite chipuri... Dar de ce să nu complicăm niței lucrurile ? Și iată ce compuse :

„Ultimul *meu* mesaj *către tine* se află în fesa dreaptă a Patriciei".

* Cel căruia-i oferise SUBIECTUL — vă amintiți.

Pe plic scrise vechea adresă a Nadirei. Poate că fosta sa amantă se măritase, se mutase, sau murise (ceea ce tot un fel de mutare era), dar, oricum, se va găsi cineva care să înşface plicul, să citească acest *mesaj*, să-şi bată capul... Care Patricia ? N-au decît să se descurce !

În halat, cu obrazul puternic luminat de soarele care-i adîncea zbîrciturile, Mituş Colhon ieşi deci în stradă şi se îndreptă spre cutia poştală.

Credincios tacticii. Nebunului, Asul Gri din acel an cincizeci şi unu traversă strada în diagonală. Von Halles — Mituş Colhon — nu binevoi să-l onoreze c-o privire, dar din motive absolut de neînţeles nu mai puse plicul la cutie, deşi ar fi fost probabil singurul loc unde s-ar fi aflat în siguranţă.

Seara, Mituş Colhon trase încă o dată cortina. Îngrămădi într-un geamantan cîteva lucruri. Lăsă pe masă, conştiincios, chiria pe ultima lună şi cîteva rînduri în care arăta că se internează definitiv într-o casă de sănătate... Ieşi în noapte. Cei trei Aşi erau însă la post. Ei îl urmăriră.

Şi apoi — avu loc episodul Sacoste Petrică — ad-tor, care pe-atunci o iubea pe fata popii din Răchiţele...

PATRICIA PASTOR, ALE CĂREI SEMNALMENTE erau acum cunoscute de mulţi bărbaţi în uniformă, fu găsită foarte repede şi într-un chip surprinzător de simplu.

O brigadă mobilă din oraşul F. (de la poalele munţilor F.) opri un camion, la vreo zece kilometri de localitate. Şoferul camionului coborî din cabină făcînd feţe-feţe, îşi şterse cu mîneca fruntea asudată şi se pregăti să mintă că persoana pe care o transportă e cumnată-sa ; militarii însă nu-i acordară atenţie, dimpotrivă, o rugară pe femeia blondă din cabină să coboare. Cînd fu jos, constatară că e mai înaltă decît ei.

— Tovarăşa Patricia Pastor ?

— Da, răspunse ea repede, mirată — şi nu prea ! — de atenţia cu care e întîmpinată la porţile oraşului natal.

— De unde veniţi ? Cel care punea întrebările era un ofiţer ce-şi îngusta mereu ochii, încercînd să compună o mină fioroasă.

— Ca să fiu sinceră, nu știu, zise Patricia mirîndu-se și ea că poate da un astfel de răspuns. Însă era singurul posibil.

Ofițerul se întoarse către șofer.

— De unde ai luat-o ?

— De pe la kilometrul 20, făcu omul, pe ton plîngăreț. Să vedeți, eu...

— Bine, taci ! Dumneavoastră veniți cu noi, îi spuse Patriciei, invitînd-o în mașină. Liber ! îi zise șoferului acelui camion care privea scena cu gura căscată, convins că asistă la o mare arestare. Ce noroc că n-apucase să afirme că grăsuna e cumnată-sa !

— Ia-i totuși numărul, adăugă ofițerul spre unul din oamenii lui. Cînd camionul se urni, o întrebă : Ați suferit o agresiune ?

Sora-șefă Patricia, care nu-și pierdea cumpătul și buna dispoziție decît foarte greu, chicoti :

— O agresiune ? Doamne ferește ! Chicoti iar, pe semne dînd un anumit sens termenului. De fapt nu știu prea bine ce s-a întîmplat. Știu doar că am fost operată...

— Operată ?

— Da. Niște prieteni necunoscuți, într-un loc necunoscut, mi-au extras din... șold un hematom pe care-l aveam de mulți ani și care uneori mă supăra.

— Bine, o opri ofițerul. O să-i spuneți totul tovarășului colonel. Vă așteaptă.

Într-adevăr, unul din plutonieri comunicase prin radio că Patricia sosește.

— Un colonel de miliție se ocupă de mine ? se miră P.

— Nu e de la miliție...

Sora-șefă Patricia Pastor căzu pe gînduri. Se trezise în zori într-un fel de cabană ruinată, în mijlocul pădurii. Dormise pe-o laviță, învelită cu pături. Păturile erau noi, curate, frumoase, contrastau cu mizeria dimprejur. Își simțea capul greu. după narcoză. Găsi un bilețel.

„Mănîncă un biscuit. Îl găsești alături. Nu ți s-a întîmplat nimic rău. Du-te liniștită acasă, te afli la numai șase kilometri de șosea. Apuc-o pe drum, în jos. Dacă nu vrei să ai complicații, nu povesti nimic nimănui. După două săptămîni scoate firele de plastic din cicatrice — știi cum !

Fă treaba asta singură. Aveai în șold un hematom malign — cancerigen ! — ți l-am extras, cu toată grija. Consideră că ai fost victima unor medici-cercetători care însă nu ți-au dorit decît binele. Nu vorbi despre cele întîmplate ! Păturile îți aparțin, ia-le dacă dorești. Sînt din păr de cămilă."

Patricia urmă primul sfat din bilețel și mîncă un biscuit. Apoi mai înghiți unul. Era răcoare, dar sub pătura „din păr de cămilă" era bine, cald, plăcut. Se mișcă și descoperi ușoara jenă din „șold", acolo unde fusese operată.

Amintirile ei erau confuze, puține.

O vizitaseră, acasă, doi bărbați. Îi făcuseră o propunere caraghioasă. Ea izbucnise în rîs, zicînd că nu e de acord. Nu că o speriau doi bărbați. Însă era, ca orice grăsună, o sentimentală. Prefera totdeauna numai unul. Cu totul și cu totul inexplicabil, simți, în timp ce discuta cu cei doi, că i se taie picioarele, o cuprinde o somnolență irezistibilă... Fusese drogată, dar, pentru Dumnezeu, cînd ? E adevărat, băuse un pahar cu apă...

Chipurile celor doi inși începură să se balanseze în fața ei. Ah, ah, acești bărbați fioroși... Unul din ei o luă de braț, strîns, o conduse, dar Patricia știa că, totuși, ceva nu e în regulă. Ridică brațul și dărîmă în trecere cîteva haine de pe cuier. Numai așa, ca să se știe că „s-a întîmplat ceva"... Celălalt bărbat încuie ușa și puse cheia în poșeta ei. Pe urmă nu-și mai amintea nimic... Se trezise în cabana părăsită din pădure...

Patricia mai ronțăi un biscuit. Se ridică. Era în combinezon. Descoperi alături pantalonul, bluza de mohair, pe un maldăr de vreascuri... Se îmbrăcă, mai citi o dată bilețelul, ieși. Era dimineață. Respiră adînc. La urma urmelor nu pățise nimic. Iar acum, stătea în fața unui bărbat *între două vîrste, de fapt mai mult într-a doua, cu* înfățișarea evident obosită, într-un birou ; un alt bărbat, vîrstnic, gras și scund, dar cu părul des și nu de tot încărunțit, ședea mai la o parte și părea că o studiază cu mare interes.

— Sper că vă simțiți bine, zise în cele din urmă acesta, în vreme ce primul, probabil „colonelul", desena distrat (spre disperarea lui *Tenente* Dăscălescu) căței, chiar

pe birou. Am luat toate măsurile, sînt convins că nu veţi avea complicaţii, vreo infecţie, sau supurări, doamne fereşte.

Patricia îl privi cu ochii mari, albi.

— De fapt, despre ce vorbiţi ?

— Eu sînt cel care v-a operat, doamnă, explică bătrînul medic Coste, cu o urmă de orgoliu în glas, fără a urmări transformările de pe faţa femeii.

A. M. suflă fumul ţigării, departe, ca şi cum ar fi încercat să risipească norii furtunii inevitabile, apoi mai desenă un căţel, dintr-un şir lung de căţei ce traversau masa lui *Tenente* Dăscălescu, imaculată pînă acum.

Sora-şefă Patricia Pastor se simţi dintr-odată foarte nenorocită. Lua parte, în calitate de manechin, la un joc pe care nu-l înţelegea.

— Faceţi experienţe pe mine ? abia reuşi să îngăime.

Patricia izbucni în plîns...

AR MAI FI DE ADĂUGAT numai cîteva neînsemnate amănunte. Vipera Albastră și Cartoforul Trist ședeau pe terasa unei cafenele de pe bulevard, beau oranjadă și cafea și încercau să pună la punct un plan.

Cartoforul Trist avea în ochi întreaga melancolie a unui Don Quijote, după ce i-au fost arse romanele cavalerești. Purta haină dintr-un material subțire, mătăsos, puțin lucitor, de un bleu deschis, ușor *changeant*, pantalon alb, pantofi gri de vară cu mii de găurele, șosete foarte galbene. Purta o cravată galbenă, la încheietura mîinii stîngi cureaua ceasului era tot galbenă. Fruntea lui bronzată, vîrful nasului, precum și degetele mîinii drepte pătate de nicotină, oglindeau aceeași culoare, în vreme ce restul feței părea mai mult pămîntiu. Vipera Albastră, ale cărei semnalmente le trec sub tăcere, își strecurase fundul mic și foarte rotund într-un pantalon roșu, iar părul ei negru curgea pe spatele mlădios pînă aproape de talie. Era atît de bine că dacă o întîlneai pe stradă îți venea să fluieri — firește, dacă nu erai cetățean al Marii Britanii care „vede o femeie fără a se uita la ea".

Vipera întoarse puțin capul și observă o bărbuță roșcovană. Un ins în cămașă verde cadrilată înțepenise între stîlpii metalici care delimitau intrarea, și se uita țintă la ei, fără a-și ascunde curiozitatea și chiar plăcerea de a-i vedea. Strîngea între dinți un port-țigaret alb foarte lung, iar în port-țigaret înfipsese o țigaretă tot albă și de asemenea foarte lungă. Trăgea fumuri într-un fel obraznic. Ținea mîinile pe șolduri, cu degetul mare vîrît în deschizătura buzunarului, părea degajat și plin de voie bună ce ar fi scos din sărite chiar și pe un eschimos sătul.

— Ăla ce mai vrea ? se indignă Vipera Albastră.

Cartoforul Trist întoarse capul și-i expedie o privire plină de scîrbă necunoscutului : acesta clipi cu ochiul drept, trase un fum fără a ridica mîna, și-l trimise apoi drept înainte, într-un rotocol aproape invizibil. Înaintă decis, făr-a scoate degetele mari din buzunare. Rămase în picioare, deasupra Viperei și a Cartoforului, în acest timp degetele libere i se jucau pe șold, în acest timp trăgea fumuri mici, neimportante ; apoi își dezlipi mîna stîngă de șold, o puse pe mînerul metalic al scaunului și trase scaunul. Se așeză fără să fie invitat. Cămașa lui verde cadrilată era de un prost gust impecabil.

— Greeeeu, nu ?

Vorbise fără a scoate port-țigaretul dintre dinți, laminînd sunetele ca pe niște tăiței.

— Să mergem, zise Cartoforul Trist, ridicîndu-se. Să mergem, *mon amour*.

— Aș fi preferat să rămîn... Dinții albi, strălucitori, ai Viperei Albastre luminau chiar și pe lumină. Ea se uită la bărbuța roșcovană, cam rară, a individului insolent, apoi la port-țigaretul lui, pe urmă îl fulgeră pe Cartofor :

— Nu ești în stare să pui la punct un vagabond *singuratic*, care vine din senin peste noi ?

— Nu-i pot pune la punct pe toți vagabonzii, *chérie*.

— E prima dată cînd își cer să-l pui la punct pe acesta !

— Nu-mi place scandalul, *chérie*. E mult mai simplu să-i lăsăm moștenire masa și să plecăm agale.

— Ce e greu, stimabile ? se întoarse Vipera Albastră, agresivă, spre individ. Mai înainte ziseseși că e greu. Ce ? Ce e greu ?

— Faci o mare greșeală că marșezi la provocarea lui, *mon amour*. El atît așteaptă !

— Ce e greu, stimabile, se răți Vipera Albastră la necunoscut.

Acesta sprijini țigara de marginea scrumierei. Scoase batista din buzunar și-și frecă ușor palmele transpirate. Aruncă o privire scurtă direct în mărul lui Adam al Cartoforului Trist care tot în picioare era. Zise :

— E greu cînd cauți *una și găsești alta*. Asta e greu. Și cînd nu vine nici dracu să te scoată din încurcătură.

Cartoforul Trist se așează încetișor, își sprijini palmele de marginea mesei. De cînd individul insolent se lipise de ei, părea și mai trist. Clipi de cîteva ori din ochiul stîng în care intrase o insectă. Își ridică privirea spre necunoscut și vorbi pe un ton suav :

— Presupui că ne aflam în încurcătură ? Cine ești dumneata, care ghicești atît de bine ?

— Vezi, *chéri*, de data asta tu ești cel care *marșează* !

Cartoforul păru a nu auzi obiecția Viperei Albastre.

— Cine ești, stimabile, spune ! Sau vrei să chem *un organ*, să te legitimeze ?

— Ar fi culmea ! rînji cît se poate de obraznic insul. Ar fi culmea ! Să zicem că sînt Omul Providenței... Pic prompt în ajutorul celor aflați la ananghie. Să n-o lungim ! Vă propun o afacere. Una foarte echitabilă.

— De ce stai și-l asculți ? strecură printre buze V.A., aproape stacojie.

— Mai-nainte tu-mi ceruseși să rămînem !

— Ți-am cerut să-l pui la punct. Nu să mă silești să-i ascult balivernele.

— Ce propui ? o întrebă C.T., mustăcindu-se. Să-i ard o pereche de palme, sau să-l invit la un mic duel în spatele catedralei ?

— Nu vă certați, interveni Omul Providenței.

— Cară-te de aici ! suflă V.A. gata să-l scuipe, ca o mîță furioasă.

Individul n-o luă în seamă. El zise, adresîndu-se mai ales C.T. :

— Să zicem că două echipe, numărul unu și numărul doi, caută două obiecte, *a* și *b*, care cîndva s-au aflat în posesia aceleiași persoane : X. Echipa unu caută obiectul *a*, echipa doi caută obiectul *b*. Ambele echipe posedă — urmăriți-mă bine, scumpilor — anumite indicii care...

— Zi-i netrebnicului să tacă ! scrîșni V.A.

— De ce, *mon amour ?* Îmi place cum narează. Narează bine. Continuă, stimabile, continuă...

— Unde am rămas ? A, da... Ziceam : ambele echipe posedă indicii importante, numai că, dintr-o stranie eroare comisă de personajul X, fără voia sa, însă eu bănuiesc că perversul de X a făcut-o intenționat ! indiciile echipei unu duc la obiectul *b*, (care e neinteresant pentru prima

echipă), iar indiciile echipei doi duc la obiectul *a* care lasă de asemenea relativ rece respectiva echipă. Fiindcă, repet, echipa unu caută obiectul *a*, iar echipa doi — obiectul *b*...

— Înnebunesc ! își înfipse V.A. ghearele în fața de masă.

— Dar, *cheriiii*... Ceea ce spune domnul, e foarte instructiv !

— Îmi pare bine că aud asemenea cuvinte rezonabile din gura dumitale, zise Omul Providenței, lungind mult unele silabe. Ei bine, cred că e normal ca într-o situație atît de neplăcută și de delicată, să apară un om isteț, un mijlocitor.

— Ce propui ? întrebă Cartoforul Trist. Glasul lui era rece ca o banchiză.

— Propun, contra unui cîștig rezonabil, să vă fac legătura cu cealaltă echipă, care o să vă dea obiectul de care aveți voi nevoie, în schimbul obiectului pe care-l vor ei, și pe care voi ați pus mîna.

— Să zicem că discutăm de dragul discuției, făcu C.T. visător, calm, aprinzînd țigara. Că totul e o aiureală, și că ne distrăm...

— Ah, firește, rînji sincer Omul Providenței. Ne distrăm...

— Vezi, dragă, se întoarse Cartoforul Trist spre Vipera Albastră. Vezi cum se tratează o afacere ?

— Să iau notițe ? Asta — îi arătă pe Omul Providenței — te duce de nas cum vrea.

— Hm. Să încerce. N-aș vrea să fiu în pielea lui. Mă duci de nas, stimabile ?

— Sper să te duc. Sper să storc cît mai mare folos pentru mine.

— Îmi place. Îmi place cum spui. Cum ai fabricat povestea cu echipele, și cu cele două „obiecte" ?

— Am fost lacom ! Își scărpină, pe gînduri, bărbuța rară. Am vrut să pun mîna pe ambele obiecte, a și b, și am pierdut amîndouă trenurile. Am ajuns cu un minut prea tîrziu la amîndouă.

— Sărmanul de el ! Ce zici, *chéri*, ce om năpăstuit !

— Ai să vezi tu cît e el de năpăstuit !

— Și — se întoarse C.T. spre Omul Providenței — admițînd (rămînem, bineînțeles tot în domeniul basmului)

că una din echipe e dispusă să ia contact cu a doua, ce garanții oferă „mijlocitorul" ?

— În sfîrșit, ai pus întrebarea corectă. Mijlocitorul oferă garanții, și cere garanții, fiindcă nu are chef să rămînă cu buzele umflate și pe deasupra cu niscaiva plumb în burduf.

Întîi garanțiile pe care le dă, iar apoi condițiile. Întîi ga...

NU GA, CI GARANȚIILE. Se pare că ele au fost concludente.

Fix la ora șase dim., Omul Providenței deschise ușa camerei 601, făcu un pas pe tapetul moale și ascultă. Prin ramificatul interior al marelui hotel colindau sunete nelămurite. Puteai totuși deosebi urletul înfundat al aspiratoarelor de praf de gîlgîitul apei prin conducte.

Omul Providenței privi reproducerea de pe perete, care reprezenta firește „Alpii Carpatini", făcu apoi numai cîțiva pași și se pomeni într-un mic hol cu telefon alb, cactuși, persian și fotolii. Se înfundă în unul din ele după ce culese de pe spătar un fir lung de păr și-l lăsă să plutească în neanturi. Renunțase la eterna sa cămașă în carouri verzi. Nu renunțase la bărbuța roșcovană. Nu renunțase la intențiile sale bune...

La șase și cinci fix ușa camerei 588 se deschise cu un sunet unsuros și de sub aripa ei lunecară Vipera Albastră și Cartoforul Trist. Ea renunțase la pantaloni. Tot era ziua în care trebuia să renunțe la ceva. Purta o fustă de lungime redusă din care abia dacă ai fi putut confecționa o babetică modestă pentru un copilaș.

Cartoforul Trist renunțase la tristețe, înlocuind-o cu prudență. Ei doi dădură colțul, iar Omul Providenței îi văzu apropiindu-se. Observă că Vipera Albastră poartă o poșetă în care ar fi putut să încapă cel mult un revolver și un *rouge*. Cartoforul în schimb se vîrîse într-o haină largă sub care putea ascunde desigur un întreg arsenal. Cam în același minut, din capătul celălalt al culoarului răsăriră și Așii pregătiți pentru „marele schimb". Obiectul *a* contra obiectul *b*. Erau pregătiți și pentru schimb de gloanțe, la ocazie.

În față venea Asul Negru, totdeauna deschizător de pîrtie. La vreo zece pași în urmă se tîrau Asul Gri și Asul Așilor, cu fețe pe care se citea o mare lehămite pentru orice fel de bunuri terestre.

Cele două tabere se scrutară. Omul Providenței, în centru, îi lăsă în voie să se scruteze, preț de trei fumuri. Pe urmă o luă înainte și-i conduse, tăcut, în camera 601.

Ultimul intră Asul Așilor. Omul Providenței trase ușa.

Asul Așilor avu impresia foarte neplăcută că în spatele său se închide un capac.

Vipera Albastră și Cartoforul Trist se așezară la o masă. Așii, la altă masă. Mirosea, nu se știe de ce, a oțet. Omul Providenței luă loc cu spatele la fereastră și puse în fața lui o noptieră. Pe noptieră puse două revolvere ce răsăriseră deodată în mîinile sale.

— Domnilor, zise, și părea că se amuză, nu vreau să vă intimidez. Una din clauzele întîlnirii noastre prevede că vom lucra cu armele pe masă. Vă rog!

Apărură încă cinci scule întunecate, de oțel. A cincea o ivise Vipera Albastră, din poșetă. Nici una din „părți" nu scosese încă nici măcar un oftat.

— Apreciez atmosfera pașnică în care se duce convorbirea noastră! păru să se înveselească și mai mult Omul Providenței. Dacă și la tratativele pentru pace părțile ar lucra la fel, rezultatele s-ar vedea pe loc. Numai că acolo părțile *țin armele ascunse*...

Cartoforul Trist interveni cu un glas foarte trist:

— Stimabile, totdeauna i-am suspectat pe oamenii care vorbesc exagerat. Ne-ai adus aici ca să ne dovedești iarăși calitățile de orator?

— Apreciez intervenția, răspunse Omul Providenței. Înainte de a trece la treabă, adaug numai că în acest mic spațiu forțele sînt aproximativ egale, ba, chiar, lăsînd dracului modestia, înclină sensibil de partea mea fiindcă am două „jucării", și trag de două ori mai bine decît oricare dintre voi, cu ambele mîini, ba chiar ceva mai bine cu stînga. Asta, ca să știți. Și acum, „obiectele" la vedere.

Părțile așezară la vedere „obiectele" și începură să se zgîiască la ele.

Asul Negru, ale cărui degete, mijlociul și arătătorul, executau un fel de bătută împrejurul peticului de stofă

grosolană pe care se afla expus Marele Diamant, vorbi primul :

— Ch, ch... (tuse). Cine garantează că obiectul oferit de partea adversă, e cel autentic ? Aveà ochii aţintiţi pe ciudatul sul de piele aşezat între revolverul Cartoforului Trist şi cel al Viperei Albastre.

— Nouă cine ne garantează că „schema" pe care ne-o prezentaţi nu e o aşchie oarecare ? ripostă imediat Cartoforul Trist, cu glasul lui din ceasurile dure.

Omul Providenţei se atinse de una din arme, şi toţi umerii tresăriră, însă O.P. se mulţumi să ciocnească pe tăblia noptierei, ca un preşedinte de tribunal care ameninţă să evacueze sala dacă ordinea nu va fi păstrată.

— *Silence*, gentlemen... *and ladyes!* Fiind, după cum bine ştiţi, Omul Providenţei, am prevăzut şi acest mare impas : NEÎNCREDEREA. Iată de ce — fiindcă oricum am în ultima vreme preferinţă pentru cuvinte sonore, am invitat printre noi un MARE ARBITRU. Da !

Cineva ciocăni la uşă.

— Ce v-am spus, făcu triumfător Omul Providenţei. E chiar Marele Arbitru... Intră, dragă...

Şi în următoarele clipe se desfăşură acest joc, extrem de rapid, însă fin ca pasul unui echilibrist ; în clipa cînd Omul Providenţei zisese „intră, dragă" toate revolverele, cu excepţia celor două ale sale, se îndreptară spre uşă ; apariţia unui Arbitru nu fusese prevăzută în înţelegere ! Dar în vreme ce revolverele „părţilor" ţinteau uşa, armele Omului Providenţei se ridicară, ţinînd sub tir direct „părţile".

Omul Providenţei zise aproape în aceeaşi clipă : „Nu intra !"

Uşa rămăsese neclintită. Omul Providenţei dădu un răcnet neaşteptat de dur :

— Domnilor, fără figuri ! Lipiţi armele de masă, vă am pe toţi în glonte ! Aşa ! Acum poţi să intri cu adevărat, dragă...

Uşa se deschise...

DAR ÎNAINTE ca uşa să se deschidă, împrejurul marelui hotel se desfăşurară, pe tăcute, *forţe*. Oamenii, în

aparență plictisiți, unii din ei părînd abia scăpați din chefuri, ocupară niște locuri-cheie. Ultimii care-l însoțiră, pînă foarte aproape de „obiectiv", pe colonel, fură Cristescu și „Puișor". „Două minute după ce intru, ocupați culoarul etajului patru", mai adăugă A.M. În ultima clipă „Puișor" își permise o familiaritate neadmisă de regulamente : îl prinse pe A.M. de cot : „Tovarășe colonel ! Nu trebuie să riscați, merg eu !"

A.M. îl fulgeră c-o privire cenușie : „Nu e momentul să fii siropos, locotenent Robert !"

A.M. SIMȚI MIROS DE VARZĂ, discret, dar persistent. Ce Dumnezeu, la etajul patru al unui hotel de lux să miroase a varză, și încă la șase dimineața !

Înaintă cu pași ușori. Sînt emoționat, da, gîndi, parcă. Și sînt și foarte curios.... Ce cuprinde *ultimul mesaj ?* Și, puțin trist... Bătu la ușa camerei 601, auzi glasul cunoscut : „intră !", și nu intră, auzi apoi „nu intra", și tot nu intră, pe urmă adevărata invitație, și deschise ușa.

Omul Providenței, jucăuș, ținea în bătaia armelor „părțile" adică de o parte pe cei trei Ași, pe de alta Vipera Albastră și Cartoforul Trist. Revolverele acestora sclipeau pe masă .

— Ce arsenal ! se miră M.A., adică A.M. (Marele Arbitru, adică Adrian Mocanu.) Apoi, pus pe neașteptate pe glumă, făcu scurte considerații în legătură cu pistolul Asului Negru, sculă bună, de nădejde... dar comentă critic celelalte arme : tragi în cel mai bun amic, și dărîmi candelabrul... Zise că revolverul Viperei Albastre poate servi cel mult ca aparat de ras, și încă numai pentru bărbații cu barba fragilă. „Calamity Jane prefera, dacă bine-mi amintesc, bătrînul Colt..."

Fu rîndul Omului Providenței să-l aducă la realitate pe Marele Arbitru :

— La lucru, ce naiba, timpul trece !

Marele Arbitru trimise un fum în tavan. Fuma, firește, țigări Benson. Își linsese părul rar de pe creștetul capului. Părea ușor arogant, însă suficient de politicos. Vipera Albastră îl studia cu atenție : unde-l mai văzuse?

AJUNS ÎN ACEST PUNCT AL POVESTIRII, simt că pe coala albă condeiul meu cam șchioapătă. Mai exact mica mașină de scris „Consul" la care țăcănesc în acest moment, la șapte și douăzeci dimineața, fiindcă la zece trebuie să mă aflu la redacție (Redacția Steaua — Cluj), unde e ședință importantă. Cum ziceam, mașina de scris rînjește către mine a neîncredere. Scena pare cam falsă. Încercînd să înjgheb o atmosferă autentică, ținînd să respect cu tot dinadinsul, ca să zic așa adevărul, n-am reușit decît o croială cam stîngace... Totuși, nu dau înapoi, cu toate că știu : ar fi trebuit s-aleg altă scenă, altă oră. Eventual o casă pustie, bătută de o ploaie oblică, rece, în preajma miezului de noapte, sau o sală de teatru drapată în purpuriu, cînd printre șirurile de scaune, printre decoruri, își zăngănesc giuvaierurile coclite stafii ale „primilor actori". O subterană încîrligată, neagră, cu șobolani proaspeți și ziduri mucegăite, de asemenea nu ar fi fost de lepădat, sau o ruină, sau, în sfîrșit... etc !

Ce pot să fac însă ?!

Dumnealui, colonelul A.M. a întins *capcana cea mare* și finală într-un hotel — de lux ! — acesta e adevărul, care, deh, deh, nu trebuie copiat ad literam, sau, în orice caz ar fi trebuit să încep această scenă altfel, poate oprindu-mă cu o lungă și pătrunzătoare descriere a mutrei de șobolan adormit a tipului de la ghișeu, la șase dimineața. Și să mă fi oprit asupra unor zgomote suspecte, și în orice caz să fi renunțat la mirosul de varză !

— DE VREME CE MĂ ACCEPTAȚI CA MARE ARBITRU, vorbi A.M., înmînați-mi „obiectele", să le studiez...

Cartoforul Trist țipă :

— Cine dracu a zis că te acceptă ca Mare Arbitru ?! De unde știu eu că nu-l ajuți pe..., Omul Providenței să ne escrocheze pe toți ?

A.M. se afla acum exact între mesele „părților", cu fața spre Omul Providenței care mîngîia cu palmele oțelul răcoros al pistoalelor sale. Ceilalți nu mîngîiau cu palmele oțelul răcoros. Asul Așilor își suflă nasul și se lăsă năpădit de o tristețe neagră. A.M. apucă ușor, cu

mîna dreaptă Marele Diamant, cu stînga ciudatul sul de piele — *ultimul mesaj*. Ridică obiectele la înălțimea ochilor.

— Ca Mare Arbitru, declar că Diamantul este autentic : admirați irizările dimineții în această pură și unică lacrimă minerală ! zise aproape patetic colonelul.

— Minunat ! se entuziasmă Omul Providenței. M-ai convins. Pe mine, în orice caz, m-ai convins. Dacă n-aș fi ocupat să-i țin la respect pe acești domni, aș aplauda.

— Dă-mi-l ! întinse laba Vipera Albastră. Vreau Diamantul !

— Încă nu. Afacerea, vreau să zic tranzacția, nu e încheiată. Colonelul ascunse *piatra* în buzunar.

— De ce nu-l pui la punct ? strigă Vipera către Cartofor.

— Taci ! Întreaga afacere începe să pută !

Colonelul dezlegă firul gros, alb odinioară, acum foarte murdar și aproape putred, ce lega sulul de piele. Desfășură sulul, cu un aer măreț, ca un preot al antichității pe cale de a pronunța un edict. Desfășurat, *ultimul mesaj* era cam de mărimea unui caiet. Acest obiect, pe care odinioară cameristul baronului încercase să-l ducă la ambasadă, și-l pierduse — știm cum — pe drum, conținea fără îndoială informații cifrate, cumplit de importante, de vreme ce atîția ani, „rînduri-rînduri" de agenți se încăpățînaseră să-l caute.

— Atenție ! zise A.M. ținînd *mesajul* așa fel ca numai el să vadă interiorul. Iată *ultimul mesaj* al baronului doctor von Halles (chirurg)...

— Înfășoară sulul ! răcni Asul Negru. Nu e nevoie să citești ce scrie acolo. De-a lungul buzelor îi înflorise o spumă albă.

— Liniște, se mulțumi să spună Omul Providenței. Lăsați-l pe Marele Arbitru să *lucreze* !

— *E nevoie* să văd, să citesc, zise Marele Arbitru, întorcîndu-se numai pe un sfert către cei trei Ași. Cum să constat dacă e autentic ? De altfel *textul* e în „limbi străine", și firește, codificat. Aveți codul ? Dar să-mi fac meseria... Da, documentul e autentic. Știți cum am constatat?

— Trebuie să poarte iscălitura secretă a lui von Halles, zise Asul Gri, foarte calm.

— Așa e, aprobă Marele Arbitru. (Ar fi trebuit să nu zic de la început că Marele Arbitru e colonelul, ci numai să dau semnalmentele). Documentul poartă iscălitura ultrasecretă a lui von Halles, pe care în timpul războiului o cunoșteau numai cîțiva oameni : Adolf, marele amiral C., Himmler, și un Obersturmban-führer din Abwehr, al cărui nume încă îmi scapă. Iscălitura aceasta e o potcoavă cu șase găuri. Șase, căci Halles e format din litere. Iscălitura există. Asta e totul, autentificarea a fost făcută, zise A.M., ascunzînd sulul, bătîndu-și palmele, ca și cum le-ar fi scuturat de praf.

Cartoforul Trist răcni :

— De ce îți îndeși blestematele buzunare cu *obiectele* noastre ? Să facem schimbul și să ieșim din gaura asta !

— Și mulțumirile ce mi se cuvin pentru bunele mele oficii ? interveni Omul Providenței.

— Perfect. Să-ți plătim. Să facem schimbul ! Să plecăm !

— Dar Marele Arbitru ? El nu merită nimic ?

— Să-i plătim și lui. Să plătim tuturor, să facem schimbul și să plecăm !

— În acest caz, banii pe masă, domnilor.

Bancnotele înfloriră pe mesele ambelor „părți". Marele Arbitru, care pînă atunci nu se clintise, urmărit cu îngrijorare de toți, făcu un pas mic înapoi.

— Frumos, zise, cu un aer visător, ne ajunge de două-trei beri. Tăcu, tăcerea lui fu urmărită cu mare atenție. Cînd vorbi iar, părea că se adresează numai sieși. Ciudat ! Ciudat om baronul doctor von Halles (chirurg). Un om de humor. *Ultimul mesaj* — în fesa Patriciei, și cînd colo în fesă era Diamantul. Iar Marele Diamant — în *safe-ul deschis*. Iar în *safe* — se afla *ultimul mesaj*. Ce poate să însemne „safe-ul deschis ?" O metaforă cu privire la „Frumoasa Corinna era un... *safe deschis ?* Speculații, speculații ! Sau, să se fi amestecat în mintea lui ?

— Să isprăvim, se ridică Asul Negru. Plătim, vrem obiectele ! S-a făcut ora șapte...

— Aici cu pumnul în masă bat numai eu, zîmbi Omul Providenței. Să suspendăm ședința, bun. Marele Arbitru mai are ceva de spus ?

— Doar niște neînsemnate amănunte.... Le-am putea discuta altădată, dar de ce să amînăm ? Unii dintre cei de față poartă pe conștiință vagi asasinate... A fost ucis, pe vremuri, nefericitul care căutase o clipă de fericire în brațele Patriciei — Patricia numărul unu — fiind confundat cu Aurel Hanu, tînărul scriitor căruia von Halles îi vînduse în patruzeci și patru „marele subiect". Apoi a fost asasinat și Aurel Hanu... Crime inutile. Aștia habar nu aveau unde-s ascunse „obiectele", și nici nu intenționau vreodată să le caute. Acum, a fost ucis bietul Dragomir Clemențiu, falsul scriitor (care a furat manuscrisul lui Aurel Hanu), o lună după apariția romanului „său"... Într-un fel, tîmpitul acela arogant — Dumnezeu să mă ierte că-i vorbesc rău pe morți — merita o pedeapsă. Crima însă, domnii mei, rămîne crimă.

— De fapt, dumneata cine ești ? întrebă Asul Gri, groaznic de clam, palid ca un cadavru.

— Un om bine intenționat. Foarte bine intenționat... Și, așa cum ați și dedus, reprezint legea țării. Vă apăr de propria voastră stîngăcie. Păi, nu sînt eu Marele Arbitru ? Dar, reiau șirul. În afară de crime, unii dintre cei de față s-au făcut vinovați de trecerea ilegală a frontierei și de spionaj. Domnilor ! Măcar să fi făcut spionaj cinstit! Doi dintre dumneavoastră însă, au plutit pînă acum între două luntri, iar unul, în trei. Se poate ? E frumos ? Patronii dv. ar trebui să vă smulgă urechile. Și vă mai ziceți „Așa" ! În locul lor ar trebui să vă smulg eu urechile, dar am să fac altceva. Am să vă arăt conținutul *ultimului mesaj* al baronului doctor von Halles, (chirurg), iar după aceea am să vă dau toc, o hîrtie și am să vă las zece minute întregi ca să comunicați conținutul *ultimului mesaj*, celor care v-au trimis aici, la noi. Pentru ca să nu ne trezim și în continuare că ne pică tot felul de spioni „deștepți" care vin să caute cu încăpățînare *mesajul*. Mai bine să meargă, vlăjganii, să taie lemne la pădure, e sănătos, iar în timpul liber să se hîrjonească cu blonde : și asta e sănătos...

— Ne plictisești, zise Asul Gri. Ce conține *ultimul mesaj ?*

— Ce credeți că poate să conțină ? De ce i s-a acordat atîta atenție ? Vă închipuiți că în el baronul divulgă locul unde e păstrat „tezaurul nazist" ? Sau comunică schema unei super-rețele ? Nici pomeneală de așa ceva. *Mesajul* adresat de baron către șefii săi, către Hitler, către Gestapo, SS și Abwehr — cuprinde numai două cuvinte. Citiți, domnilor, citiți !

A.M. desfășură în fața Așilor dreptunghiul de piele. Pe mijloc scria cu litere mari : IHR SCHWEINE !

Iată, într-adevăr cum arăta *ultimul mesaj* adresat superiorilor săi, naziștilor, de către acest ins care a fost spionul Arnold von Halles — baron și chirurg — în clipa cînd a înțeles, din păcate mult prea tîrziu pentru el, cît de mîrșavă era cauza căreia îi consacrase talent, energie, mulți ani ai vieții sale (în loc să fi fost *doar chirurg !)* :

URMĂTORUL EPISOD FU INTERESANT. Asul Gri scoase de undeva din buzunar o fiolă, o rupse, simplu, și încercă s-o ducă la gură, însă — straniu cît de repede poți acționa uneori !! — dumnealui, colonelul fu mult mai rapid, îi prinse mîna, și printr-o strînsoare a tuturor fibrelor, îl sili pe As să-i cedeze fiola.

APOI O PRIVI ÎN LUMINĂ, doar o clipă. Izbucni în rîs !

— Farseur penibil, strigă A.M. către Asul Gri, ai vrut să ne joci „marea scenă a sinuciderii" ?! Poftim !

* PORCILOR ! (germ.)

Şi, în vreme ce Omul Providenţei pălea, dumnealui colonelul înghiţi cu nepăsare conţinutul fiolei. Zîmbi.

— Aqua pura... Apă distilată...

Retras în sine, Asul-Gri tăcu.

— Dar Omul Providenţei ? întrebă, în mijlocul acelei tăceri, Asul Aşilor.

— Cîndva, a fost şi el agent secret, nu văd de ce aş face taină din asta, răspunse A.M. Însă *mare*, nu găinar. Acum cultivă căpşuni, iar din cînd în cînd, la rugămintea mea, şi din propria sa plăcere, face pe Omul Providenţei...

EPISODUL CE VENI e mai puţin spectaculos. „Puişor" aduse plic — hîrtie de lux — ustensile de scris şi, la îndemnul blînd al colonelului, Asul Gri, care puţin mai înainte încercase „să se sinucidă", fu nevoit să pună mîna pe stilou.

— Deci, conchise dumnealui, colonelul, scrie. Transmite exact şefilor tăi conţinutul *ultimului mesaj*. În fond li se adresează şi lor. Poate se liniştesc... Iar dacă nu, *tant pis !* Cu atît mai rău pentru ei, vreau să zic. „Oamenii providenţei" vor fi totdeauna la datorie.

Apoi Asul Gri fu condus — firește sub necesara supraveghere — la poştă, pentru a trimite cu mîinile sale respectivul plic, în care era reprodus *mesajul*, scris în urmă cu atîţia ani, şi în fond atît de actual pentru unii...

ÎN ACEEAŞI SEARĂ, BLONDUL apucă un accelerat şi plecă acasă.

ÎN ACEEAŞI SEARĂ, DUMNEALUI colonelul A.M. avu o discuţie cu principalii săi colaboratori. Locotenentul Robert bea Pepsi. Căpitanul Cristescu avea în faţă o halbă bună. A.M. servea coniac.

Erau singuri, într-un colţ....

— Va trebui să întocmesc raportul, spuse A.M. Avem, sau nu avem cu ce ne lăuda ? Greu de spus ! Eu, în orice caz, rămîn cu un gust amar... Primind misiunea de a-i lichida pe spionii care umblau după *ultimul mesaj*, i-am prins pe acești indivizi, am găsit și *mesajul*, și cînd colo, ce să vezi ? Acesta conține doar două cuvinte, care traduse în limba noastră dau numai unul, plus semnul de exclamare aferent. Ultimul *mesaj* al baronului doctor von Halles are doar un conținut „sentimental", ca să zic așa, iar nu strategic. În orice caz, zic eu, am lămurit o situație, și nu cred că e rău că ăia care ne-au trimis spionii știu acum conținutul *mesajului*. Nu e rău, în general, din punct de vedere uman, să se știe ce a gîndit într-un moment de luciditate un mare spion nazist despre naziști și nazism.

Colonelul sorbi încetișor.

— Și în plus, adăugă Cristescu, am rezolvat, în treacăt, ca să zic așa, și enigma Marelui Diamant, deși, mă rog, nu intra în competența și atribuțiile noastre. Ce părere aveți, tovarășe colonel, din punct de vedere legal cui îi aparține Marele Diamant ? Îi va fi înapoiat Prințului George ?

— Eh, surîse din depărtări dumnealui, colonelul, alții să-și bată capul cu asta. E ultimul lucru care mă preocupă în acest moment. Tu ce zici, „Puișor" ?

— Mi-ar plăcea să fie al meu Diamantul, recunoscu locotenentul Robert. Însă, bineînțeles, pe cale legală, adăugă, observînd încruntătura lui A.M.

AR MAI [illegible] DE adăugat, în mod necesar, următoarele: Cam un an mai tîrziu Blondul — alias Omul Providenței — umblînd cu undița în căutarea unor păstrăvi iluzorii, crezu că descoperă ceva interesant, și, între două fumuri de țigară, dădu o telegramă. Colonelul A.M. sosi în ziua următoare și-l găsi pe fostul agent secret aplecat deasupra unei văgăuni în fundul căreia, dacă priveai cu atenție, observai nu cine știe ce mare lucru, ci numai un firicel de apă ce clipocea printre bolovanii suri.

— Sst ! zise Blondul, atent să nu-și scape undița în acea prăpastie. A.M. se așeză alături. După un ceas zise :

— M-ai chemat ca să-mi arăți cum *nu* se prinde pește ?

— Toți afirmă că locul ăsta colcăie de păstrăvi și cleni și că au scos de aici kilograme.

— Tu cîte kilograme ai scos ?

— Ieri am prins un pește. Dar nu aici. Mai jos.

— Înseamnă că m-ai chemat ca să-mi ții un spici despre prevenirea reumatismului timpuriu.

Omul Providenței își strînse ustensilele — foarte complicate, ai fi zis că ieșise la pescuit de cașaloți — și merseră împreună ocolind satul, pînă la un vechi cimitir unde descoperise — pare-se — mormîntul baronului doctor von Halles (chirurg). Pe-o cruce de lemn se mai putea distinge inscripția : HEUTE MIR, MORGEN DIR*. Sub dicton, în lemn, era scobită o potcoavă cu șase ținte. Blondul aflase că în satul acela de munte pierise cu ani în urmă un om „fără identitate", care se afla *în trecere*. Dîndu-și duhul, își dezvăluise dorința ca pe crucea sa modestă să figureze ciudatele vorbe și potcoava.

NUMAI CĂ, DUPĂ ÎNCĂ UN INTERVAL, ca o replică la descoperirea Omului Providenței, A.M. dădu de știre din orașul B., iar Blondul sosi acolo. Ambii vizitară un azil de bătrîni. Printre pensionarii instituției figura și un ins, Mituș Colhon, foarte vîrstnic, și cu mintea într-o mare stare de dezordine, după cum se exprimă medicul azilului.

— Iată-l, zise medicul. Se încălzește la soare, e singur pe banca aceea.

A.M. și însoțitorul său înaintară. Mituș Colhon — sau pretinsul M.C. — era îmbrăcat în... dar la ce bun să insistăm ? Purta niște haine potrivite pentru un azil de bătrîni. Arăta slăbit, împuținat la trup, cu o față smochinită, în fundul căreia ochii nu mai exprimau mare lucru. O vagă pîlpîire. (Schematică descriere ! Dar dacă asta e situația !). Noii veniți luară loc pe bancă de-o parte și de alta a bătrînului. Acesta nu reacționă, nu păru să fie conștient de prezența cuiva.

După un timp A.M. vorbi.

— Ce mai face baronul doctor von Halles (chirurg) ?

* Astăzi mie, mîine ție (germ.).

S-ar cuveni acum să scotocesc, să caut pe obrazul transparent, atît de transparent că aproape se vedea osul, o tresărire, a scînteie, o „mișcare interioară", la auzul vechiului său nume (glorios). Mituș Colhon însă, nu clinti. Se petrecu totuși ceva. După o lungă pauză în timpul căreia Blondul privi cerul vînăt de deasupra, iar A.M. urmări cu interes cum îl umple cu încetul tristețea și dezamăgirea, Mituș Colhon pronunță iute o suită de cuvinte, fără a face pauzele necesare între propoziții. Ele trebuiau subînțelese. Iată cam ce a spus :

— Ultimul mesaj se află în safe-ul deschis. Marele Diamant e în fesa dreaptă a Patriciei. Nu ! Invers ! Marele Diamant e în safe-ul deschis. Ultimul mesaj e în fesa dreaptă a Patriciei. Ba nu ! Invers. Și iarăși invers. *Mereu invers !...*

Blondul îi aruncă o privire lui A.M.

Colhon tăcu mult, și deodată se mișcă. Îi privi pe ambii. Ceva ca un chicotit batjocoritor urcă din gîtlej. Vorbi neașteptat de tare :

— *Ultimul mesaj.* Ha ! He ! Niciodată nu l-am expediat. E în groapă, împreună cu mine. *Tallyho !*

Cei doi părăsiră azilul.

— Care e părerea ta ? întrebă colonelul.

— Cred că se preface. Cred că mințile lui nu-s chiar atît de rătăcite.

— Și eu cred că se preface. Dar să ne prefacem că nu știm asta. Oricum, nu mai are importanță.

— Mă impresionezi, spuse Blondul. Serios mă impresionezi. Încă puțin și scot batista. Haide să compunem un „Epitaf pentru un spion bătrîn, deprimat și nebun".

Aici zace baronul von Halles
Care nu prea cînta „... über alles",
Era vesel în tinerețe,
Dar s-a plictisit, și-a murit de tristețe.

— Ce tîmpenie, după două ore de lucru, se înfurie A.M. Mototoli hîrtia și o aruncă peste gard, nimerind din greșeală în capul unui trecător pașnic care circula reglementar, pe dreapta.

TRECURĂ DOI SAU TREI ANI. A.M. îi trimise Blondului o misivă scurtă.

„Îți amintești de Marele Diamant și de *ultimul mesaj*? În toată afacerea aia există o contradicție flagrantă, și cînd mă gîndesc la ea mai mult de trei minute, aproape că mă apucă delirul. În romanul „Acoperiș cu demoni" al lui Aurel Hanu (și ajuns în împrejurări neclare la Clemențiu Dragomir care l-a și publicat sub numele său, după cum îți amintești), e descrisă și moartea autorului (Silviu Udrea — în roman), ars într-un automobil. Aurel Hanu avea să sfîrșească în același fel! De unde putea el să prevadă cum va muri autorul? (Deci cum va muri el?) Că doar n-o fi scris capitolul respectiv după ce era mort! Nu cred în „potriveli" — dar cine crede în ele?

E culmea — să descrii moartea unui scriitor, iar apoi, scriitor fiind, să mori la fel!

Sau, să admitem că mintea afurisită a „chirurgului" prevăzuse și asta în momentul cînd îi vindea lui Aurel Hanu subiectul, cu toate amănuntele? Putea să-i prevadă moartea, da — era de bănuit că toți vînătorii Marelui Diamant și ai *ultimului mesaj* vor ajunge mai devreme sau mai tîrziu la Hanu, — dar nu și *felul* în care o va sfîrși. Dacă stau să mă gîndesc, baronul a comis aici o crimă indirectă cu premeditare. Dar cum să-l mai pedepsești? E suficient de pedepsit și așa..."

BLONDUL RĂSPUNSE: „Da, m-a apucat și pe mine durerea de cap ...Am să meditez la contradicția aia afurisită, însă numai peste cîteva săptămîni, după ce termin de săpat grădina..."

Printre cazurile nerezolvate ale anului 48 „maestrul" plasase și pe cel al cadavrului carbonizat din automobilul ars. Cadavrul era, într-adevăr al scriitorului Aurel Hanu. Iată și motivul pentru care romanul „Acoperiș cu demoni" va rămîne veșnic neterminat. Iată și motivul pentru care nu punem la finele acestor pagini „sfîrșit", ci numai

„tragem cortina"

Lei 4.25

EDITURA
MILITARĂ